
06

Årsrapport 2006

Forskningsinstituttene

Samlerapport

Årsrapport 2006

Forskningsinstituttene

Samlerapport

© Norges forskningsråd 2007

Norges forskningsråd
Postboks 2700 St. Hanshaugen
0131 OSLO
Telefon: 22 03 70 00
Telefaks: 22 03 70 01
bibliotek@forskningsradet.no
www.forskningsradet.no/

Publikasjonen kan bestilles via internett:
<http://www.forskningsradet.no/publikasjoner>

eller grønt nummer telefaks: 800 83 001

Grafisk design omslag: Agendum See Design
Trykk omslag: GAN grafisk
Trykk innmat: Norges forskningsråd
Opplag: 450

Oslo, september 2007
ISBN 978-82-12-02464-9 (trykksak)
ISBN 978-82-12-02465-6 (pdf)

Forord

Forskningsrådet har levert en systematisk årsrapportering for alle instituttene siden 1997. Disse har vært konsentrert om faglige, organisatoriske og administrative nøkkelparametere.

Årsrapporten for forskningsinstituttene for 2006 kommer i tillegg til Forskningsrådets ordinære årsrapport og består av én samlerrapport og fire rapporter for følgende instituttgrupper: Miljø- og utviklingsinstituttene, primærnæringsinstituttene, de samfunnsvitenskapelige instituttene og de teknisk-industrielle instituttene. De medisinske og helsefaglige instituttene er omtalt i samlerapporten. Rapporten omfatter forskningsinstitutter som har forskning som hovedaktivitet og som omfattes av Retningslinjer for statlig finansiering av forskningsinstitutter. Forskningsrådet har et strategisk ansvar for utviklingen av disse instituttene.

Forskningsrådets årsrapport for forskningsinstituttene for 2006 gir en samlet oversikt over hvordan bevilgningene er brukt og hvilke resultater som er oppnådd innenfor instituttsektoren i forhold til departementenes tildelinger og Forskningsrådets målsettinger. På grunn av forskningens langsiktige karakter vil imidlertid resultater ofte være et resultat av flere års bevilgninger.

Institutttrappene er basert på bidrag fra instituttene selv og data innhentet av NIFU STEP på oppdrag fra Forskningsrådet. Dataene omfatter finansiering, økonomiske forhold, personale, samarbeid med andre FoU-institusjoner, kontakt med brukere og resultater av forskning og annen faglig virksomhet. NIFU STEP har også bistått Forskningsrådet med analyse av og kommentarer til tallene for 2006 i rapporten. For å tilpasse dataene til planlagt nytt basisfinansieringssystem for instituttsektoren er det gjort mindre endringer i skjemaet for innhenting av nøkkeltall for 2006, men dette har ikke betydning for de tidsserier som er brukt i rapporten.

For å kunne sammenligne på tvers av de fire instituttgruppene og se utviklingen innenfor de enkelte gruppene i forhold til den totale utviklingen i sektoren, er de fire delrapportene og samlerapporten i hovedsak strukturert etter samme disposisjon. Tidsserier fra 1997 til 2006 gjør det mulig å sammenstille data og analysere utviklingen over tid. Tabellene i vedlegg 3 viser imidlertid bare tall fra 2002 til 2006. Man har også søkt å vurdere utviklingen i instituttsektoren i et forskningspolitisk perspektiv.

Som en oppfølging av St.meld. nr 20 (2004-2005) "Vilje til forskning" har Forskningsrådet utarbeidet forslag til nytt basisfinansieringssystem for instituttsektoren. Dette er oversendt Kunnskapsdepartementet hvor det er behandlet videre i et statssekretærutvalg.. Det nye systemet vil bli iverksatt i 2009.

Oslo, september 2007

Arvid Hallén
adm. direktør

Anders Hanneborg
direktør
Divisjon for vitenskap

Innhold

1 Innledning.....	7
2 Oppsummering	9
3 Om instituttpolitikken	11
3.1 Den norske instituttsektoren – noen hovedtrekk	11
3.2 Forskningsrådets strategiske ansvar	12
4 Nøkkeltall for forskningsinstituttene virksomhet i 2006.....	15
4.1 Struktur og organisering	15
4.2 Instituttene økonomi	15
4.3 Personale	21
4.4 Resultater.....	24
4.5 Samarbeid nasjonalt og internasjonalt.....	26
4.6 Prosjektportefølje	26
5 Evalueringer og andre strategiske tiltak	29
6 Vurdering av utviklingen	35
Vedlegg 1 Medisin- og helseinstituttene.....	39
Vedlegg 2 Forskningsinstituttene etter hovedgruppering og ansvarlig departement.....	47
Vedlegg 3 Tabeller.....	53
Vedlegg 4 NIFU STEP's brev med spørreskjema og veiledning.....	69

1 Innledning

Norges forskningsråd er i sine vedtekter tillagt et strategisk ansvar for instituttsektoren. Som et ledd i Forskningsrådets arbeid for en helhetlig instituttpolitikk, herunder et enhetlig finansieringssystem og begrepsapparat, utarbeides det årlig rapporter om forskningsinstituttene sin virksomhet. Siden 1997 har NIFU STEP på oppdrag fra Forskningsrådet samlet inn nøkkeltall til disse årsrapportene. Nøkkeltallene innhentes fra institutter som er underlagt *Retningslinjer for statlig finansiering av forskningsinstitutter*¹ og enkelte andre institutter.

I det følgende presenteres hovedtall for forskningsinstituttene sin virksomhet i 2006 og en del tidsserier tilbake til 1997. Fremstillingen bygger på de sektorvise årsrapportene for miljø- og utviklingsinstituttene, primærnæringsinstituttene, de samfunnsvitenskapelige instituttene og de teknisk-industrielle instituttene. Disse rapportene inneholder mer detaljert informasjon om enkeltinstituttene. I denne rapporten brukes aggregerte tall, dvs. at tall for instituttene samlet eller fordelt på instituttgruppe er brukt som hovedinndeling i fremstillingen. Bak i rapporten finnes et eget tabellvedlegg.

Om datamaterialet og forholdet mellom samlerrapporten og de sektorvise rapportene

Nøkkeltallene hentes inn gjennom elektroniske spørreskjemaer til instituttene. Det samles inn informasjon vedrørende økonomi, personale, prosjektportefølje, mobilitet, samarbeid nasjonalt og internasjonalt samt publisering og formidling av FoU-resultater.

Instituttene deles inn i følgende instituttgrupper:

- Miljø- og utviklingsinstitutter
- Primærnæringsinstitutter
- Samfunnsvitenskapelige institutter
- Teknisk-industrielle institutter
- Medisin- og helseinstitutter

Som hovedregel sorterer det enkelte institutt til en instituttgruppe. For enkelte institutter er imidlertid bildet mer komplisert, ved at flere deler av Forskningsrådet er involvert. For at *totaltallene* i denne samlerrapporten ikke skal inneholde dobbeltføringer, er følgende korrigeringer gjort i forhold til de sektorvise rapportene:

- IRIS - Samfunn, som i områdetallene er en egen enhet under de samfunnsvitenskapelige instituttene, er inkludert i totaltallene under IRIS som sorterer under de teknisk-industrielle instituttene.
- SINTEF Teknologi og samfunn, som i områdetallene er en egen enhet under de samfunnsvitenskapelige instituttene, er inkludert i totaltallene under SINTEF, da instituttet er en integrert del av SINTEF.
- SINTEF Helse som inngår i medisin- og helseinstituttene er også inkludert i totaltallene for SINTEF.

---

¹ Retningslinjer for statlig finansiering av forskningsinstitutter ble fastsatt av Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet i 1994, på grunnlag av Forskningsrådets anbefalinger. Retningslinjene skal i prinsippet gjelde for institutter der forskning utgjør 50 prosent eller mer av instituttets samlede aktiviteter, og der instituttet mottar statlige midler.

- De to medisin- og helseinstituttene; Statens arbeidsmiljøinstitutt og SINTEF Helse er ikke presentert med egne tall i denne rapporten, men inngår i totaltallene.

Tallene per instituttgruppe i denne rapporten er identiske med tallene i tabellsettene for hvert enkelt område, og kan i hovedsak gjenfinnes der. Det er med andre ord kun totaltallene som er korrigert som beskrevet ovenfor. I tabellene vil dermed totaltallene avvike fra summen av instituttgruppetallene.

Økonomitallene for 2006 er til dels basert på foreløpige regnskap. Instituttene har ved rapporteringen hatt anledning til å oppgi endelige regnskapstall for 2005. Korrigeringer for 2005, samt enkelte andre korrigeringer for tidligere år, er innarbeidet i tallmaterialet. Tallene for årene før 2006 er korrigert ved at kun instituttpopulasjonen for 2006 inngår. Med denne korreksjonen blir dermed tallene sammenlignbare over tid.

Alle beløp i rapporten er oppgitt i løpende priser.

2 Oppsummering

Rundt halvparten av Forskningsrådets midler og nesten halvparten av de totale offentlige FoU-midler går til instituttsektoren – direkte eller indirekte. Vitale institutter er et viktig virkemiddel for å nå nasjonale forskningspolitiske mål, for utvikling av innovasjon og verdiskaping i offentlig sektor og næringslivet og for deler av sektorpolitikken. Instituttene er også sentrale i realiseringen av Forskningsrådets strategier.

Gjennom arbeidet med å tildele basisbevilgning følger Forskningsrådet utviklingen både i instituttsektoren generelt og ved hvert institutt. Dialogmøter, systematiske evalueringer og årlig rapportering utgjør en vesentlig del av beslutningsgrunnlaget for tildelingen av basisbevilgninger og er dermed med på å fremme kvalitet i forskningen, rekruttering, samarbeidsrelasjoner og hensiktsmessig arbeidsdeling.

Økonomi

Forskningsinstituttene hadde samlede driftsinntekter på nesten 7,4 milliarder kroner i 2006. Driftsinntektene økte med 600 millioner kroner fra 2005, en økning på ca 9 prosent.

De teknisk-industrielle instituttene er den klart største instituttgruppen og utgjør 50 prosent av instituttenes totale driftsinntekter i 2006. Deretter følger primærnæringsinstituttene med nesten 28 prosent, de samfunnsvitenskapelige instituttene med 13 prosent og miljø- og utviklingsinstituttene med 9 prosent av samlede driftsinntekter.

Instituttenes driftsresultat varierer, både mellom og innenfor instituttgruppene. De siste årene har den generelle trenden vært reduserte driftsresultat, men i 2006 hadde instituttene et samlet driftsresultat på 106 millioner kroner som tilsvarer 1,4 prosent av instituttenes totale driftsinntekter. Alle instituttgruppene hadde positive resultatet, men det er de teknisk-industrielle instituttene som i all hovedsak bidro til det gode driftsresultatet med 90 millioner kroner.

Inntektsstruktur

Instituttenes inntekter kan deles inn i basisbevilgninger, oppdragsinntekter og andre generelle midler. Basisbevilgningen er splittet i grunnbevilgninger og strategiske instituttprogrammer (SIP). Grunnbevilgningen utgjorde i gjennomsnitt 10 prosent av instituttenes samlede driftsinntekter i 2006, mens SIP-midlenes andel var 4 prosent. Basisbevilgningen utgjorde dermed i gjennomsnitt 14 prosent. Den største inntektsgruppen er oppdragsinntekter som utgjorde 75 prosent av instituttenes samlede driftsinntekter i 2006.

For instituttene samlet er det små endringer i inntektsstrukturen i forhold til 1997. Det er likevel store forskjeller mellom instituttene når det gjelder basisbevilgning per forskerårsverk. I 2006 fikk de samfunnsvitenskapelige instituttene i gjennomsnitt høyest basisbevilgning per forskerårsverk med 267 000 kroner, mens de teknisk-industrielle instituttene bare fikk 181 000 kroner per forskerårsverk. For primærnæringsinstituttene og miljø- og utviklingsinstituttene lå basisbevilgningen per forskerårsverk på henholdsvis 244 000 kroner og 214 000 kroner. Basisbevilgningen varierer imidlertid mye mellom ulike institutter innenfor hver av gruppene. Primærnæringsinstituttene hadde i tillegg andre generelle midler på nærmere 779 000 kroner per forskerårsverk. Selv om deler av de generelle midlene er bundet opp i forvaltningsoppgaver, gir de også store muligheter for kompetanseutvikling.

Personalets sammensetning

Det ble utført i alt 7006 årsverk ved instituttene i 2006. Av dette utførte forskerne 4 423 årsverk eller 63 prosent. Antall forskerårsverk hadde en økning på 165 i forhold til året før.

I 2006 ble nærmere 30 prosent av forskerårsverkene utført av kvinner, mot 24 prosent i 1997. De samfunnsvitenskapelige instituttene hadde den høyeste kvinneandelen blant forskerne og annet faglig personale med 44 prosent. I motsatt ende lå de teknisk-industrielle instituttene der hvert femte forskerårsverk ble utført av kvinner.

Kompetanse

Antall ansatte med doktorgrad har steget hvert år siden 1997. I 1997 var det 0,29 ansatte med doktorgrad per forskerårsverk. I 2006 var tallet 0,45. 29 prosent av de ansatte med doktorgrad var kvinner.

I 2006 ble det avlagt 112 doktorgrader der instituttene hadde bidratt med veiledning. Antallet har ligget relativt stabilt de siste årene. Blant instituttene egne ansatte ble det avholdt 103 doktorgradsgradsdisputaser. 42 prosent av disputasene gjaldt kvinner.

Publisering og resultater

Det ble til sammen publisert 2 007 artikler i tidsskrifter med referee i 2006. Dette var en økning på 10 prosent i forhold til 2005. I tillegg publiserte instituttene 340 vitenskapelige antologier og 82 vitenskapelige monografier.

Instituttene produserer også resultater i form av nyetableringer, patenter og lisenser. Det ble rapportert om 9 nyetableringer med utgangspunkt i instituttene forskningsresultater. Flertallet av nyetableringene har sitt utspring i de teknisk-industrielle instituttene.

Mobilitet og samarbeid

Generelt er mobiliteten lav mellom instituttene og næringslivet, universitets- og høyskolesektoren og andre forskningsinstitutter. I 2006 rekrutterte instituttene 299 forskere og avga 323 forskere, som i sum tilsvarte en reduksjon på 24 forskerårsverk.

Instituttene samhandling med andre forskningsmiljøer foregår også ved bruk av bistillinger og ved at forskere har arbeidsplass ved en annen institusjon for en periode. Mesteparten av denne utvekslingen skjer i forhold til universitets- og høyskolesektoren. Instituttene samarbeider internasjonalt blant annet ved at gjesteforskere fra andre land besøker norske forskningsinstitutter og at norske forskere reiser til forskningsmiljøer i utlandet. Til sammen kom 140 gjesteforskere til Norge, mens 88 instituttansatte besøkte andre land.

Prosjektportefølje

Nesten halvparten (48 prosent) av instituttene oppdragsprosjekter hadde en ramme på inntil 100 000 kroner, men disse prosjektene utgjorde på sin side bare 6 prosent av totalvolumet målt i kroner. 6 prosent av prosjektene var større enn 2 mill. kroner, men i volum utgjorde disse hele 43 prosent av prosjektene samlede volum. Oppdragsprosjektene fordeling etter størrelse har variert noe fra år til år og mellom instituttgruppene.

3 Om instituttpolitikken

Instituttsektoren er en stor ressurs i det norske forskningssystemet. Den er en fellesbetegnelse på FoU-utførende offentlige, ikke-forretningsmessige institusjoner som primært betjener næringslivet eller offentlig sektor, samt ikke-forretningsmessige institusjoner av mer ideell karakter som driver FoU. Instituttsektoren driver forskning mot tre hovedområder:

- Forskning for næringslivets behov, der instituttene representerer en kunnskapsmessig infrastruktur for FoU-investeringer som bedriftene selv ikke kan eller har markedsmessige incentiver til å satse på.
- Forskning for offentlig sektors behov, særlig departementers og andre beslutningstakers behov for beslutningsunderlag.
- Forskning som er mer ideelt begrunnet, f.eks. i regi av frivillige organisasjoner. Denne utgjør riktignok en ressursmessig liten del av sektoren.

I 2006 utførte instituttsektoren FoU for nærmere 7,4 milliarder kroner. Rundt halvparten av Forskningsrådets midler og nesten halvparten av de totale offentlige FoU-midler går til instituttsektoren² – direkte eller indirekte. Norsk næringsliv har et omfattende FoU-samarbeid med instituttsektoren. Vitale institutter er således et viktig virkemiddel for å nå nasjonale mål for forskningspolitikken og for deler av sektorpolitikken. Instituttene er også sentrale i realiseringen av Forskningsrådets strategier.

3.1 Den norske instituttsektoren – noen hovedtrekk

Det er vanlig å skille mellom *forskningsinstitutter* på den ene siden, der FoU er hovedaktivitet, og *institusjoner med FoU*, der FoU er en av flere aktivitetsområder og utgjør mindre enn halvdel av virksomheten. Det finnes en mengde institusjoner med FoU, der FoU inngår som en del av virksomheten (for eksempel arkiver, museer, offentlige organer som Meteorologisk institutt, Statistisk Sentralbyrå, Nasjonalt folkehelseinstitutt og andre deler av helseforvaltningen).

De gjeldende *Retningslinjer for statlig finansiering av forskningsinstitutter* omfattet i 2006 58³ forskningsinstitutter. Kunnskapsdepartementet (KD) vedtar hvilke institutter som skal omfattes av Retningslinjene, etter forslag fra Forskningsrådet eller et departement. Forskningsrådet har et særlig strategisk ansvar for disse instituttene, slik det er angitt i vedtektene.

Betegnelsen forskningsinstitutt omfatter forholdsvis ulike typer av aktiviteter mht. faglig orientering, hvem som er kunder, brukergrupper, finansieringskilder i tillegg til basisbevilgning og organisasjonsform. Mens enkelte av instituttene er store organisasjoner med flere hundre ansatte, er andre små med et fåtall ansatte.

---

² Det norske forsknings- og innovasjonssystemet – statistikk og indikatorer. Norges forskningsråd 2005.

³ I tabell 1 i Vedlegg 2 er det nevnt 61 institutter som omfattes av tallmaterialet. Ett av disse instituttene, Norsk institutt for næringsmiddelforskning (MATFORSK AS), omfattes ikke av Retningslinjer for statlig finansiering av forskningsinstitutter. Tre av instituttene som er nevnt i vedleggstabell 1 teller som egne institutter i delrapportene og -tallene, men telles sammen med sitt hovedinstitutt når det gjelder Retningslinjene. Dette er IRIS – Samfunn som er en del av IRIS, SINTEF Teknologi og samfunn og SINTEF Helse som er en del av SINTEF-Stiftelsen. I tillegg omfattes også Forsvarets forskningsinstitutt (FFI) – som ikke inngår i dette tallmaterialet – av Retningslinjene. Informasjon om FFI finnes i delrapporten for de teknisk-industrielle instituttene.

Selv om instituttsektoren er en heterogen samling av enheter med ulike oppgaver og målgrupper, ulik bakgrunn, ulikt finansieringsgrunnlag, og ulike organisasjons- og tilknytningsformer, har instituttene likevel en distinkt rolle i det nasjonale FoU-systemet som kan karakteriseres ved følgende roller og oppgaver. Instituttene skal:

- være en tilbyder av anvendt forskning for næringsliv og forvaltning
- være et redskap i den offentlige FoU-politikken for å utvikle kunnskap på nasjonalt prioriterte områder i arbeidsdeling med UoH-sektoren
- ivareta forvaltningsrettede oppgaver og spesialiserte tjenester for det offentlige
- ha en rolle i forhold til innovasjon og koblingen mellom grunnforskning og anvendt forskning.

Samlet er den norske instituttsektoren *relativt* stor sammenlignet med andre land. Det er imidlertid grunn til å understreke at også andre land har tilsvarende virksomheter selv om begrepet “instituttsektor” ikke benyttes i komparativ internasjonal statistikk.

Hovedtyngden av den norske instituttsektoren er bygget opp etter 2. verdenskrig, selv om det finnes institutter som ble etablert for over 100 år siden. Instituttene vokste fram som ledd i utviklingen av velferdsstaten, der behovet for kvalifisert forskningsbasert kunnskap ble stadig større. I FoU-sammenheng har norske bedrifter stort sett vært for små og manglet finansiell styrke til å kunne initiere og utføre forskning i tilstrekkelig omfang. Norske universiteter har også tradisjonelt vært relativt lite orientert mot nærings- og samfunnsliv. Myndigheter og næringsliv ønsket derfor å bygge opp en instituttsektor for å ivareta sine behov for FoU. I gjenreisningsperioden var det et særlig sterkt behov for *anvendt* kunnskap og institutter innenfor anvendt forskning hadde en kraftig vekstperiode fra 1960-årene og utover.

3.2 Forskningsrådets strategiske ansvar

Forskningsrådet er tillagt et strategisk ansvar for de instituttene som omfattes av *Retningslinjer for statlig finansiering av forskningsinstitutter*. I de gjeldende Retningslinjene går det blant annet fram at Forskningsrådet har et overordnet ansvar for å bidra til at

- forskningsinstituttene faglige virke holder høy kvalitet og gir godt utbytte
- finansieringen og styringen av forskningsinstituttene skjer etter omforente og samordnete kriterier
- rammevilkårene for forskningsinstituttene blir best mulig.

Forskningsrådets viktigste strategiske mål for instituttsektoren er at forskningsinstituttene skal:

- være effektive
- være konkurransedyktige når det gjelder oppdragsforskning
- ha sin virksomhet på et høyt profesjonelt nivå
- sikres langsiktighet i finansieringen
- samarbeide aktivt med andre institutter, universiteter og høyskoler, næringsliv og myndigheter
- ha kapasitet nok til å dekke etterspørselen.

I Forskningsrådets strategiske ansvar for instituttsektoren inngår blant annet tildeling av basisbevilgning. Basisbevilgningen er todelt:

1. I grunnbevilgningene ligger mulighetene til grunnleggende kompetanseheving gjennom doktorgradsprogram, publisering, konferanser og nettverksbygging

2. SIP-tildelingene gir rom for utvikling av kjerneområder, gjerne i samarbeid med nasjonale og internasjonale partnere.

Basisbevilgningene til instituttene er derfor en viktig rammebetingelse for å styrke instituttenes strategiske kunnskapsoppbygging og instituttenes rolle i det norske forskningssystemet.

Forskningsrådet har basisbevilgningsansvar for flertallet av forskningsinstituttene. 50 institutter mottar basisbevilgning via Forskningsrådet, mens 6 får basisbevilgning direkte fra departement. To institutter får ikke basisbevilgning. Forskningsrådet har i ulik grad et *rådgivende ansvar* for disse instituttene.

I 2006 ble vedtak om tildeling av grunnbevilgning og SIP fattet av forskjellige organer i de ulike divisjoner i Forskningsrådet. I Divisjon for vitenskap ble vedtaket fattet av Basisbevilgningsutvalget for de samfunnsvitenskapelige instituttene. I Divisjon for store satsinger ble vedtaket fattet etter innstilling fra Basisbevilgningsutvalg for miljø- og utviklingsinstituttene. I Divisjon for innovasjon fattet divisjonsstyret vedtak etter innstilling fra administrasjonen.

Instituttene har ulik organisering. Opp gjennom årene har det skjedd ulike omorganiseringer og fristillinger i forhold til stat og forskningsråd. Per 31.12.2006 er 30 institutter organisert som stiftelser, 17 som aksjeselskaper, mens 11 institutter er statlige forvaltningsorgan.

Forskningsrådets arbeid med instituttsektoren har også i 2006 i stor grad konsentrert seg om oppfølging av St. meld. nr 20 (2004-2005) "Vilje til forskning" hvor Regjeringen foreslår at Norges forskningsråd skal utarbeide forslag til nytt finansierings- og tildelingsregime for basisbevilgningene til forskningsinstituttene og forslag til nye retningslinjer for statlig finansiering av forskningsinstitutter. Daværende Utdannings- og forskningsdepartementet har i brev av 6. juni 2005 konkretisert bestillingen til Forskningsrådet som bes om å

1. Utarbeide forslag til nytt finansieringssystem for instituttene, herunder
  - resultatbasert grunnbevilgning
  - vurdere om ordningen med strategiske instituttprogram skal videreføres.
2. Utarbeide forslag til nye retningslinjer for statlig finansiering av forskningsinstitutter som klargjør Forskningsrådets strategiske rolle og ansvar.

Høsten 2006 la Forskningsrådet fram forslag til nytt basisfinansieringssystem for instituttsektoren som svar på punkt 1 i departementets bestilling. Forslaget er senere blitt behandlet i et statssekretærutvalg hvor de mest berørte departementene er representert. Det forventes at arbeidet avsluttes tidlig høsten 2007 slik at det vil kunne implementeres i budsjettarbeidet for 2009.

Forskningsrådet arbeider også med forslag til nye retningslinjer for statlig finansiering av forskningsinstitutter som tydeliggjør og styrker Forskningsrådets strategiske rolle og ansvar overfor instituttsektoren og regulerer hvilke institutter som omfattes av Retningslinjene til enhver tid. De nye retningslinjene som er tenkt å gjelde fra 2009, kan føre til endringer i hvilke institutter som omfattes av retningslinjene.

4 Nøkkeltall for forskningsinstituttene virksomhet i 2006

4.1 Struktur og organisering

De fleste norske forskningsinstitutter mottar basisbevilgning via Forskningsrådet. Noen institutter mottar basisbevilgning direkte fra et departement. Tabell 1 viser antall institutter som omfattes av Retningslinjene etter divisjonstilknytning i Forskningsrådet og hvordan de mottar basisbevilgning. For en fullstendig oversikt, vises til vedlegg 2 samt fotnote 3 i kapittel 3.1. Det framgår av tabell 1 at flest institutter er knyttet til Divisjon for innovasjon og Divisjon for vitenskap i Forskningsrådet.

Tabell 1: Institutter som omfattes av Retningslinjene etter divisjonstilknytning i Forskningsrådet og hvordan de mottar basisbevilgning, 2006

	Divisjon			Sum
	Innovasjon	Store satsinger	Vitenskap	
Basisbevilgning fra Forskningsrådet	23	7	19	49
Basisbevilgning fra departementer	2		5	7
Mottar ikke basisbevilgning	1		1	2
Sum	26	7	25	58

I St. meld. nr 20 (2004-2005) "Vilje til forskning" uttaler Regjeringen at som hovedprinsipp skal alle basisbevilgninger til forskningsinstitutter kanaliseres gjennom Forskningsrådet.

4.2 Instituttene økonomi

Samlede inntekter

Forskningsinstituttene hadde samlede driftsinntekter på nesten 7,4 milliarder kroner i 2006. Driftsinntektene økte med 600 millioner kroner fra 2005, en økning på ca 9 prosent. Instituttene har samlet hatt en nominell vekst i inntektene på 22 prosent siden 2002. Primærnæringsinstituttene har hatt den største nominelle veksten i perioden fra 2002 med 29 prosent, mens for de andre instituttgruppene har den relative veksten vært på om lag 20 prosent.

De teknisk-industrielle instituttene er den klart største instituttgruppen og utgjør 50 prosent av instituttene totale driftsinntekter i 2006. Deretter følger primærnæringsinstituttene med nesten 28 prosent, de samfunnsvitenskapelige instituttene med 13 prosent og miljø- og utviklingsinstituttene med 9 prosent av samlede driftsinntekter.

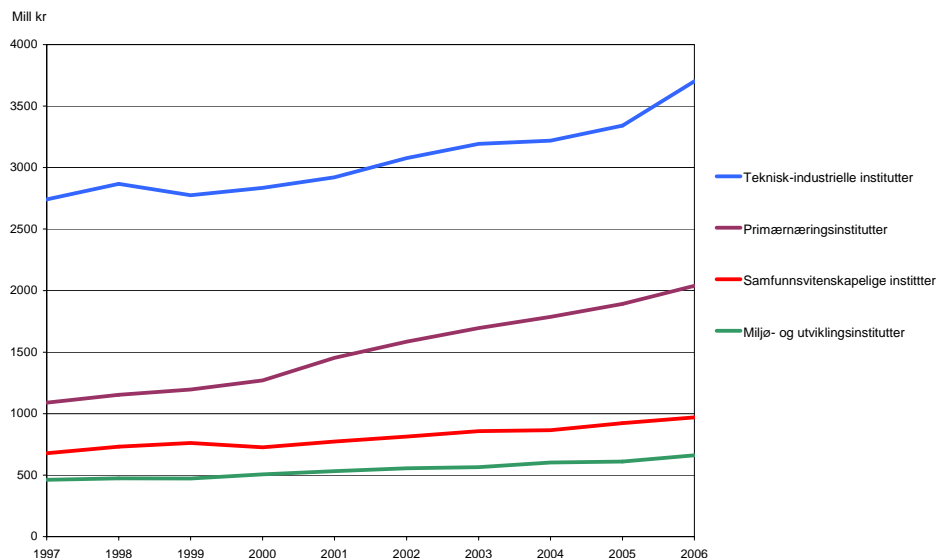
Tabell 2: Forskningsinstituttene inntekter* 1997-2006 etter instituttgruppe. Mill. kroner. **

Instituttgruppe	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Miljø- og utviklingsinstitutter	462	475	472	506	532	556	565	603	610	660
Primærnæringsinstitutter	1 089	1 153	1 196	1 270	1 454	1 585	1 696	1 787	1 892	2 039
Samfunnsvitenskapelige institutter	677	732	761	727	773	812	858	865	922	970
Teknisk-industrielle institutter	2 741	2 868	2 774	2 835	2 920	3 077	3 194	3 219	3 342	3 702
Total***	4 999	5 259	5 239	5 396	5 714	6 036	6 314	6 485	6 789	7 390

* Utenom finansinntekter og ekstraordinære inntekter, de samme instituttene inngår alle årene med utgangspunkt i siste års instituttpopulasjon

** Regnskapstallene for 2006 er basert på foreløpig regnskap

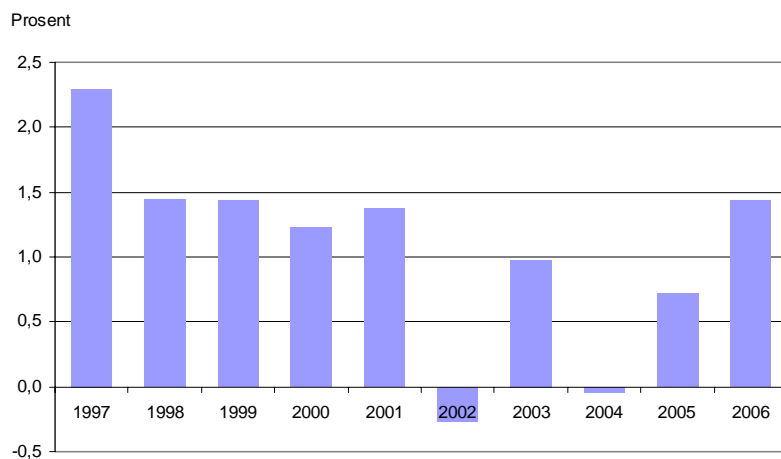
*** Totalen er korrigert for dobbeltføringer og inkluderer medisins- og helseinstituttene.

Figur 1: Forskningsinstituttene totale driftsinntekter etter område 1997-2006. Mill kr

Driftsresultat

Instituttene driftsresultat varierer, både mellom og innenfor instituttgruppene. De siste årene har den generelle trenden vært reduserte driftsresultat, men i 2006 hadde instituttene et samlet driftsresultat på 106 millioner kroner. Driftsresultatet tilsvarer 1,4 prosent av instituttene totale driftsinntekter (figur 2). Til sammenligning er dette resultatet dobbelt så godt som fjorårets, både i størrelse og som andel av driftsinntektene. Selv om alle instituttgruppene hadde positive resultatet, er det de teknisk-industrielle instituttene som i all hovedsak bidro til det gode driftsresultatet med 90 millioner kroner (jf tabell 2 i vedlegg).

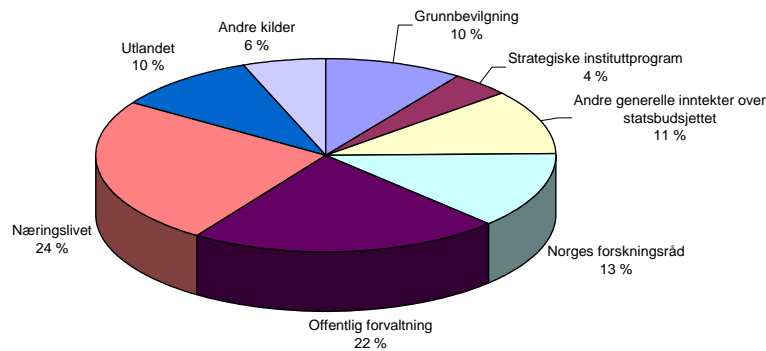

Figur 2: Instituttene samlede driftsresultat i prosent av totale driftsinntekter. 1997-2006

Inntektsstrukturen

Instituttene inntekter kan deles inn i basisbevilgning, forskningstildeling fra Forskningsrådet, oppdragsinntekter og andre generelle midler som i hovedsak gis direkte fra departementene.

Basisbevilgningen er splittet i grunnbevilgning og strategiske instituttprogram (SIP). I gjennomsnitt utgjorde grunnbevilgningen 10 prosent av instituttene samlede driftsinntekter, mens SIP-midlenes andel var 4 prosent, slik at basisbevilgningen i gjennomsnitt utgjorde 14 prosent i 2006. Det var forskjeller mellom de ulike instituttgruppene. Høyest andel basisbevilgning i forhold til totale driftsinntekter hadde de samfunnsvitenskapelige instituttene med 23 prosent mens de teknisk-industrielle instituttene hadde den laveste basisbevilgningsandelen med 10 prosent. For instituttene samlet har basisbevilgningens andel av totale driftsinntekter vært stabil og utgjort 14 prosent de siste fire årene. Innen instituttområdene er det også høy grad av stabilitet og variasjonsbredden til basisbevilgningens andel av totale driftsinntektene er innenfor pluss minus ett prosentpoeng for alle områdene. Det er imidlertid variasjoner mellom instituttene og mellom de to komponentene; grunnbevilgning og strategisk instituttprogram (jf samlerapportens tabell 3 i vedlegg og tabell 6 i de områdevis rapportene).

Figur 3: Driftsinntekter fordelt etter kategori og finansieringskilde i 2006. Prosent.

Forskningstilddeling fra Forskningsrådet utgjør en betydelig del, 13 prosent, av instituttene samlede driftsinntekter. De samfunnsvitenskapelige instituttene har størst andel med 22 prosent, mens primærnæringsinstituttene ligger lavest med 11 prosent. Miljø- og utviklingsinstituttene og de teknisk- industrielle instituttene har begge 12 prosent.

Den største inntektsgruppen er oppdragsinntekter som utgjorde 63 prosent av instituttene samlede driftsinntekter i 2006. Den høyeste oppdragsandelen hadde de teknisk-industrielle instituttene (77 prosent), mens oppdragsinntektene utgjorde 71 prosent ved miljø- og utviklingsinstituttene og 55 prosent ved de samfunnsvitenskapelige instituttene. Primærnæringsinstituttene hadde lavest oppdragsandel på 40 prosent.

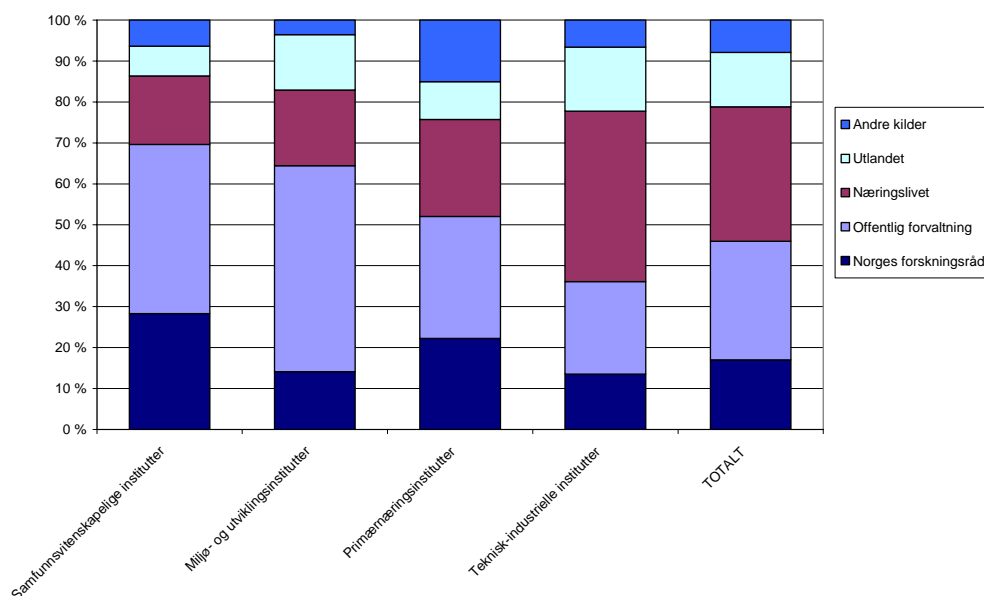
Andre generelle midler utgjorde samlet bare 11 prosent av inntektene. Generelle midler over statsbudsjettet til forvaltningsrettede oppgaver utenom ordinære basisbevilgninger er særlig utbredt ved primærnæringsinstituttene og 96 % av disse midlene er kanalisert til disse instituttene. Som andel av de totale driftsinntektene til primærnæringsinstituttene utgjorde disse 36 prosent i 2006. De generelle midlene gis som tilskudd over statsbudsjettet til nasjonale forvaltningsrettede oppgaver direkte fra de respektive departementene som

instituttene sorterer under. Dette er en forklaring på denne instituttgruppens relativt lave oppdragsandel sammenlignet med de øvrige instituttgruppene.

Sammenlignet med tidligere år, er det svært små endringer i inntektsstrukturen om vi ser instituttene samlet etter område.

Driftsinntekter utenom basisfinansiering og andre generelle inntekter

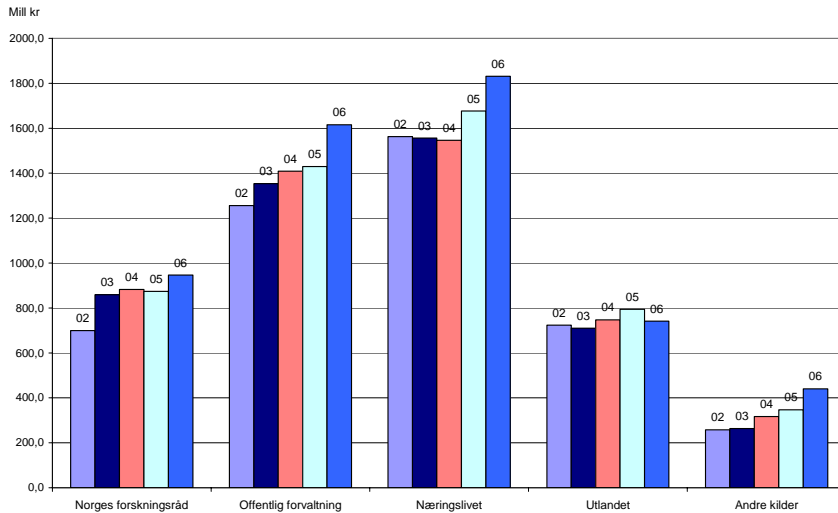
Oppdragsinntekter er her definert vidt som inntekter som ikke er basisbevilgninger eller andre generelle midler på den ene siden og ekstraordinære inntekter eller finansinntekter på den andre. Dette innebærer blant annet at inntekter fra forskningsprogrammer i regi av Norges forskningsråd og EU inngår. Figur 4 viser den relative fordelingen av disse inntektene fordelt etter område i 2006.

Figur 4: Driftsinntekter utenom basisfinansiering etter finansieringskilde fordelt på område i 2006. Prosent.

Offentlige midlene består av forskningstildelingen fra Forskningsrådet og oppdragsmidler fra offentlig forvaltning. I sum utgjorde offentlige midler ca 45 prosent av totale driftsinntekter i 2006. Høyest andel offentlige midler finnes ved de samfunnsvitenskapelige instituttene hvor disse utgjør 69 prosent. Litt mindre er andelen ved miljø- og utviklingsinstituttene hvor den er 64 prosent. Tilsvarende andel for primær- og de teknisk-industrielle instituttene er henholdsvis 52 og 36 prosent.

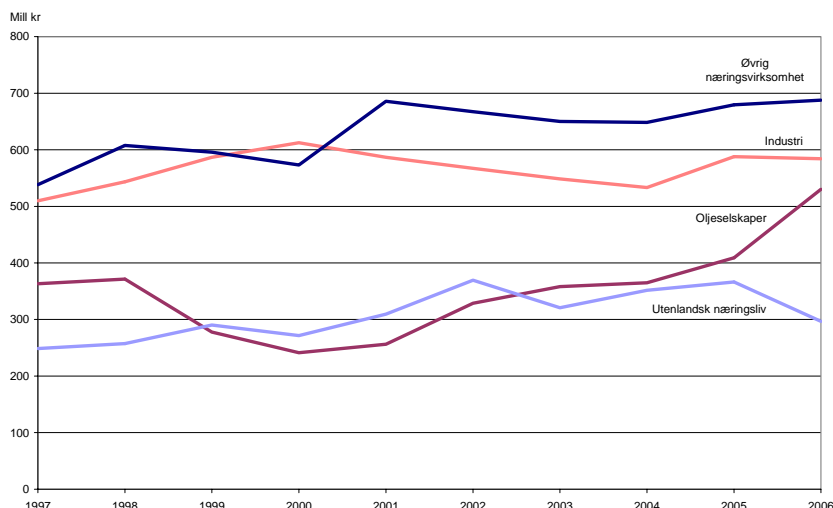
Ser man instituttene samlet så kom 17 prosent fra Forskningsrådet, mens offentlig etater finansierte 28 prosent av oppdragene. Norsk næringsliv finansierte en tredjedel av oppdragene til instituttene, 13 prosent kom fra utlandet, hovedsakelig utenlandsk næringsliv og 8 prosent ble finansiert av ”andre innenlandske kilder.

Figur 5: Oppdragsinntekter etter finansieringskilde 1997-2006. Mill. kroner

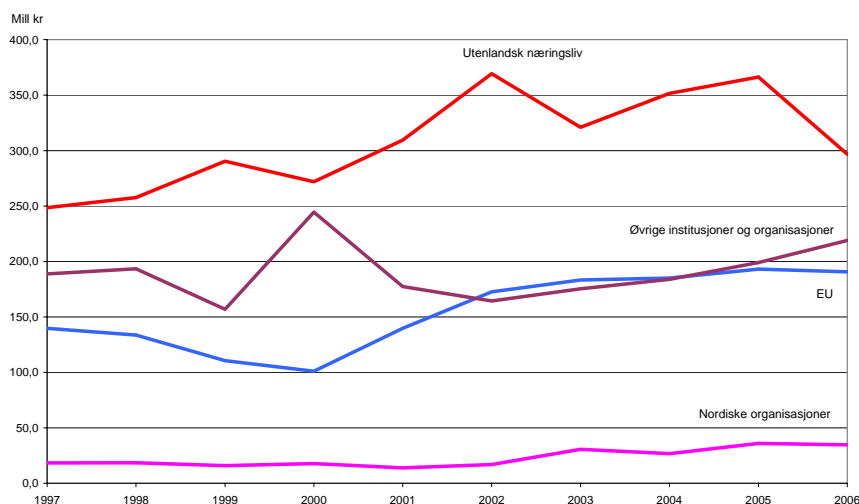
Den relative og absolutte fordelingen mellom ulike kategorier oppdragsgivere har endret seg noe i perioden. Figur 5 viser oppdragsinntektene, inklusive forskningstildelingen fra Forskningsrådet i perioden 2002-2006 for instituttene samlet i absolutte tall. Inntektene fra Offentlig forvaltning har økt mest i perioden, både absolutt og relativt og utgjorde ca 1,6 milliarder kroner i 2006. Til tross for veksten utgjør disse inntektene samme andel (30 prosent) i 2006 som de gjorde i 2002. Inntektene fra Forskningsrådet har etter stagnasjon de tre siste årene økt i 2006 og utgjorde samlet sett ca 960 millioner kroner. Som andel av totale (oppdrags)-inntekter utgjør disse inntektene 17 prosent i 2006, dette er 2 prosentpoeng mer enn i 2002. Det er likevel næringslivet som er det største oppdragsgiveren samlet sett for instituttene i 2006, som det for øvrig også har vært i hele perioden. Etter en svak reduksjon i inntektene fra næringslivet første halvdel av perioden, har de økt med ca 150 millioner årlig de siste to årene og utgjorde mer enn 1,8 milliarder kroner i 2006. Til tross for en betydelig vekst fra næringslivet er andelen av totale oppdragsinntekter redusert med to prosentpoeng fra 2002 (34 prosent) til 2006 (32 prosent).

Figur 6 viser et mer nyansert bilde av inntekter fra næringslivet i perioden 1997 til 2006. Oppdragsmengden fra de ulike næringslivskategoriene (inkl. utenlandsk næringsliv) varierer fra år til år. Figuren viser at veksten fra næringslivet utelukkende har kommet fra oljeselskapene hvor disse utgjorde 530 millioner kroner i 2006. De to øvrige underkategoriene hadde en stagnasjon i oppdragsinntektene til instituttene. Inntekter fra industrien utgjorde 585 millioner kroner, mens øvrig næringsliv utgjorde om lag 690 millioner kroner i 2006. Finansiering fra utenlandsk industri ble også redusert fra 2005 til 2006 med ca 70 millioner kroner og utgjorde ca 300 millioner kroner i 2006.

Figur 6: Inntekter fra næringslivet, inkl. utenlandsk næringsliv 1997-2006. Mill. kroner

Figur 7 gir et mer detaljert bilde av hvordan inntektene fra utlandet har utviklet seg i tidsrommet 1997 til 2006. Mens oppdragsmidler fra utenlandsk næringsliv, som også er omtalt i tidligere, svinger fra år til år, har midlene som kommer fra organisasjoner mer jevn stigning – i alle fall når man ser på siste halvdel av perioden. Inntekter fra EU-institusjoner sank fra siste året med et par millioner kroner og utgjorde ca 190 millioner i 2006. Inntektene fra 'øvrige institusjoner og organisasjoner' som omfatter internasjonale organisasjoner, utenlandske læresteder, forskningsinstitutter og private kilder har hatt en jevn vekst i inntektene fra siste del av perioden og utgjorde samlet ca 220 millioner kroner. Oppdrag fra Nordiske organisasjoner har vært stabil i hele perioden og utgjorde 35 millioner kroner i 2006.

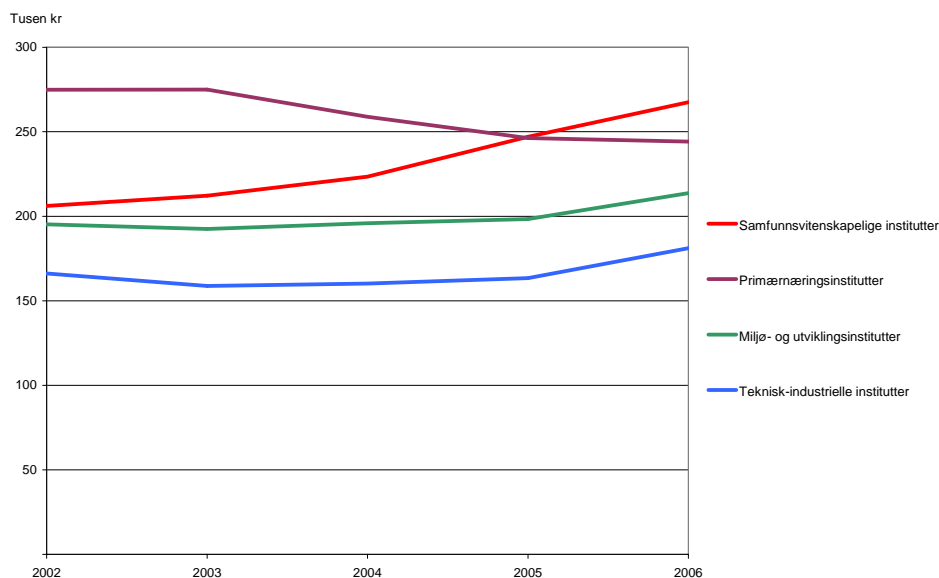
Figur 7: Oppdragsinntekter fra utlandet 1997-2005. Mill. kroner.

Inntekter per årsverk

Samlet utgjorde forskningsinstituttene inntekter om lag 1 055 000 kroner per årsverk i 2006, en økning på 62 000 kroner fra året før. Inntekten per årsverk var høyest ved de teknisk-industrielle instituttene (1 163 000 kroner) og lavest ved de samfunnsvitenskapelige instituttene (942 000 kroner).

Inntektene utgjorde 1 671 000 kroner per årsverk utført av forskere eller annet faglig personale (forskerårsverk). Dette var en økning på 113 000 kroner per forskerårsverk fra 2005. Inntekten per forskerårsverk var høyest ved primærnæringsinstituttene (2 073 000 kroner), mens den var lavest ved de samfunnsvitenskapelige instituttene (1 180 000 kroner).

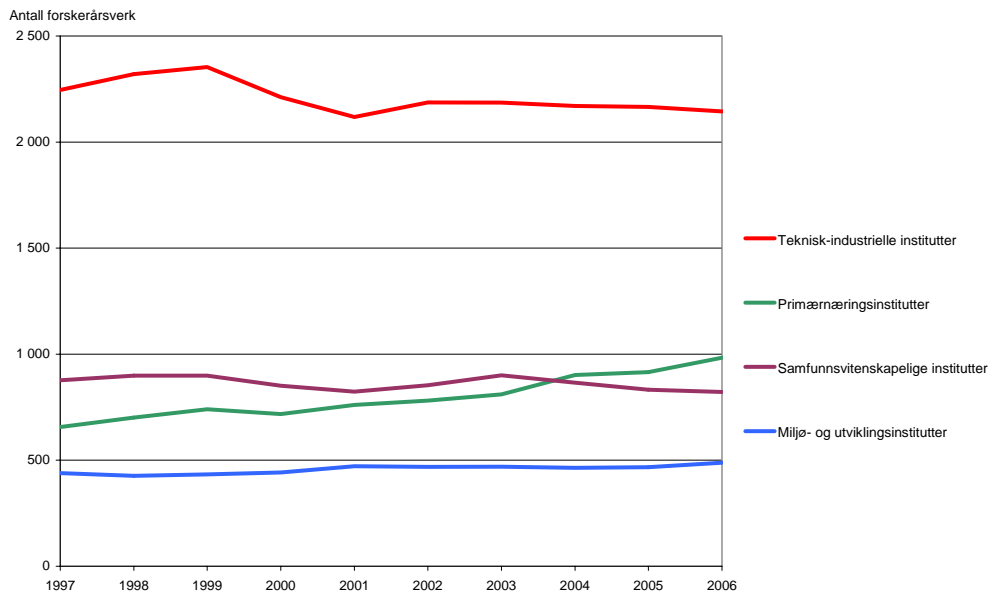
Figur 8: Basisbevilgning per årsverk utført av forskere og annet faglig personale, etter instituttgruppe. 2002-2006.

Figur 8 viser basisbevilgning målt per forskerårsverk etter instituttgruppe i perioden 2002 til 2006. Denne indikatoren viser at det har vært en vekst for alle instituttgrupper unntatt primærnæringsinstituttene. Mens miljø- og utviklingsinstituttene og de teknisk-industrielle instituttene nærmest hadde en nullvekst fram til 2005 med en vekst i 2006, har de samfunnsvitenskapelige instituttene hatt en økning i hele perioden. De samfunnsvitenskapelige instituttene er instituttgruppen med høyest basisbevilgning per forskerårsverk i 2006 hvor den utgjør 267 000 kroner.

For flere opplysninger om økonomien ved instituttene vises det til tabellene 2 til 6 i vedlegget.

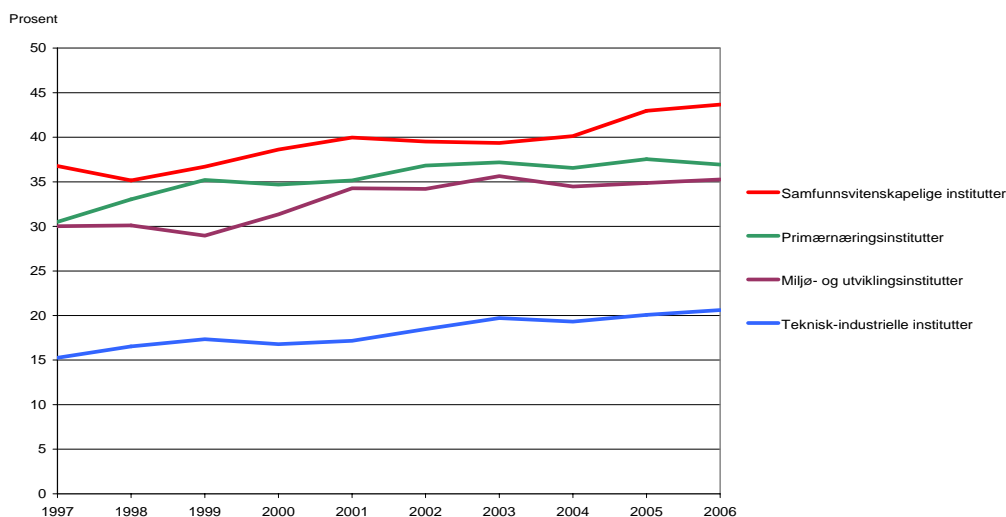
4.3 Personale

Det ble utført i alt 7 006 årsverk ved instituttene i 2006. Dette var 165 flere årsverk enn i 2005. Siden 2002 har antall årsverk likevel ikke økt med mer enn ca 100 årsverk. Det vil si at det totale antallet årsverk har holdt seg stabilt til tross for årlige svingninger. 2 660 eller 38 prosent av årsverkene ble utført av kvinner. Denne kvinneandelen var den samme som året før, men ett prosentpoeng høyere enn de to foregående årene. 4 423 årsverk, 62 prosent, ble utført av forskere og annet faglig personale, en vekst på 66 årsverk fra året før.

Figur 9: Antall årsverk utført av forskere og annet faglig personale etter instituttgruppe, 1997-2006.

Figur 9 viser antall forskerårsverk ved de ulike instituttgruppene de siste ni årene. Det er primærnæringsinstituttene som har hatt den største relative økningen i antall forskerårsverk i perioden. Ved de teknisk-industrielle instituttene var det nedgang i årsverkene fra 1999 til 2001 som siden har flatet ut. Utover dette må årsverksinnsatsen kunne sies å ha vært forholdsvis stabil i perioden.

Figur 10: Årsverk utført av kvinnelige forskere og annet faglig personale i prosent av totale årsverk utført av forskere og annet faglig personale, etter instituttgruppe, 1997-2006.

Til sammen ble 30 prosent av forskerårsverkene i 2006 utført av kvinner. Dette er en økning på et halvt prosentpoeng i forhold til 2005. I 1997 var kvinneandelen under 24 prosent. Kvinneandelen er langt lavere ved de teknisk-industrielle instituttene (20 prosent) enn den er

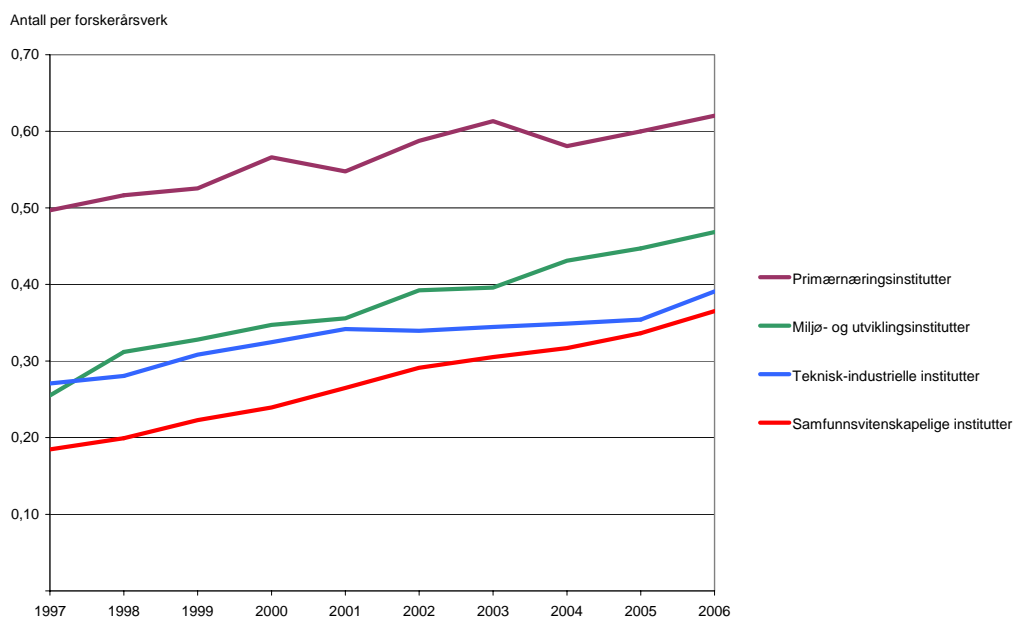
ved de tre øvrige instituttgruppene hvor andelen varierer fra 35 til 44 prosent. Sammenlignet med 1997 har det vært en betydelig økning i andelen forskerårsverk utført av kvinner innen samtlige instituttgrupper, fra mellom 5 til 7 prosentpoeng.

Mobiliteten mellom instituttene og næringslivet, universitets- og høgskolesektoren og andre forskningsinstitutter ga en netto reduksjon til instituttene på 24 forskere i 2006. Instituttene rekrutterte 299 forskere og avga 323. De nyansatte forskerne ble i hovedsak rekruttert fra næringslivet (126 forskere) og fra universiteter og høyskoler (107 forskere), mens nesten halvparten (149 forskere) av de som sluttet ble rekruttert til næringslivet (jf vedleggstabell 9). I tillegg til mobilitet mellom disse tre sektorene, er det også mobilitet mellom instituttene og offentlig og privat sektor, utlandet, nyutdannede og avgang pga aldersgrense.

Ansatte med doktorgrad

Antall ansatte med doktorgrad har steget jevnt hvert år siden 1997, mens det i 1997 var 1 215 ansatte med doktorgrad har antallet økt til 1 981 i 2006. Det var 0,29 ansatte med doktorgrad per forskerårsverk i 1997, mens tilsvarende forholdstall var steget til 0,45 i 2006. Høyest andel ansatte med doktorgrad i forhold til utførte forskerårsverk hadde primærnæringsinstituttene med 0,62 ansatte med doktorgrad per forskerårsverk. Det laveste forholdstallet hadde de samfunnsvitenskapelige instituttene med 0,37 (jf figur 11).

29 prosent av de ansatte med doktorgrad i 2006 var kvinner. Den høyeste kvinneandelen blant ansatte med doktorgrad hadde de samfunnsvitenskapelige instituttene med 40 prosent. Lavest var andelen ved de teknisk-industrielle instituttene med 20 prosent.

Figur 11: Antall ansatte med doktorgrad per årsverk utført av forskere og annet faglig personale etter instituttgruppe. 1997-2006.

Til sammen arbeidet 670 personer med en doktorgrad ved instituttene i 2006, en økning på 28 i forhold til 2005. Antallet som arbeider med en doktorgrad ved instituttene har vært ganske stabilt de siste 9 årene. Halvparten (336) av de instituttansatte som arbeidet med doktorgrad i 2006 var kvinner. Litt flere enn to tredjedeler, eller 460 av de som holdt på med doktorgrad i

2006 var stipendiater med arbeidsplass ved instituttene. Av disse stipendiatene var det 235 kvinner.

For flere opplysninger om personalet ved instituttene vises det til tabellene 7 til 10 i vedlegget.

4.4 Resultater

Doktorgrader og forskerutdanning

Det ble avlagt 112 doktorgrader i 2006 der instituttene hadde bidratt med veiledning. Dette antallet har ligget relativt stabilt de siste årene. 40 prosent av doktorgradene der instituttene hadde veiledningsforhold ble avlagt av kvinner. De teknisk-industrielle instituttene bidro med veiledning til flest doktorgrader, i alt 44 stipendiater.

I 2006 avla 103 av instituttene egne ansatte doktorgrad, dette var seks færre enn året før. 42 prosent av disputasene gjaldt kvinner. 43 av doktorgradene ble avlagt ved primærnæringsinstituttene, 28 ved de teknisk-industrielle instituttene, 23 ved samfunnsvitenskapelige instituttene og 8 ved miljø- og utviklingsinstituttene

Publisering og formidling

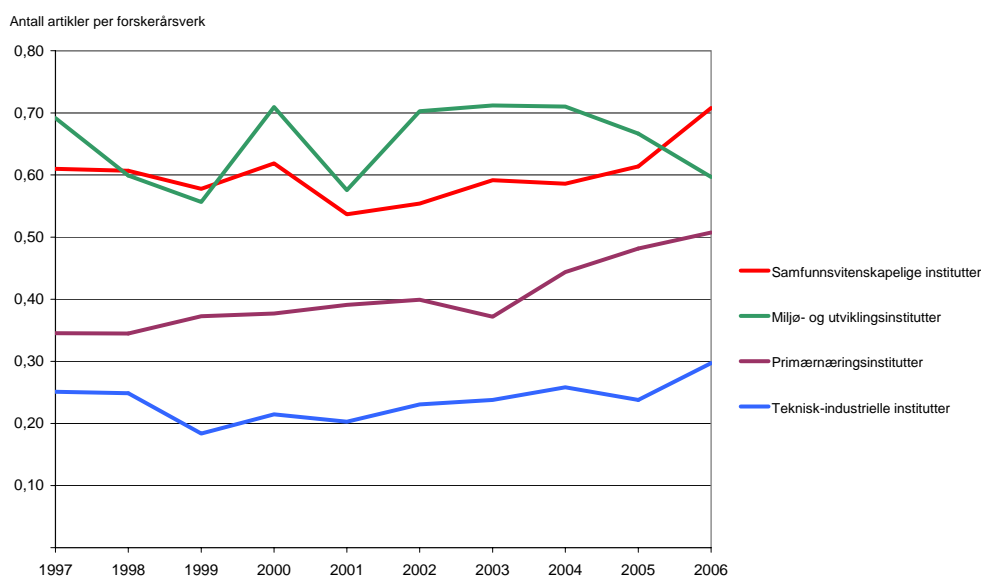
I påvente av nytt finansieringssystem er rapporteringen av vitenskapelig publisering fra 2006 lagt om til å følge samme kategoriinndeling som benyttes i det resultatbaserte tildelingssystemet i UoH-sektoren. Det ble til sammen publisert 2 007 vitenskapelige artikler i serier eller periodika med fagfelle vurdering i 2006. I tillegg publiserte instituttene 340 vitenskapelige antologier og 82 vitenskapelige monografier (jf tabell 11 i vedlegg). Antall publiserte artikler i 2005 var litt færre enn i 2004 som var det året med høyeste antall i perioden.

Tabell 3: Antall artikler publisert i tidsskrifter med fagfelle vurdering 1997- 2006 etter instituttgruppe.

Instituttgruppe	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Miljø- og utviklingsinstitutter	294	275	268	293	264	260	278	272	287	346
Primærnæringsinstitutter	454	420	412	509	438	549	577	641	610	587
Samfunnsvitenskapelige institutter	307	308	340	339	323	341	335	384	396	417
Teknisk-industrielle institutter	564	577	433	475	430	504	520	561	515	637
Totalt ¹⁾	1622	1588	1482	1629	1474	1659	1727	1864	1827	2007

¹⁾ Totalen er korrigeret for dobbeltføringer og inkluderer også medisin- og helseinstitutter.

I 2006 ble det publisert flest artikler ved de teknisk-industrielle instituttene (637) etterfulgt av primærnæringsinstituttene (587). Sett i forhold til antall forskerårsverk var publiseringshyppigheten høyest ved de samfunnsvitenskapelige instituttene (0,71 artikler per forskerårsverk). Miljø- og utviklingsinstituttene publiserte 0,60 artikler per forskerårsverk, primærnærings institutter hadde 0,51 artikler per forskerårsverk, mens det ved de teknisk-industrielle instituttene ble publisert 0,30 artikler per forskerårsverk (figur 12). Som figur 12 viser svinger denne indikatoren fra år til år.

Figur 12: Antall artikler i tidsskrifter med fagfelleevaluering per årsverk utført av forskere og annet faglig personale, etter instituttgruppe. 1997-2006.

Instituttene utga 144 fagbøker, lærebøker og andre selvstendige bokutgivelser i 2006. Dette var 57 færre utgivelser enn i 2005. Antall publiserte kapitler og artikler i bøker, lærebøker, allmenntidsskrifter med mer utgjorde i overkant av 1 800 i 2006, en nedgang på over 400 bidrag fra 2005.

Instituttene produserte nesten 8 000 rapporter i 2006. Om lag 60 prosent var rapporter direkte til oppdragsgivere, 32 prosent var rapporter i egne rapportserier, mens 7 prosent gjaldt rapporter i eksterne rapportserier. Antall rapporter utgjorde vel 9 500 da nøkkeltallinnhentingene startet i 1997, og rapportutgivelser har vist en jevn fallende utvikling hvert år siden.

Nyetableringer, patenter og lisenser

Instituttens virksomhet gir også resultater i form av nyetableringer, patenter og lisenser. I 2006 ble det rapportert 9 nyetableringer med utgangspunkt i instituttens forskningsresultater, for øvrig det samme antall som i 2005. Fem av nyetableringene var ved de teknisk-industrielle instituttene. Tidligere år har også det store flertallet av nyetableringer hatt utspring i de teknisk-industrielle instituttene.

Det ble søkt om i alt 44 patenter i 2006, herav 29 i Norge. Patentsøknadene kom i hovedsak fra de teknisk-industrielle instituttene. Instituttene fikk meddelt 26 patenter i 2006.

Det ble solgt 69 nye lisenser i 2006 og de samlede lisensinntektene var på om lag 5,2 millioner kroner. Dette var 10 færre lisenser og 9,4 millioner kroner mindre i lisensinntekter enn i 2005. De teknisk-industrielle instituttene står for flesteparten av de solgte lisenser og lisensinntektene.

4.5 Samarbeid nasjonalt og internasjonalt

Nasjonalt samarbeid

Instituttene samarbeider på flere områder med andre forskningsinstitusjoner. Blant samarbeidsformene er bruk av bistillinger, og at forskere for en periode har arbeidsplass ved en annen institusjon. I årets versjon av samlerapporten er tall som viser samarbeid på tvers av sektorene utelatt av tabell-vedlegget. Disse samarbeidstabellene er imidlertid å finne i tabellvedleggene i de områdevisse rapportene i tabell 14 og 15.

Ved siden av å tilby arbeidsplass for stipendiater, tilbyr også mange institutter arbeidsplass for hovedfags- og diplomstudenter. I 2006 hadde 481 studenter arbeidsplass ved instituttene, litt over halvparten av disse var kvinner. Det var flest studenter ved de teknisk-industrielle instituttene (226) og primærnæringsinstituttene (139).

Forskere ved instituttene bidrar også med veiledning til hovedfags- og doktorgradskandidater. I 2006 var 652 forskere engasjert i slik veiledning. Litt over en fjerdedel av veilederne var kvinner. Det var flest veiledere ved de teknisk-industrielle instituttene (263) og primærnæringsinstituttene (179). Sett i forhold til utførte forskerårsverk, var veiledningshyppigheten størst ved primærnæringsinstituttene.

Internasjonalt samarbeid

I 2006 var det 140 gjesteforskere ved instituttene som hadde opphold av 2 måneders varighet eller mer. Forskere som holder gjesteforelesninger eller deltar på kortere seminarer og lignende telles ikke med. Gjesteforskerne oppholdt seg til sammen 637 måneder ved instituttene, noe som gir en gjennomsnittlig lengde på oppholdene på 4,5 måneder. Halvparten av gjesteforskerne hadde europeisk bakgrunn, en femtedel kom fra Nord-Amerika, 16 prosent kom fra Asia mens den resterende tiendedel av utenlandsforskerne kom fra øvrige deler av verden (Oseania og/eller Afrika). 60 prosent av gjesteforskerne i 2006 hadde opphold ved de teknisk-industrielle instituttene.

I 2006 hadde 88 av de instituttansatte forskningsopphold i andre land av mer enn 2 måneders varighet. Til sammen varte oppholdene 433 måneder. Hvert opphold varte i gjennomsnitt i 5 måneder. De fleste utenlandsoppholdene, 45 prosent, gikk til USA og Canada, nesten en tredjedel dro til et europeisk land, 11 dro til Asia mens de resterende 9 dro til Oseania eller Afrika. Det var flest forskere ved de teknisk-industrielle instituttene (36 personer) og primærnæringsinstituttene (32 personer) som hadde utenlandsopphold i 2006.

For flere opplysninger om instituttens samarbeidsrelasjoner vises det til tabellene 13 og 14 i vedlegget.

4.6 Prosjektportefølje

Samlet arbeidet instituttene med 18 947 prosjekter i 2006 (jf tabell 15 i vedlegget). Antall rapporterte prosjekter var dermed ca 1 800 flere enn fjoråret. Prosjektporteføljen hadde et samlet volum på nesten 5,9 milliarder kroner. Nesten halvparten av prosjektene (48 prosent) hadde en ramme på inntil 100 000 kroner, men disse prosjektene utgjorde på sin side bare 6 prosent av totalvolumet målt i kroner. Noe under en tredjedel (30 prosent) av prosjektene hadde en ramme på mellom 101 000-500 000 kroner, og disse utgjorde 19 prosent av volumet. Prosjekter i størrelsen 501 000-2 000 000 utgjorde 15 prosent av antall prosjekter, men sto for om lag en tredjedel (32 prosent) av volumet. Seks prosent av prosjektene var

større enn 2 millioner kroner og i volum utgjorde disse 43 prosent av prosjektenes samlede volum. Den relative fordelingen på størrelseskategorier har vist en del variasjoner fra år til år og mellom instituttgruppene.

5 Evalueringer og andre strategiske tiltak

I løpet av 1990-tallet gjennomførte Forskningsrådet en meget omfattende evaluering av de fleste institutter som omfattes av Retningslinjer for statlig finansiering av forskningsinstitutter. Resultatene av evalueringene viser at FoU-virksomheten ved instituttene i stor grad holder et godt nivå, og at virksomheten i det vesentlige er godt tilpasset markedets behov. Forskningens samfunnsmessige relevans og kundenes tilfredshet vurderes som god. Samtidig peker evalueringene på utfordringer og forhold som bør forbedres i instituttene virksomhet: Kvaliteten på instituttene forskning varierer og den vitenskapelige publiseringen bør styrkes. Samarbeidet, både instituttene imellom og med UoH-sektoren, er ikke godt nok utviklet.

Forskningsrådet har begrensede finansielle rammer og frihetsgrader til å foreta reelle langsiktige bevilgninger til instituttene, slik at evalueringene i begrenset grad har ført til omprioritering av midler. Inntil videre er det ikke satt i gang eller planlagt satt i gang en ny, større runde med instituttevalueringer. I Forskningsmeldingen, St. meld. nr 20 (2004-2005) "Vilje til forskning", går det fram at i den videre utvikling av Forskningsrådets instituttevalueringer bør spørsmål som angår sektoren som helhet og betydning av virksomheten få økt oppmerksomhet. Det må også legges til grunn at instituttene i økende grad opererer på et internasjonalt oppdragsmarked, og at norske institutter konkurrerer med og måles mot institusjoner i andre land. Også instituttevalueringene bør tildeles større vekt ved tildeling av midler fra Forskningsrådet.

Miljø- og utviklingsinstituttene

Evaluering av CMI

CMI ble evaluert etter ønske fra NORAD som finansierer basisbevilgningen til instituttet. Evalueringen hadde et tiårsperspektiv med et særlig fokus på de siste fem årene (2001-2006). Instituttet ble også vurdert ut i fra internasjonal standard og den internasjonale forskningsfront. Komiteen vurderte blant annet kvalitet, relevans, formidling, organisatorisk kvalitet og styrke, internasjonal forskningssamarbeid og nettverk samt bibliotekets funksjon.

Evalueringskomiteens konklusjon var svært positiv. CMI har respondert godt på kritikken som kom i 1997-evalueringen og har omfordelt og styrket sine finansieringskilder. Instituttet har opprettholdt sunn balanse mellom midler fra oppdragsforskning, fra departementene og fra Forskningsrådet. Komiteen fremhever at CMI har økt sin faglige kompetanse ved i økende grad å tilsette forskere med dr.grad. Biblioteket ved CMI omtales som en viktig ressurs for instituttet så vel som for eksterne brukere.

CMI har bred generell kompetanse som dekker feltene menneskerettigheter og demokratisering, offentlig sektor reformer og fattigdom og utvikling. CMI har spesiell kompetanse innen flere nøkkelområdene som "governance" og på spesifikke områder i Sør- og Øst-Afrika og Palestina.

Evalueringskomiteen mente at CMI må publisere mer i internasjonale journaler. CMI viser likevel en imponerende variasjon av publikasjoner, både i internasjonale fagfelleverderte tidsskrifter og i andre rapporter. CMIs forskere blir hyppig sitert av andre forskere. Brukerne uttrykker tilfredshet med instituttet, og samarbeidspartnerne fremhever at CMI utfører arbeid på et høyt og respektabelt internasjonalt nivå.

Komiteens overordnede vurdering av de strategiske instituttprogram i form av vitenskapelig kvalitet, policyrelevans, kommunikasjon, kapasitetsbygging og rekkevidde i sør konkluderte med at det meste ble utført på svært høyt internasjonalt nivå. Evalueringskomitéen påpeker også et forbedringspotensiale, og anbefaler CMI å arbeide for å:

1. knytte sin forskning til politikktutforming på mer effektive måter
2. identifisere og implementere det strategiske i CMIs programmer
3. sikre balanse mellom den interdisiplinære og den disiplinorienterte forskningen
4. forbedre formidlingen av sine forskningsresultater
5. styrke instituttets kapasitet på ulike nivåer og å styrke kapasitetsutvikling i Sør.

I hovedsak var CMI godt fornøyd med evalueringen, og vil gjennomføre eventuelle endringer etter intern drøfting. Spesielt vil de se på:

- Styrking av de strategiske elementene i noen av sine forskningsprogram, internasjonal publisering og andre former for formidling
- Balansen mellom det interdisiplinære og den disiplinære aktiviteten.

Forskningsrådet ble anbefalt å vurdere hvordan CMI kan få en eller faglig plattform med andre institutter som arbeider med utenrikspolitikk og menneskerettigheter. Forskningsrådet har notert seg denne anbefalingen og vil vurdere den i det pågående arbeidet med instituttpolitikken.

Det vises til evalueringsrapporten ”Chr Michelsen Institute, Evaluation of its Activities 1997 – 2006”, Forskningsrådet desember 2006.

Etablering av CIENS

Forskningscenteret for miljø og samfunn (CIENS) i tilknytning til Forskningsparken i Gaustadbekkdalen ble åpnet høsten 2006. CIENS består av åtte institusjoner – CICERO, NIBR, NILU, NIVA, NINA, TØI, METOS ved Institutt for geofag ved Universitetet i Oslo og forskningsavdelingen ved Meteorologisk institutt - som samarbeider om felles lokaler, men vel så viktig er samarbeidet om et forskningsfelleskap. Det er utarbeidet et felles forskningsprogram og handlingsplan, SACRE, som omfatter samarbeid mellom institusjonene og berørte universitetsinstitutter innenfor grunnforskning, anvendt forskning, innovasjon og nyskaping. Forskningsrådet har bidratt med rundt 20 mill. kroner til bygget og 2,5 mill. kroner til utviklingen av SACRE.

Miljøalliansen

Miljøinstituttene opprettet i 2002 Miljøalliansen, et samarbeidsselskap for miljøinstituttene som skal fremme miljøforskningen på tvers av instituttene. Miljøalliansen arbeidet i 2006 med felle saker for miljøinstituttene, blant annet EU-saker, og var aktiv som høringsinstans for instituttprosjektet i Forskningsrådet.

Primærnæringsinstituttene

Fiskeriinstituttene

I 2006 har det utenom arbeidet med Blå Grønn Matallianse og etableringen av NOFIMA AS (jf. kap. 4.3) ikke vært gjennomført nye evalueringer eller andre strategiske tiltak for fiskeriinstituttene.

Landbruksinstituttene

Etter en lengre interimperiode ble Bioforsk opprettet fra 1.1.2006 som et forvaltningsorgan med særskilte fullmakter. Opprettelsen av Bioforsk er omtalt i revidert nasjonalbudsjett for 2005 og i St. prp. nr. 1 (2005-2006). Bioforsk skal bygge videre på den forskningsbaserte

faglige plattformen i de tidligere instituttene Jordforsk, NORSØK og Planteforsk. Bioforsk er et regionalt forankret institutt med 18 avdelinger som er organisert i følgende sju forsknings-sentre: Bioforsk Plantehelse, Bioforsk Jord og miljø, Bioforsk Økologisk, Bioforsk Øst, Bioforsk Vest, Bioforsk Midt-Norge og Bioforsk Nord. Instituttet er stort og har opp mot 500 ansatte og en omsetning på vel 340 mill. kroner (2006). Det er i gang et større arbeid med utvikling og omstilling av de enkelte enhetene innenfor instituttet, og Landbruks- og matdepartementet har fra og med 2006 gitt en egen bevilgning over statsbudsjettet (Kap. 1137 post 52) til omstillingsmidler for Bioforsk.

Det er arbeidet videre med en ny organisering av kunnskaps- og informasjonsproduksjon knyttet til arealressursene (jord, skog, landskap og utmark). Det ble orientert nærmere om dette arbeidet i revidert nasjonalbudsjett for 2005 og det ble foreslått å slå sammen Norsk institutt for jord- og skogkartlegging (NIJOS) og Skogforsk til en ny kunnskapsinstitusjon med formål å medvirke til bærekraftig forvaltning og næringsbruk av arealressursene. Med bakgrunn i dette ble Norsk institutt for skog og landskap etablert fra 1.7.2006. Instituttet er et nasjonalt institutt for kunnskap om skog og arealressurser og er etablert som et forvaltningsorgan med særskilte fullmakter.

Etablering av NOFIMA AS

Fiskeri- og kystdepartementet og Landbruks- og matdepartementet oppnevnte høsten 2003 en styringsgruppe ledet av Finn Bergesen jr. som fikk i oppdrag å foreta en gjennomgang av de respektive sektorenes forskningsinstitutter for å få fram strukturelle tiltak som kan gi økt synergi. Styringsgruppen la fram sin innstilling⁴ i desember 2004. I St.meld. nr. 19 (2004-2005) *Marin næringsutvikling – Den blå åker*, St.meld. nr. 20 (2004-2005) *Vilje til forskning* og St.prp. nr. 65 (2004-2005) *Omprioriteringer og tilleggsbevilgninger på statsbudsjettet 2005 inkludert folketrygden* redegjorde Regjeringen for arbeidet med å omstrukturere forskningsinstituttene innenfor den blå-grønne sektoren. Det ble foreslått en ny organisering i et forskningskonsern bygd på et morselskap (holdingsselskap) i Tromsø med tre datterselskaper (Tromsø, Ås og Bergen).

I forbindelse med behandlingen av St. prp. nr. 65 (2004-2005) *Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2005 inkludert folketrygden* ble det vedtatt å opprette et minimumsselskap med arbeidsnavnet NOFIMA AS (Norsk fiskeri- og matforskning). Selskapet ble etablert i 2005. Aksjekapitalen er på 100 000 kroner, og selskapet eies 100 prosent av Fiskeri- og kystdepartementet. På generalforsamlingen 5. mai 2006 ble det valgt styre for selskapet. Hovedoppgaven til minimumsselskapet er å forberede etableringen av holdingsselskap og datterselskaper innenfor de skisserte rammer og føringer. Selskapet skal klargjøre de selskapstekniske og økonomiske forholdene ved etableringen. Dette innebærer også å komme fram til den framtidige eierstrukturen i selskapene. Overordnet strategi og faglige og markedsrettede strategier skal også utvikles i denne fasen.

I St.prp. nr. 69 (2006-2007) *Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2007* legger Regjeringen fram NOFIMA-saken i sin helhet for Stortinget og foreslår at NOFIMA AS etableres med den nye konsernstrukturen fra 1.1.2008. Det nye forskningskonsernet skal bidra til å øke konkurransekraften for fiskeri- og havbruksnæringen og den land- og havbaserte næringsmiddelindustrien. Det nye instituttet skal dannes ut fra nåværende Akvaforsk AS, Fiskeriforskning AS, Matforsk AS, Norconserv AS samt relevant næringsrettet FoU-aktivitet ved forvaltningsinstituttene Havforskningsinstituttet, Nasjonalt institutt

---

⁴ Samlet innsats og ny struktur. Den blå-grønne matalliansen. Innstilling fra styringsgruppen oppnevnt av Fiskeri- og kystdepartementet og Landbruks- og matdepartementet. Desember 2004.

for ernærings- og sjømatforskning (NIFES) og Veterinærinstituttet. Det er forventninger om at restruktureringen av den næringsrettede forskningen innenfor blå og grønn sektor vil gi en rekke positive synergieffekter for næringslivet og forskningsmiljøene.

Hovedkontoret til det nye selskapet legges til Tromsø. Det etableres datterselskaper i Bergen, Tromsø og Ås. Faglige satsinger skal også opprettholdes og videreutvikles i Sunndal, Averøy og i Stavanger. For å bidra til en god brukerstyring av det nye forskningskonsernet, skal de næringsfinansierte fondene på landbruks- og fiskerisiden bidra til prioritering og finansiering av langsiktige næringsrettede forskningsprosjekter i regi av NOFIMA.

Samfunnsvitenskapelige institutter

Det er ikke gjennomført noen tradisjonell evaluering av samfunnsvitenskapelige institutter i 2006, men på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet har Forskningsrådet foretatt en gjennomgang av institutter som arbeider innen områdene utenriks- og sikkerhetspolitikk og arbeids- og sosialpolitikk. Dette skjedde som en oppfølging av Forskningsmeldingen. Arbeidet ble organisert i to utvalg, ett for hvert av de to politikkområdene.

Forskningsrådet slutter seg i hovedsak til de vurderinger utvalgene har kommet fram til. Vi vil særlig framheve:

(a) Instituttstrukturen

Begge utvalgene mener det ikke er behov for endringer i eksisterende instituttstruktur. Dagens instituttstruktur er ikke til hinder for en fortsatt positiv utvikling av forskningens faglige kvalitet og relevans, samt effektivitet i systemet på de aktuelle forskningsområdene.

(b) Basisbevilgninger og strategiske forskningsprogram

Utvalgene påpeker at det er store forskjeller i instituttene basisbevilgninger, både i absolutte og relativt tall. Forskjellene i basisbevilgning gir instituttene ulike konkurransevilkår og ulike muligheter til langsiktig kompetanseutvikling. Forskningsrådet mener forskjellene i instituttene basisbevilgning og mulighetene for å bygge opp langsiktig kompetanseutvikling bør løses innenfor Forskningsrådets forslag til nytt basisfinansieringssystem for instituttsektoren. For å oppnå større grad av åpenhet og likebehandling av instituttene bør all basisbevilgning kanaliseres via Forskningsrådet og fordeles etter de samme kriteriene – slik det nye finansieringssystemet legger opp til. Samtidig må det gjøres en grundig vurdering av hvilke institutter som skal omfattes av systemet og hvilke som ikke skal være det.

(c) Nasjonale oppgaver

Begge utvalg mener det er uklart hva som menes med nasjonale oppgaver. Divisjonsstyret støtter utvalgenes anbefaling om at det snarest mulig gjøres en avklaring av hva som menes med nasjonale oppgaver, hvilke oppgaver som kan defineres som nasjonale, og forholdet mellom slike oppgaver og forvaltningsoppgaver som utføres på oppdrag fra departementene.

(d) Internasjonalisering

Begge utvalg understreker viktigheten av at instituttene deltar i internasjonalt samarbeid for å styrke forskningens kvalitet og som grunnlag for kompetanseutvikling. Divisjonsstyret slutter seg til dette.

(e) Kontakt med brukerne

Utvalgene påpeker at instituttene kontakt med brukerne kan bedres. Forskningsrådet støtter utvalgenes forslag om å opprette brukerfora for de ulike politikkområder for å styrke

kommunikasjonen mellom brukerne og instituttene og sikre en bedre dekning av brukernes kunnskapsbehov og vil gjerne bidra til å realisere dette.

(f) Kontakt og samarbeid med UoH-sektoren

Divisjonsstyret konstaterer at utvalgene i liten grad har behandlet instituttene forhold til UoH-sektoren – ut over å liste opp instituttene konkurrenter og samarbeidspartnere innenfor denne sektoren. Forskningsrådet mener samarbeid mellom institutt- og UoH-sektoren er viktig for å styrke kompetansen innen begge sektorer.

(g) Muligheter for kritisk forskning

Utvalgene har påpekt at kritisk forskning kan ha dårlige vilkår i et oppdragsstyrt marked, og at dette hindrer kompetanseutvikling på områder det ikke er marked for. Divisjonsstyret slutter seg til en slik bekymring, men mener at instituttene har stor interesse av å vise selvstendighet og integritet for å være troverdige i oppdragsmarkedet.

For øvrig vises det til utvalgenes rapporter ”Utenriks- og sikkerhetspolitiske institutter – En gjennomgang” og ”Arbeids- og sosialpolitiske institutter - En gjennomgang”, Norges forskningsråd desember 2006.

Teknisk- industrielle institutter

Det har ikke vært gjennomført evalueringer av noen av de teknisk- industrielle instituttene i 2006.

Fra 1. januar 2006 inngår Byggforsk i et nytt konsernområde i SINTEF – SINTEF-Byggforsk AS. Det nye fusjonerte instituttet får 280 ansatte hvorav 150 fra Byggforsk og 130 fra SINTEF. Den samfunnsvitenskapelige delen av Byggforsk blir overført til NIBR.

Fra samme dato ble alle forsknings- og laboratorieaktiviteter i Stiftelsen Rogalandsforskning overført til et nytt forskningsinstitutt: International Research Institute of Stavanger AS – IRIS. Det nye instituttet eies av Rogalandsforskning og Universitetet i Stavanger.

6 Vurdering av utviklingen

De senere årene har instituttsektoren gjennomgått store endringsprosesser. Den offentlige finansieringen ble reformert i 1994 gjennom etableringen av Retningslinjer for statlig finansiering av forskningsinstitutter. En rekke institutter har vært gjennom omorganiseringer. Flere institutter er nå ferdig med eller inne i prosesser hvor de omdannes til aksjeselskaper. Til tross for reformer og målsettinger om økt FoU-innsats, viser statistikken at i forhold til lønns- og prisutviklingen har instituttsektorens omfang av FoU-tjenester stagnert. Dessuten sliter flere institutter økonomisk.

Instituttene ulike vilkår gjør det vanskelig å gi en samlet vurdering av utviklingen i sektoren. Situasjonen for de enkelte institutter varierer ofte mer etter hvilken tilknytningsform de har til et departement enn hvilken gruppe institutter de tilhører.

Instituttene blir stilt overfor stadig høyere krav om markeds- eller brukerretting av tjenestene. Instituttene forventes på den ene siden å være brukerrettet, beslutningsrelevant og markedsorientert. På den annen side forventes de å utføre langsiktig forskning, drive kompetansebygging og bidra til forskerutdanning. En slik situasjon kan oppleves problematisk, både på sektor-, institutt- og individnivå. Forskningsmeldingen, St. meld. nr 20 (2004-2005) ”Vilje til forskning”, slår likevel fast at ”instituttene funksjoner og oppgaver vanskelig kan overlates til andre bedrifter og kunnskapsinstitusjoner uten at dette vil svekke innovasjonssystemets totale evne til å frembringe relevant kompetanse og kunnskap.”

Økonomi

Forskningsinstituttene hadde samlede driftsinntekter på nærmere 7,4 milliarder kroner i 2006. Driftsinntektene økte med 600 millioner kroner fra 2005, en økning på ca 9 prosent. Instituttene har samlet hatt en nominell vekst i inntektene på 22 prosent siden 2002. primærnæringsinstituttene har hatt den største nominelle veksten i perioden fra 2002 med 29 prosent, mens for de andre instituttgruppene har den relative veksten vært på ca 20 prosent.

Instituttene driftsresultat varierer, både mellom og innenfor instituttgruppene. De siste årene har den generelle trenden vært reduserte driftsresultat, men i 2006 hadde instituttene et samlet driftsresultat på 106 millioner kroner som tilsvarer 1,4 prosent av instituttene totale driftsinntekter. Alle instituttgruppene hadde positive resultatet i 2006, men det er de teknisk-industrielle instituttene som i all hovedsak bidro til det gode driftsresultatet med 90 millioner kroner. Blant alle instituttgrupper har det imidlertid vært mange røde tall de siste årene. Den negative utviklingen i instituttene driftsresultat reiser spørsmål om hvorvidt enkelte institutter er tilstrekkelig robuste i forhold til svikt i oppdragsmarkedet og faglig og oppdragsmessig kapasitet.

De instituttene som mottar basisbevilgninger direkte fra et departement, har fortsatt langt høyere andel basisbevilgninger enn de som får basisbevilgninger via Forskningsrådet. Det er ikke etablert tydelige prinsipper som begrunner ulikhetene. Det fragmenterte finansieringsmønsteret reduserer Forskningsrådets muligheter til å følge opp instituttpolitikken gjennom tildeling av basisbevilgning og påvirke utviklingen i instituttsektoren, samtidig som det bidrar til at instituttene får ulik evne til å konkurrere i markedet. I årene framover forventes det en bedring i denne situasjonen ved at Forskningsmeldingen, St. meld. nr 20 (2004-2005) ”Vilje til forskning”, har slått fast at som hovedprinsipp skal basisbevilgninger til forsknings-

institutter kanaliseres via Forskningsrådet og tildelingen av grunnbevilgning skal være resultatbasert og foretas ut fra indikatorer for kvalitet og relevans.

I perioden fra 1997 har det skjedd små endringer i innteksstrukturen for instituttene samlet.

Deltakelse i EU-prosjekter

Forskningsmeldingen slår fast at forskningsmarkedet blir stadig mer internasjonalt. Dette gir nye utfordringer for de norske forskningsinstituttene. Oppdragsinntekter fra utlandet viste i 2006 en nedgang i forhold til 2005 og utgjør 10 prosent av instituttenes driftsinntekter. Selv om norske institutter mottar en lavere andel basisbevilgninger enn institutter i Danmark, Nederland, Tyskland og Sverige, har de klart å takle den internasjonale konkurransen. Instituttene har aktivt utnyttet de muligheter som ligger i EUs 6. rammeprogram. Ved utgangen av 2006 har vi registrert rundt 820 prosjekter med norsk deltakelse. Instituttene deltok i 35 prosent av prosjektene. Deltakelsen er først og fremst knyttet til forskningsprosjekter av typen IP og STREP, der instituttene kan motta inntil 50 prosent støtte fra EU og en samfinansiering fra Forskningsrådet på ytterligere 25 prosent. Bevilget beløp til SAM-EU var i 2006 på 48,7 millioner kroner.

Den gjennomsnittlige uttellingen for søknader til EUs 6. rammeprogram er litt over 18 prosent. I prosjekter med norsk deltakelse ligger uttellingen på rundt 27 prosent. Når man ser på antall deltakelser så har prosjekter hvor primærnæringsinstitutter deltok hatt en uttelling på 43 prosent, miljøinstituttene 38 prosent, de samfunnsvitenskapelige instituttene 36 prosent, mens prosjekter hvor de teknisk-industrielle instituttene deltok hadde en uttelling på 27 prosent. Bortsett fra primærnæringsinstituttene er det imidlertid bare et begrenset antall av instituttene i de ulike gruppene som utnytter EU-forskningen for å styrke kvaliteten i egen forskning og posisjonerer seg i et internasjonalt oppdragsmarked.

Instituttenes prosjektportefølje

Prosjektporteføljen ved forskningsinstituttene domineres av små prosjekter. I 1997 var 62 prosent av prosjektene på under 100 000 kroner, men dette var redusert til 48 prosent i 2006. Oppdragsinntektene på prosjekter under 100 000 kroner utgjorde likevel bare 7 prosent av de totale inntekter i 1997 og 6 prosent i 2006. På inntektssiden er det de store prosjektene – de over 2 mill. kroner – som veier tyngst. I 2006 utgjorde de 43 prosent av de totale inntekter.

Forskningsrådet følger utviklingen i prosjektporteføljen nøye, og ser en blanding av små og store oppdrag som gunstig og nødvendig. Det kan imidlertid være ønskelig med en høyere andel langsiktige prosjekter av hensyn til å styrke forskningens kvalitet og personalets kompetanse. Ikke minst når det gjelder internasjonal publisering er langsiktighet og mulighet til fordypning og spesialisering en forutsetning. Det kan se ut til at instituttene med tiden har fått færre av de minste prosjektene og flere større prosjekter.

Personale og kompetanse

Det ble utført nærmere 7 000 årsverk ved instituttene i 2006. Antall årsverk i instituttsektoren er blitt redusert med rundt 300 siden 1997. Det har vært en liten økning i antall forskerårsverk, mens øvrig personale er redusert. Andelen forskerårsverk økte i perioden 1997-2006 fra 56 til 63 prosent.

I 2006 ble nærmere 30 prosent av forskerårsverkene utført av kvinner. Kvinneandelen har steget jevnt siden 1997 da den var 24 prosent. Kvinneandelen blant forskerne varierer riktignok sterkt mellom instituttgruppene – fra rundt 20 prosent ved de teknisk-industrielle

instituttene til 44 prosent ved de samfunnsvitenskapelige instituttene i 2006, men andelen har økt innenfor alle områder. Forskningsrådet vurderer dette som positivt.

Når det gjelder forskerpersonalets kompetanse, viser tallene en entydig positiv utvikling innenfor alle instituttgruppene. Antallet ansatte med doktorgrad har steget jevnt siden 1997 da det var 0,29 forskere med doktorgrad per forskerårsverk. I 2006 var tallet 0,45. Forskningsrådet anser at den betydelige økningen i antall ansatte med doktorgrad viser at forskningsinstituttene prioriterer kompetanseheving og kvalitetssikring.

Mobilitet og samarbeid

Stabiliteten i forskningssektoren gir seg uttrykk i relativt liten mobilitet i forhold til næringsliv, UoH-sektor og andre forskningsinstitutter når det gjelder forskerårsverk. Samlet avgang og tilvekst til disse sektorene var 14 prosent av totalt antall forskerårsverk i 2006, som er en økning i forhold til 2005 hvor mobiliteten var 9 prosent. De lave mobilitetstallene kan tyde på at dynamikken i forskningssystemet er mindre enn ønskelig.

Instituttene samarbeider på flere områder med andre forskningsinstitusjoner. Blant samarbeidsformene er bruk av bistillinger, og at forskere for en periode har arbeidsplass ved annen institusjon. Ved siden av at mange institutter tilbyr arbeidsplass for doktorgradsstipendiater tilbyr også mange institutter arbeidsplass for hovedfags- og diplomstudenter. Forskere ved instituttene bidrar også med veiledning. Forskningsrådet anser det som ønskelig med en fortsatt styrking av denne form for samarbeid.

Det er fremdeles lite internasjonalt samarbeid i form av utenlandsopphold for norske forskere og relativt få utenlandske forskere har opphold i Norge. På sikt er Norge avhengig av å ha flinke forskere med et godt internasjonalt nettverk. Flere norske forskere bør få mulighet til lengre opphold ved utenlandske institusjoner. SIPene bør kunne utnyttes mer aktivt til økt internasjonalisering.

Forskningsrådet anser det som viktig å øke omfanget av utenlandske gjesteforskere og gjøre det mer attraktivt for utenlandske forskere å komme til Norge.

Resultater

I dialogen med instituttene har Forskningsrådet fokusert på nødvendigheten av å publisere i tidsskrifter med referee da dette er en hyppig anvendt indikator på forskningens kvalitet. Instituttene har tatt dette på alvor og har på ulike måter stimulert forskerstaben til å publisere. Blant annet har flere institutter innført incentivordninger for vitenskapelig publisering. Forskningsrådets praksis med å kreve formidlingsplaner i programmer, SIPer og prosjekter har også bidratt til å styrke instituttenes fokus på publisering.

Det har vært en positiv utvikling i antall artikler med referee de siste årene. Det ble til sammen publisert 2 000 artikler i tidsskrifter med referee i 2006, en økning på 10 prosent i forhold til 2005.

Vedlegg 1

Medisin- og helseinstituttene

SINTEF Helse

Instituttets hovedformål

SINTEF Helse skal fremme forskning og utvikling for helsesektoren i tett samarbeid med brukere av helsetjenester, helsesektoren, næringslivet og relevante universitets- og høyskolemiljøer. Brukerens opplevelse av egen situasjon og av helsetjenestene skal stå sentralt i arbeidet. Instituttet skal styrke forskning, undervisning og forskningsformidling, yte tjenester til offentlig forvaltning, samt styrke næringslivets konkurransevne ved å bidra til industriell virksomhet og innovasjon.

Hovedområder og viktige resultater

SINTEF Helse er en viktig leverandør av kunnskap til norske helsemyndigheter, både sentralt og regionalt. SINTEF Helse er referert til som kunnskapskilde i over 230 unike artikler i norske medier i 2006, og hele 24 ganger i statsbudsjettet. Den internasjonale forskningsaktiviteten øker, både i Europa og resten av verden, og en arbeider svært aktivt med å posisjonere seg mot EUs 7. rammeprogram. Flere avdelinger deltar i europeiske forskningsnettverk innenfor konkrete fagområder, blant annet innen mental helse, bildestyrt kirurgi, smarte tekstiler og sikkerhet til havs.

SINTEF Helse organiserer forskningsaktivitetene rundt fire områder: medisinsk teknologi, helsetjenesteforskning, registerdrift og klassifisering og forebyggende helsearbeid.

Høydepunkter

Navigasjon i kroppen blir eksportvare

På dataskjermen blir pasienten gjennomskiktig når kirurger i Trondheim utfører kikkhullsinngrep i buken. Nå vil også utenlandske sykehus ha den norske oppfinnelsen. Sammen har teknologer ved SINTEF/NTNU og leger ved St. Olavs Hospital skapt et nytt IT-basert vindu mot kroppens indre. Systemet omgjør røntgen- og MR-bilder til tredimensjonale kart som kirurgene kan navigere etter når de utfører kikkhullsinngrep i bukregionen.

Teknikken gjør det mulig for kirurger å velge skånsomme kikkhullsinngrep ved operasjoner som ellers ville ha krevd store, åpne inngrep. Dette gir gevinster både for enkeltindivid og samfunn. Sammenliknet med åpne operasjoner, gir kikkhullskirurgi mindre belastning på pasientens kropp og dermed kortere liggetid og rekonvalesens. Av kartbildene ser legene mye mer av pasientens indre enn det de ser på videobildene som tas inne i kroppen ved kikkhullsooperasjoner. Den forbedrede utsikten til vitale organer og blodårer gjør at kirurgene kan utføre kikkhullsooperasjoner med ekstra høy sikkerhetsmargin. Derfor kan kikkhullskirurgi brukes langt oftere enn før ved fjerning av kreftsvulster i organer som ligger vanskelig til for kikkhullsinngrep, som nyrer, binyrer og bukspyttkjertel.

Et stort privat sykehus i Utrecht i Nederland har nylig kjøpt den nødvendige programvaren hos SINTEF, for å ta navigasjonssystemet i bruk i sin kirurgivirksomhet. De norske og nederlandske fagfolkene skal i samarbeid dokumentere nytteverdien av metoden. I tillegg ar andre europeiske sykehus vist sterk interesse for å kjøpe navigasjonssystemet.

Navigasjonssystemet er utviklet av det medisinsk-teknologiske forskningsmiljøet i Trondheim i tett samarbeid mellom klinikere ved St. Olavs Hospital og teknologer ved NTNU og

SINTEF. Samme miljø har fått SFI'en "Medical Imaging Laboratory for Innovative Future Healthcare".

Ny kunnskap om akuttpsykiatri

Pasienter som mottar akuttpsykiatriske tilbud opplever en klar bedring i løpet av behandlingen. Det viser en multisenterstudie gjennomført av et nettverk for forskning og evaluering av akuttpsykiatriske tilbud. SINTEF Helse har hatt ansvaret for å bygge opp og lede et nettverk for forskning og evaluering av akuttpsykiatriske tilbud. Nettverket ble etablert høsten 2003. Til sammen har 19 akuttavdelinger for voksne, ni akutteam for voksne og fem akutenheter for ungdom deltatt i nettverket og multisenterstudien. Det er omtrent tre fjerdedeler av de akuttpsykiatriske tjenestene i Norge, og omfatter ca 5 000 behandlingsforløp.

I desember kom rapporten med de første resultatene fra multisenterstudien. Hovedspørsmålene er hva som kjennetegner de ulike akuttpsykiatriske tilbudene og hva som er variasjonen innen disse, hva som kjennetegner pasienter som henvises til de ulike typene akuttpsykiatriske tilbud, hva slags behandling pasientene får og hva som er utfallet av behandlingen. Rapporten viser at de ambulante akutteamene har vært en stor suksess. Dette skyldes først og fremst at lav terskel gjør at flere pasienter og pårørende selv tar kontakt for å få hjelp. Akutteamene mottar også langt flere pasienter fra fastlegene og samarbeider betydelig mer med disse enn de tradisjonelle akuttpsykiatriske avdelingene. Datainnsamlingen vil gi grunnlag for en rekke vitenskapelige artikler og doktorgradsarbeider. Et viktig delmål for evalueringsnettverket å bidra til utvikling av akutttilbudet for de avdelingene som er med. Presentasjon av resultater og bruk av egne data innen de avdelinger og team som har vært med på studien, er derfor like viktig som publisering av rapporter og artikler.

Multisenterstudien er gjennomført av Akuttnettverket, ledet av SINTEF Helse på oppdrag fra Sosial- og helsedirektoratet.

Kamp mot KOLS

Om få år vil lungesykdommen KOLS bli tredje viktigste dødsårsak i verden. Forskere i SINTEF har satt seg som mål å få vite mer om denne pasientgruppen. I Norge lever det i dag 200 000 mennesker med KOLS (kronisk obstruktiv lungesykdom), og hvert år får 9 000 nye nordmenn sykdommen. I følge Verdens helseorganisasjon vil antagelig dette være en av de hyppigste dødsårsakene i verden om få år.

SINTEF Helse har startet et bredt arbeid på området, og er i gang med å kartlegge hvordan KOLS-pasienter blir diagnostisert og behandlet. SINTEFs forskere har bearbeidet informasjon om 4 000 norske pasienter med kols, astma og tungpustethet og sammenholdt dem med data fra legevakt og sykehus. Det gir en unik oversikt over behandlingsforløpet til et stort antall pasienter fra 1995 til 2004. Forskerne vet nå hvor ofte pasientene er på sykehus eller legevakt og hvilke medisiner de har fått foreskrevet. Forskerne går nå i gang med analysene, og forventer å ha svar på flere ting utpå sommeren.

De samfunnsøkonomiske kostnadene knyttet til pasienter med obstruktiv lungesykdom utgjør flere milliarder kroner hvert år i Norge, og kostnadene er stigende. Studien har som mål å bidra til å redusere disse kostnadene. Forskingen har også en viktig dimensjon for enkeltmennesket gjennom økt kvalitet på behandlingen som gir bedre prognoser og høyere livskvalitet.

Andre forskere i SINTEF Helse arbeider med å undersøke levekårene til denne gruppen pasienter og å se på mulighetene for å utvikle nye og bedre hjelpemidler.

Diagnosestudien av KOLS-pasienter gjennomføres av epidemiologi-miljøet i SINTEF Helse i samarbeid med allmennpraktikere i Nord- og Sør-Trøndelag og lungeavdelingene ved St. Olavs hospital og Levanger sykehus.

Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI)

Statens arbeidsmiljøinstituttets hovedmål er å skape og formidle kunnskap om sammenhengen mellom arbeidsliv og helse. Ut fra tilgjengelig kunnskap skal instituttet vurdere risikofaktorer i norsk arbeidsliv og foreslå forebyggende tiltak. Som virkemidler legges det vekt på forskning, på informasjon og undervisning, og på service, utredning og rådgivning.

Instituttet publiserer i internasjonale vitenskapelige tidsskrifter med referee-bedømming, og har hatt en stabilt høy vitenskapelig produksjon de siste årene. I 2006 ble det publisert 43 originalartikler og 2 oversiktartikler i tidsskrift med fagfelle vurderinger. Forskerne, mange av dem i professor II-stillinger, foreleser på universiteter og høyskoler, og holder foredrag for forskningsmiljøer og andre målgrupper, både nasjonalt og internasjonalt. Flere av forskerne er veiledere for master- og PhD-studenter ved flere av landets universiteter.

STAMI har i 2006 implementert ny faglig strategi for de kommende 10 år, og tilpasset sin organisasjonsstruktur til strategien ved en omorganisering. Instituttet står foran et generasjonsskifte i denne perioden, på lik linje med de fleste andre forskningsinstitusjoner i Norge. Det er kritisk at en stor del av instituttets nøkkelmedarbeidere vil fratre i løpet av strategiperioden, men god forberedelse og langsiktig strategisk planlegging vil legge godt til rette for instituttets faglige kvalitet også i fremtiden. På den annen side legger frihetsgradene man får ved naturlig avgang for flere av instituttets medarbeidere i årene foran oss godt til rette for å gjennomføre strategiske grep ved nyansettelser på nye kompetansefelt hvor det er avdekket forskningsbehov.

Forskning ved STAMI skal ha relevans for arbeid og helse. STAMI skal gjennom relevant, effektiv og kvalitetssikret forskning på høyt internasjonalt nivå gi vitenskapelige bidrag innenfor instituttets virkefelt. Instituttet skal legge vekt på å utnytte sin faglige bredde i tverrfaglige og flerfaglige forskningsprosjekter.

STAMIs styrke og fortrinn er at man har flerfaglig metodebredde og infrastruktur som dekker:

- epidemiologi
- eksponeringskarakterisering på arbeidsplasser og i eksperimentelle laboratoriestudier
- kjemiske, fysiologiske, biologiske, molekylærbiologiske og psykologiske målinger
- humanmodeller og dyremodeller

STAMI skal bygge videre på disse fortrinn, og har følgende prioriterte forskningsfelter:

Eksposeringer i arbeidslivet

- psykologiske, sosiale og organisatoriske arbeidsmiljøfaktorer
- kjemiske og biologiske arbeidsmiljøfaktorer
- muskelskjelettbelastninger

Mekanismer for arbeidsrelaterte helseeffekter

- biologiske, fysiologiske og kjemisk/biokjemiske mekanismer
- psykologiske mekanismer
- sosiale mekanismer
- individuell følsomhet

Helseeffekter

- muskelskjelettlidelser
- luftveissykdommer
- effekter på sentralnervesystemet
- hjerte- og karsykdommer
- kreftsykdommer

Høydepunkter

Kan man stole spørreskjemaundersøkelser?

STAMI har i en rekke år benyttet nevropsykologiske tester som metode for å påvise effekter på nervesystemet etter helseskadelige eksponeringer i arbeid. Ved lavgradige eksponeringer for stoffer som kan gi såkalt CNS-effekter, vil man bare forvente små utfall på nevropsykologiske tester. Mange tester har ikke gode nok normer for norske arbeidstakere, og dette gjelder i stor grad for arbeidstakere innenfor industri, håndverk etc. *Hugdahls Strop test* er en test som brukes ved kartlegging av funksjoner som kognitivt- og visuomotorisk tempo. Instituttet har i 2006 utarbeidet og vitenskapelig publisert norske normer for denne testen for menn i manuelle yrker. Grunnet vanskeligheter knyttet til måling av CNS-effekter er bruk av spørreskjemaer for å angi slike symptomer svært utbredt. Instituttet har i 2006 undersøkt i hvor stor grad det er samsvar mellom selvrapporterte symptomer i spørreskjemaer og prestasjon på nevropsykologiske tester. I en omfattende studie av friske arbeidstakere med et manuelt yrke, ønsket man å studere i hvilken grad svar på et spørreskjema kunne forutsi prestasjoner på tester for hukommelse og konsentrasjon. Med ett lite unntak, var det ingen sammenheng mellom hvordan personene svarte på spørsmål om sin egen hukommelse og hvordan de presterte på hukommelsestester. Denne studien som ble vitenskapelig publisert i 2006 indikerer at man bare i begrenset grad kan stole på spørreskjemaer dersom man ønsker å kartlegge problemer med hukommelse og/eller konsentrasjon.

Helseeffekter blant yrkesdykkere

Effekter av dykking på lungefunksjon, nervesystem og hørsel er påvist. I Norge har man i all hovedsak forsket på helseeffekter ved metningsdykking (dypdykkere) i Nordsjøen. Den største gruppen av yrkesdykkere arbeider imidlertid med anleggsdykking (luftdykking) ned til 50 meter. STAMI har over en 12-års periode sett på endring av lungefunksjon, hørsel og nevropsykologiske effektmål blant unge yrkesdykkere. Dykkerne ble inkludert i studien i perioden 1992-94 da de var elever ved en yrkesdykkerskole, hvilket betyr at de er blitt fulgt opp fra de var uten eksponering og ut i yrkeslivet. Et slikt prospektivt design gir unike muligheter til å fange opp eventuelle effekter. Det er så langt publisert totalt 6 internasjonale publikasjoner fra dette prosjektet. Tolv-årsoppfølgingen er blitt gjennomført i 2006, og det arbeides nå med å slutføre to vitenskapelige artikler på bakgrunn av de data som foreligger.

Hvordan påvirkes opplevelsen av smerte?

De siste årene er det fremkommet ny kunnskap som viser at forventninger man har til smerter og plager bidrar til forløpet av plagene. Slike forventninger dannes ved informasjonen man for eksempel mottar på arbeidsplassen, av HMS-personell, fra helsevesenet og fra massemedia. Informasjon og kunnskap om årsaker til, forløp og tiltak/behandling av smerter og plager synes å være meget viktig for forløp av muskelskjelettsmerter og for arbeidsevne. Muskelskjelettplager er den viktigste årsaken til sykefraværet i Norge. Det er godt dokumentert at ulike typer smertestimulering kan øke smertefølsomhet. Dette fenomenet

kalles sensitivisering. Instituttet har i 2006 publisert arbeider som viser at forventninger og læring hemmer ryggmargens forsterkning av smerter. Dette er ny og viktig kunnskap fordi psykologiske og psykososiale forhold i arbeid synes å være viktig for utvikling av kroniske smerter.

Vedlegg 2

**Forskningsinstituttene etter
hovedgruppering og
ansvarlig departement**

Tabell 1 Oversikt over institutter som omfattes av tallmaterialet. Status per 31.12.2006

Primærnæringsinstitutter	Forkortelse	Statlig bevilgningssansvar	Rettslig status
Basisbevilgning fra Norges Forskningsråd			
INSTITUTT FOR AKVAKULTURFORSKNING AS	AKVAFORSK	Landbruks- og matdepartementet	Aksjeselskap
NORSK INSTITUTT FOR LANDBRUKSØKONOMISK FORSKNING	NILF	Landbruks- og matdepartementet	Statlig
BIOFORSK	BIOFORSK	Landbruks- og matdepartementet	Statlig
NORSK INSTITUTT FOR SKOG OG LANDSKAP	SKOG OG LANDSKAP	Landbruks- og matdepartementet	Statlig
NORSK SENTER FOR BYGDEFORSKNING	Bygdeforskning	Landbruks- og matdepartementet	Stiftelse
VETERINÆRINSTITUTTET	Veterinærinstituttet	Landbruks- og matdepartementet	Statlig
NORCONSERV AS	NORCONSERV AS	Fiskeri- og kystdepartementet	Aksjeselskap
NORSK INSTITUTT FOR FISKERI- OG HAVBRUKSFORSKNING AS	Fiskeriforskning	Fiskeri- og kystdepartementet	Aksjeselskap
SINTEF FISKERI OG HAVBRUK AS	SINTEF Fiskeri og havbruk	Fiskeri- og kystdepartementet	Aksjeselskap
Basisbevilgning direkte fra departement			
HAVFORSKNINGSINSTITUTTET	Havforskningsinstituttet	Fiskeri- og kystdepartementet	Statlig
NASJONALT INSTITUTT FOR ERNÆRINGS- OG SJØMATFORSKNING	NIFES	Fiskeri- og kystdepartementet	Statlig
Basisbevilgning ved offentlige avgifter			
MATFORSK AS		Landbruks- og matdepartementet	Aksjeselskap
Samfunnsvitenskapelige institutter			
Basisbevilgning fra Norges Forskningsråd			
AGDERFORSKNING	Agderforskning	Nærings- og handelsdepartementet	Aksjeselskap
IRIS - SAMFUNNS- OG NÆRINGSUTVIKLING	IRIS - SAMFUNN	Nærings- og handelsdepartementet	Stiftelse
MØREFORSKING	Møreforskning	Nærings- og handelsdepartementet	Stiftelse
NORLANDSFORSKNING	Nordlandsforskning	Nærings- og handelsdepartementet	Stiftelse
NORUT NIBR FINNMARK AS	NORUT NIBR Finnmark	Nærings- og handelsdepartementet	Aksjeselskap
NORUT SAMFUNNSFORSKNING AS	NORUT Samfunnsforskning	Nærings- og handelsdepartementet	Aksjeselskap
STIFTELSEN ØSTFOLDFORSKNING	Østfoldforskning	Nærings- og handelsdepartementet	Stiftelse
TELEMARKSFORSKING - BØ	Telemarkforskning - Bø	Nærings- og handelsdepartementet	Stiftelse
TELEMARKSFORSKING - NOTODDEN	Telemarkforskning - Notodden	Nærings- og handelsdepartementet	Stiftelse
TRØNDELGA FORSKNING OG UTVIKLING AS	Trøndelag Forskning og Utvikling	Nærings- og handelsdepartementet	Stiftelse
VESTLANDSFORSKING	Vestlandsforskning	Nærings- og handelsdepartementet	Stiftelse
ØSTLANDSFORSKNING	Østlandsforskning	Nærings- og handelsdepartementet	Stiftelse

ARBEIDSFORSKNINGSINSTITUTTET AS	AFI	Arbeids- og inkluderingsdepartementet	Aksjeselskap
FORSKNINGSSTIFTELSEN FAFO	FAFO	Utdannings- og forskningsdepartementet	Stiftelse
FRIDTJOF NANSENS INSTITUTT	FNI	Utdannings- og forskningsdepartementet	Stiftelse
INSTITUTT FOR FREDSFORSKNING	PRIO	Utdannings- og forskningsdepartementet	Stiftelse
INSTITUTT FOR SAMFUNNSFORSKNING	ISF	Utdannings- og forskningsdepartementet	Stiftelse
NIFU STEP STUDIER AV INNOVASJON, FORSKNING OG UTDANNING	NIFU STEP	Utdannings- og forskningsdepartementet/ Næringsdepartementet	Stiftelse
SAMFUNNS- OG NÆRINGSLEVLIVSFORSKNING AS	SNF	Nærings- og handelsdepartementet	Aksjeselskap
SINTEF TEKNOLOGI OG SAMFUNN	SINTEF Teknologi og samfunn	Arbeids- og inkluderingsdepartementet	Stiftelse
TRANSPORTØKONOMISK INSTITUTT	TØI	Nærings- og handelsdepartementet/ Samferdselsdepartementet	Stiftelse

Basisbevilgning direkte fra departement

NORSK INSTITUTT FOR FORSKNING OM OPPVEKST, VELFERD OG ALDRING	NOVA	Utdannings- og forskningsdepartementet	Statlig
NORSK UTENRIKSPOLITISK INSTITUTT	NUPI	Utdannings- og forskningsdepartementet	Statlig
STATENS INSTITUTT FOR FORBRUKSFORSKNING	SIFO	Barne- og likestillingsdepartementet	Statlig
STATENS INSTITUTT FOR RUSMIDDELFORSKNING	SIRUS	Helse- og omsorgsdepartementet	Statlig

Mottar ikke basisbevilgning

NTNU SAMFUNNSFORSKNING AS	NTNU Samfunnsforskning	Utdannings- og forskningsdepartementet	Aksjeselskap
---------------------------	------------------------	--	--------------

Medisin- og helseinstitutter

Basisbevilgning fra Norges Forskningsråd

SINTEF HELSE	SINTEF Helse	Helse- og omsorgsdepartementet	Stiftelse
--------------	--------------	--------------------------------	-----------

Basisbevilgning direkte fra departement

STATENS ARBEIDSMILJØINSTITUTT	STAMI	Arbeids- og inkluderingsdepartementet	Statlig
-------------------------------	-------	---------------------------------------	---------

Miljø- og utviklingsinstitutter

Basisbevilgning fra Norges Forskningsråd

CHR. MICHELSENS INSTITUTT	CMI	Utenriksdepartementet	Stiftelse
CICERO SENTER FOR KLIMAFORSKNING	CICERO	Miljøverndepartementet	Stiftelse
NORSK INSTITUTT FOR BY- OG REGIONFORSKNING	NIBR	Miljøverndepartementet	Stiftelse
NORSK INSTITUTT FOR KULTURMINNEFORSKNING	NIKU	Miljøverndepartementet	Stiftelse
NORSK INSTITUTT FOR LUFTFORSKNING	NILU	Miljøverndepartementet	Stiftelse
NORSK INSTITUTT FOR NATURFORSKNING	NINA	Miljøverndepartementet	Stiftelse
NORSK INSTITUTT FOR VANNFORSKNING	NIVA	Miljøverndepartementet	Stiftelse

Teknisk industrielle institutter

Basisbevilgning fra Norges Forskningsråd

	Forkortelse	Statlig bevilgningsansvar	Rettslig status
CHRISTIAN MICHELSEN RESEARCH AS	CMR	Nærings- og handelsdepartementet	Aksjeselskap
INSTITUTT FOR ENERGITEKNIKK	IFE	Nærings- og handelsdepartementet	Stiftelse
INTERNATIONAL RESEARCH INSTITUTE OF STAVANGER AS	IRIS	Nærings- og handelsdepartementet	Stiftelse
NORGES BYGGFORSKNINGSINSTITUTT	BYGGFORSK	Nærings- og handelsdepartementet	Stiftelse
NORGES GEOTEKNISKE INSTITUTT	NGI	Nærings- og handelsdepartementet	Stiftelse
NORSAR	NORSAR	Nærings- og handelsdepartementet	Stiftelse
NORSK MARINTEKNISK FORSKNINGSINSTITUTT A/S	MARINTEK	Nærings- og handelsdepartementet	Aksjeselskap
NORSK REGNESENTRAL	NR	Nærings- og handelsdepartementet	Stiftelse
NORUT INFORMASJONSTEKNOLOGI AS	NORUT IT	Nærings- og handelsdepartementet	Aksjeselskap
NORUT TEKNOLOGI AS	NORUT Teknologi	Nærings- og handelsdepartementet	Aksjeselskap
SINTEF ENERGFORSKNING A/S	SINTEF Energiforskning	Nærings- og handelsdepartementet	Aksjeselskap
SINTEF PETROLEUMSFORSKNING A.S	SINTEF Petroleumsforskning	Nærings- og handelsdepartementet	Aksjeselskap
STIFTELSEN FOR INDUSTRIELL OG TEKNISK FORSKNING VED NTH -	SINTEF	Nærings- og handelsdepartementet	Stiftelse
TELEMARK TEKNISK-INDUSTRIELLE UTVIKLINGSSENTER	TELTEK	Nærings- og handelsdepartementet	Stiftelse

Vedlegg 3

Tabeller

Tabell 2 Driftsresultat, inntekter og driftskostnader 2006 1)

Instituttgruppe	Drifts- inntekter 2)		Basisbevilgning		Basisbevilgning		Øvrige inntekter		Øvrige inntekter		Øvrige inntekter		Øvrige inntekter		Øvrige inntekter		Øvrige inntekter	
	Mill. kr	Mill. kr	Mill. kr	Mill. kr	Strategiske institutt- program	Sum	andel av driftsinnt.	Prosent	Andre generelle inntekter over statsbudsjettet	Øvrige inntekter uten mva- beregning	Inntekter fra Norges forskningsråd	Oppdrags- inntekter	Øvrige inntekter fra driften	Finans- inntekter mm 3)	Herav utført av andre	Totalt	Mill. kr	Mill. kr
Samfunnsvitenskapelige institutter	969,7	6,1	163,4	56,4	219,8	23 %	4,5	71,0	210,9	434,7	28,8	11,4	963,6	75,5				
Miljø- og utviklingsinstitutter	660,3	1,8	64,8	39,7	104,5	16 %	13,9	11,6	76,4	448,1	5,9	7,7	658,6	19,2				
Primærnæringsinstitutter	2038,8	5,0	141,5	98,6	240,1	12 %	766,1	90,8	229,7	599,2	112,9	90,8	2033,8	105,6				
Teknisk-industrielle institutter	3701,8	89,6	267,5	120,9	388,4	10 %	7,8	93,2	446,4	2601,8	164,2	60,2	3612,1	366,6				
TOTALT ⁵⁾	7389,9	106,4	710,3	311,8	1022,2	14 %	792,3	263,2	946,6	4052,4	313,2	170,0	7283,5	558,8				

1) Regnskapstallene for 2006 er basert på foreløpig regnskap.

2) Totale inntekter, eksklusive finansinntekter og ekstraordinære inntekter, jf note 3.

3) Omfatter finansinntekter og ekstraordinære inntekter, som ikke er inkludert i totale inntekter og følger heller ikke i beregninger der totale inntekter inngår.

4) Det kan være ulike prinsipper for regnskapsføring av kostnader ved eget institutt og kostnader ved arbeid utført av andre. Det er derfor problematisk å sammenligne instituttene på dette punkt.

5) Totalen er korrigert for dobbelføring og inkluderer også medisins- og helseinstitutter.

Tabell 3 Basisbevilgning og andre generelle inntekter over statsbudsjettet etter finansieringsform og områdetilknytning, 2002 - 2006. Mill. kroner.¹⁾

	Basisbevilgning				Andre generelle inntekter over statsbudsjettet				Sum basisbevilgning og andre generelle inntekter over statsbudsjettet			
	Grunnbevilgning		SIP		Totalt		Andel av drifts- inntekter over statsbudsjettet		Totalt		Andel av drifts- inntekter	
	Mill. kr	Mill. kr	Mill. kr	Mill. kr	Mill. kr	Mill. kr	Prosent	Prosent	Mill. kr	Mill. kr	Prosent	Prosent
2002												
Samfunnsvitenskapelige institutter	135,9	40,1	176,1	4,5	180,6	22 %	22 %	180,6	22 %			
Miljø- og utviklingsinstitutter	61,9	29,7	91,6	12,8	104,4	16 %	19 %	104,4	19 %			
Primæræringsinstitutter	113,1	101,6	214,7	592,3	807,0	14 %	51 %	807,0	51 %			
Teknisk-industrielle institutter	126,2	237,1	363,3	24,1	387,4	12 %	13 %	387,4	13 %			
TOTALT²⁾	491,0	408,1	899,1	633,1	1532,2	15 %	25 %	1532,2	25 %			
2003												
Samfunnsvitenskapelige institutter	144,2	46,9	191,2	0,1	191,3	22 %	22 %	191,3	22 %			
Miljø- og utviklingsinstitutter	61,1	29,3	90,4	10,5	100,9	16 %	18 %	100,9	18 %			
Primæræringsinstitutter	120,7	102,1	222,9	623,7	846,6	13 %	50 %	846,6	50 %			
Teknisk-industrielle institutter	121,1	226,1	347,2	27,3	374,4	11 %	12 %	374,4	12 %			
TOTALT²⁾	506,3	403,0	909,2	661,4	1570,6	14 %	25 %	1570,6	25 %			
2004												
Samfunnsvitenskapelige institutter	148,1	45,2	193,3	0,1	193,4	22 %	22 %	193,4	22 %			
Miljø- og utviklingsinstitutter	60,8	30,2	91,0	10,0	101,0	15 %	17 %	101,0	17 %			
Primæræringsinstitutter	122,6	111,0	233,6	612,6	846,2	13 %	47 %	846,2	47 %			
Teknisk-industrielle institutter	123,8	223,9	347,7	27,3	375,0	11 %	12 %	375,0	12 %			
TOTALT²⁾	515,0	409,3	924,4	649,9	1574,3	14 %	24 %	1574,3	24 %			
2005												
Samfunnsvitenskapelige institutter	167,3	156,9	48,8	2,6	51,4	5 %	6 %	51,4	6 %			
Miljø- og utviklingsinstitutter	62,0	30,8	92,7	10,4	103,1	15 %	17 %	103,1	17 %			
Primæræringsinstitutter	126,2	99,2	225,4	678,8	904,2	12 %	48 %	904,2	48 %			
Teknisk-industrielle institutter	124,4	229,5	353,8	25,6	379,5	11 %	11 %	379,5	11 %			
TOTALT²⁾	550,5	513,2	1063,7	717,5	1781,2	16 %	26 %	1781,2	26 %			
2006												
Samfunnsvitenskapelige institutter	163,4	56,4	219,8	4,5	224,3	23 %	23 %	224,3	23 %			
Miljø- og utviklingsinstitutter	64,8	39,7	104,5	13,9	118,4	16 %	18 %	118,4	18 %			
Primæræringsinstitutter	141,5	98,6	240,1	766,1	1006,2	12 %	49 %	1006,2	49 %			
Teknisk-industrielle institutter	267,5	120,9	388,4	7,8	396,2	10 %	11 %	396,2	11 %			
TOTALT²⁾	710,3	311,8	1022,2	788,9	1811,0	14 %	25 %	1811,0	25 %			

¹⁾ Regnskapstallene for 2006 er basert på foreløpig regnskap.

²⁾ Totalen er korrigert for dobbeltføringer og inkluderer også medisins- og helseinstitutter

Tabell 4 Driftsinntekter utenom basisbevilgning og andre generelle inntekter etter finansieringskilde og områdetilknytning 2002 - 2006 Mill. kroner ^{1) 2)}

	Norges Offentlig forvaltning ³⁾			Næringslivet ^{1) 2)}	Utlandet	Andre kilder	Totalt
	Norges forskningsråd	Offentlig forvaltning	forskningstilskudd				
2002							
Samfunnsvitenskapelige institutter	160,8	268,5	107,1	52,5	39,7	628,6	
Miljø- og utviklingsinstitutter	86,0	187,3	91,5	71,2	15,1	451,0	
Primærnæringsinstitutter	143,8	228,9	250,9	55,8	98,6	777,8	
Teknisk-industrielle institutter	320,1	592,0	1129,3	544,9	103,6	2689,8	
TOTALT ⁴⁾	699,3	1256,1	1563,2	723,3	257,7	4499,6	
2003							
Samfunnsvitenskapelige institutter	195,2	274,2	97,5	56,0	41,0	664,0	
Miljø- og utviklingsinstitutter	87,3	203,7	80,2	74,4	18,8	464,4	
Primærnæringsinstitutter	171,7	241,5	270,5	59,7	105,9	849,3	
Teknisk-industrielle institutter	420,8	653,8	1123,3	520,8	101,0	2819,7	
TOTALT ⁴⁾	859,2	1353,0	1556,5	710,3	263,7	4742,7	
2004							
Samfunnsvitenskapelige institutter	202,3	262,9	102,0	59,2	41,9	668,4	
Miljø- og utviklingsinstitutter	85,1	224,5	90,0	75,3	27,0	501,9	
Primærnæringsinstitutter	176,5	314,5	255,4	63,6	131,2	941,2	
Teknisk-industrielle institutter	435,8	621,8	1113,5	549,8	123,3	2844,1	
TOTALT ⁴⁾	882,7	1408,8	1546,2	747,4	316,8	4901,9	
2005							
Samfunnsvitenskapelige institutter	204,9	283,5	107,3	67,8	50,5	714,0	
Miljø- og utviklingsinstitutter	84,2	229,9	95,0	77,8	20,2	507,2	
Primærnæringsinstitutter	187,4	295,4	272,3	71,8	160,8	987,7	
Teknisk-industrielle institutter	411,6	637,9	1218,4	577,1	117,2	2962,3	
TOTALT ⁴⁾	874,5	1429,4	1676,5	794,4	347,0	5121,8	
2006							
Samfunnsvitenskapelige institutter	210,9	307,9	125,0	54,0	47,6	745,4	
Miljø- og utviklingsinstitutter	76,4	272,7	100,3	73,3	19,2	541,9	
Primærnæringsinstitutter	229,7	307,3	244,8	95,4	155,4	1032,6	
Teknisk-industrielle institutter	446,4	746,8	1376,1	519,1	217,1	3305,5	
TOTALT ⁴⁾	946,6	1615,3	1831,0	742,4	440,1	5575,5	

¹⁾ Regnskapstallene for 2006 er basert på foreløpig regnskap.

²⁾ Inntekter utenom grunnbevilgning, SIP-midler og andre generelle inntekter, finansinntekter og ekstraordinære inntekter.

³⁾ Inkludert kommuner og fylkeskommuner.

⁴⁾ Totalen er korrigert for dobbeltføringer og inkluderer også medisinh- og helseinstitutter.

Tabell 5 **Inntekter fra utlandet i 2006 etter finansieringskilde. Mill. kroner ¹⁾**

Områdetilknytning	EU-institusjoner	Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd	Utenlandsk næringsliv	Øvrige institusjoner og organisasjoner	TOTALT
Samfunnsvitenskapelige institutter	23,8	14,4	4,8	11,0	54,0
Miljø- og utviklingsinstitutter	25,6	2,5	8,5	36,3	72,9
Primærnæringsinstitutter	41,4	5,0	20,2	28,8	95,4
Teknisk-industrielle institutter	101,3	12,9	263,5	140,3	518,1
TOTAL²	190,7	34,6	296,8	218,9	741,0

¹⁾ Regnskapstallene for 2006 er basert på foreløpig regnskap.

²⁾ Totalen er korrigert for dobbelføringer og inkluderer også medisinh- og helseinstitutter.

Tabell 6 Totale årsverk, årsverk utført av forskere/faglig personale og driftsinntekter per årsverk etter kjønn og områdetilknøyning, 2002 - 2006

	Alle årsverk				Årsverk utført av forskere og annet faglig personale				Andel av totale årsverk ¹⁾	Inntekter per årsverk totalt	Inntekter per forskerårsverk
	Totalt		Menn		Totalt		Kvinner				
	Antall	Kvinner	Antall	Menn	Antall	Kvinner	Antall	Prosent			
2002											
Samfunnsvitenskapelige institutter	1 073	473	600	854	337	516	80 %	760	954		
Miljø- og utviklingsinstitutter	660	272	388	469	160	309	71 %	842	1184		
Primærnæringsinstitutter	1 887	873	1 014	781	288	494	41 %	840	2029		
Teknikk-industrielle institutter	3 261	858	2 403	2 186	404	1 782	67 %	944	1408		
TOTALT²⁾	6 903	2 492	4 411	4 253	1 175	3 079	62 %	874	1419		
2003											
Samfunnsvitenskapelige institutter	1 106	487	619	901	355	546	81 %	776	952		
Miljø- og utviklingsinstitutter	657	274	383	470	167	302	71 %	860	1203		
Primærnæringsinstitutter	1 908	884	1 024	811	301	509	42 %	889	2092		
Teknikk-industrielle institutter	3 257	877	2 380	2 185	431	1 754	67 %	981	1462		
TOTALT²⁾	6 954	2 539	4 415	4 331	1 240	3 091	62 %	908	1458		
2004											
Samfunnsvitenskapelige institutter	1 063	477	586	865	347	518	81 %	814	1000		
Miljø- og utviklingsinstitutter	667	267	400	464	160	304	70 %	904	1299		
Primærnæringsinstitutter	1 987	925	1 062	903	330	573	45 %	899	1980		
Teknikk-industrielle institutter	3 206	855	2 351	2 170	419	1 751	68 %	1004	1483		
TOTALT²⁾	6 950	2 547	4 403	4 373	1 243	3 130	63 %	933	1483		
2005											
Samfunnsvitenskapelige institutter	1 038	486	551	833	358	475	80 %	889	1108		
Miljø- og utviklingsinstitutter	650	260	390	467	163	304	72 %	939	1305		
Primærnæringsinstitutter	1 992	937	1 055	915	344	572	46 %	950	2067		
Teknikk-industrielle institutter	3 131	866	2 265	2 166	434	1 731	69 %	1067	1543		
TOTALT²⁾	6 841	2 571	4 270	4 357	1 285	3 072	64 %	992	1558		
2006											
Samfunnsvitenskapelige institutter	1 029	492	537	822	359	463	80 %	942	1180		
Miljø- og utviklingsinstitutter	663	270	394	489	172	316	74 %	995	1351		
Primærnæringsinstitutter	2 093	976	1 117	983	363	620	47 %	974	2073		
Teknikk-industrielle institutter	3 183	900	2 283	2 145	442	1 703	67 %	1163	1726		
TOTALT²⁾	7 006	2 660	4 346	4 423	1 324	3 099	63 %	1055	1671		

¹⁾ Årsverk utført av forskere og annet faglig personale i prosent av totalt antall årsverk.

²⁾ Totalen er korrigert for dobbelttelling og inkluderer også medisins- og helseinstitutter.

Tabell 7 Antall ansatte i hovedstilling med doktorgrad 2002 - 2006

	Totalt	Kvinner	Menn	Gjennomsnitt ¹⁾
2002				
Samfunnsvitenskapelige institutter	249	80	169	10
Miljø- og utviklingsinstitutter	184	57	127	26
Primærnæringsinstitutter	459	155	304	38
Teknisk-industrielle institutter	742	120	622	49
TOTAL²⁾	1628	403	1225	26
2003				
Samfunnsvitenskapelige institutter	275	101	174	11
Miljø- og utviklingsinstitutter	186	59	127	27
Primærnæringsinstitutter	497	170	327	41
Teknisk-industrielle institutter	753	128	625	50
TOTAL²⁾	1705	448	1257	28
2004				
Samfunnsvitenskapelige institutter	274	102	172	11
Miljø- og utviklingsinstitutter	200	67	133	29
Primærnæringsinstitutter	524	183	341	44
Teknisk-industrielle institutter	757	129	628	50
TOTAL²⁾	1755	475	1280	28
2005				
Samfunnsvitenskapelige institutter	280	114	166	11
Miljø- og utviklingsinstitutter	209	69	140	30
Primærnæringsinstitutter	549	204	345	46
Teknisk-industrielle institutter	767	136	631	51
TOTAL²⁾	1805	517	1288	29
2006				
Samfunnsvitenskapelige institutter	300	121	179	12
Miljø- og utviklingsinstitutter	229	77	152	33
Primærnæringsinstitutter	610	222	388	51
Teknisk-industrielle institutter	839	164	675	56
TOTAL²⁾	1981	579	1402	32

1) Gjennomsnittlig antall ansatte i hovedstilling med doktorgrad per institutt.

2) Totalen er korrigert for dobbelføringer og inkluderer også medisinske og helseinstitutter.

Tabell 8
Arbeid med doktorgrader 2002 - 2006

	Doktorgradsstipendiater med arbeidsplass ved instituttet				Andre ansatte som arbeider med doktorgrad				Totalt stipendiater og andre ansatte som arbeider med doktorgrad			
	Stipendiater totalt	Kvinner	Menn	Gjennomsnitt ¹⁾	Antall totalt	Kvinner	Menn	Gjennomsnitt ¹⁾	Antall totalt	Kvinner	Menn	Gjennomsnitt ¹⁾
2002												
Samfunnsvitenskapelige institutter	83	53	30	3	119	59	60	5	202	112	90	8
Miljø- og utviklingsinstitutter	23	16	7	3	34	13	21	5	57	29	28	8
Primærnæringsinstitutter	146	92	54	12	41	22	19	3	187	114	73	16
Teknisk-industrielle institutter	186	52	134	12	44	10	34	3	230	62	168	15
TOTALT²⁾	444	212	232	7	236	103	133	4	680	315	365	11
2003												
Samfunnsvitenskapelige institutter	92	54	38	4	96	44	52	4	188	98	90	7
Miljø- og utviklingsinstitutter	23	16	7	3	26	8	18	4	49	24	25	7
Primærnæringsinstitutter	157	97	60	13	35	22	13	3	192	119	73	16
Teknisk-industrielle institutter	154	45	109	10	50	8	42	3	204	53	151	14
TOTALT²⁾	433	212	221	7	198	78	120	3	631	290	341	10
2004												
Samfunnsvitenskapelige institutter	99	52	47	4	86	40	46	3	185	92	93	7
Miljø- og utviklingsinstitutter	25	17	8	4	24	8	16	3	49	25	24	7
Primærnæringsinstitutter	163	98	65	14	40	21	19	3	203	119	84	17
Teknisk-industrielle institutter	161	48	113	11	59	10	49	4	220	58	162	15
TOTALT²⁾	456	217	239	7	204	76	128	3	660	293	367	11
2005												
Samfunnsvitenskapelige institutter	102	52	50	4	87	41	46	3	189	93	96	7
Miljø- og utviklingsinstitutter	29	17	12	4	18	7	11	3	47	24	23	7
Primærnæringsinstitutter	144	83	61	12	50	25	25	4	194	108	86	16
Teknisk-industrielle institutter	138	41	97	9	70	22	48	5	208	63	145	14
TOTALT²⁾	421	194	227	7	221	93	128	4	642	287	355	10
2006												
Samfunnsvitenskapelige institutter	127	72	55	5	99	49	50	4	226	121	105	9
Miljø- og utviklingsinstitutter	34	20	14	5	19	7	12	3	53	27	26	8
Primærnæringsinstitutter	158	101	57	13	45	28	17	4	203	129	74	17
Teknisk-industrielle institutter	131	38	93	9	49	19	30	3	180	57	123	12
TOTALT²⁾	460	235	225	7	210	101	109	3	670	336	334	11

¹⁾ Gjennomsnittlig antall per institutt.

²⁾ Totalen er korrigert for dobbeltføringer og inkluderer også medisins- og helseinstitutter.

Tabell 9 Avgang og tilvekst av forskerfaglig personale 2002 - 2006²⁾

	Avgang til				Tilvekst fra			
	Næringsliv	UoH	Andre forskn.- institutt	Totalt	Næringsliv	UoH	Andre forskn.- institutt	Totalt
2002								
Samfunnsvitenskapelige institutter	13	22	7	42	15	18	12	45
Miljø- og utviklingsinstitutter	3	6	11	20	7	16	2	25
Primærnæringsinstitutter	15	10	7	32	21	18	10	49
Teknisk-industrielle institutter	81	19	15	115	86	37	17	140
TOTAL¹⁾	112	58	41	223	129	91	40	272
2003								
Samfunnsvitenskapelige institutter	12	24	11	47	11	20	15	46
Miljø- og utviklingsinstitutter	3	7	1	11	9	6	4	19
Primærnæringsinstitutter	19	14	5	38	15	14	8	37
Teknisk-industrielle institutter	38	22	11	71	56	15	20	91
TOTAL¹⁾	72	63	28	174	89	53	48	197
2004								
Samfunnsvitenskapelige institutter	13	30	12	55	16	13	9	38
Miljø- og utviklingsinstitutter	3	3	3	6	4	7	18	29
Primærnæringsinstitutter	30	7	11	48	18	19	4	41
Teknisk-industrielle institutter	53	16	27	96	56	14	20	90
TOTAL¹⁾	99	57	53	214	95	55	52	213
2005								
Samfunnsvitenskapelige institutter	11	30	13	54	3	32	9	44
Miljø- og utviklingsinstitutter	3	7	3	13	2	8	9	19
Primærnæringsinstitutter	15	13	4	32	10	24	7	41
Teknisk-industrielle institutter	93	22	9	124	55	16	13	84
TOTAL¹⁾	122	69	29	224	70	78	38	194
2006								
Samfunnsvitenskapelige institutter	11	19	11	41	9	37	9	55
Miljø- og utviklingsinstitutter	5	2	6	13	5	8	15	28
Primærnæringsinstitutter	16	15	10	41	34	22	10	66
Teknisk-industrielle institutter	118	19	51	188	78	41	16	135
TOTAL¹⁾	149	53	76	323	126	107	50	299

¹⁾ Totalen er korrigert for dobbeltføringer og inkluderer også medisinh- og helseinstitutter.

²⁾ I tillegg til mobiliteten vist i denne tabellen har instituttene avgang og tilvekst fra offentlig sektor, utlandet, uoppgitte institusjoner og nyutdannede

Tabell 10 Avlagte doktorgrader 2002 - 2006

	Antall avlagte doktorgrader der instituttet har bidratt med veiledning		Antall doktorgrader avlagt av instituttets ansatte			
	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn
2002						
Samfunnsvitenskapelige institutter	12	4	8	25	12	13
Miljø- og utviklingsinstitutter	1		1	9	5	4
Primærnæringsinstitutter	35	20	15	38	18	20
Teknisk-industrielle institutter	46	6	40	39	9	30
TOTAL¹⁾	92	29	63	108	43	65
2003						
Samfunnsvitenskapelige institutter	20	9	11	34	20	14
Miljø- og utviklingsinstitutter	3	1	2	11	4	7
Primærnæringsinstitutter	31	19	12	37	20	17
Teknisk-industrielle institutter	46	8	38	24	12	12
TOTAL¹⁾	82	28	54	71	34	37
2004						
Samfunnsvitenskapelige institutter	19	7	12	22	11	11
Miljø- og utviklingsinstitutter	13	5	8	6	3	3
Primærnæringsinstitutter	37	19	18	34	18	16
Teknisk-industrielle institutter	35	10	25	28	7	21
TOTAL¹⁾	104	42	62	89	39	50
2005						
Samfunnsvitenskapelige institutter	21	8	13	26	15	11
Miljø- og utviklingsinstitutter	7	1	6	5		5
Primærnæringsinstitutter	35	22	13	41	25	16
Teknisk-industrielle institutter	46	7	39	35	7	28
TOTAL¹⁾	113	39	74	109	48	61
2006						
Samfunnsvitenskapelige institutter	16	8	8	23	11	12
Miljø- og utviklingsinstitutter	10	6	4	8	6	2
Primærnæringsinstitutter	36	17	19	43	19	24
Teknisk-industrielle institutter	44	13	31	28	7	21
TOTAL¹⁾	112	44	68	103	43	60

1) Totalen er korrigeret for dobbeltføringer og inkluderer også medisin- og helseinstitutter.

Tabell 11 Publisering og formidling etter områdetilknytning 2002 - 2006

	Vitenskapelig publisering				Rapporter					
	Internasjonale tidsskrifter	Norske tidsskrifter	Vitenskapelige artikler i serier	Vitenskapelige antologier	Vitenskapelige monografier	Fagbøker, lærebøker, andre lærebøker, vitenskapelige utgivelser	Kapitler og artikler i bøker, serier	Ekstern rapportserie	Til oppdragsgivere	
2002										
Samfunnsvitenskapelige institutter		252	89			82	460	820	172	392
Miljø- og utviklingsinstitutter		228	32			20	139	411	87	177
Primærnæringsinstitutter		518	31			59	375	367	126	400
Teknisk-industrielle institutter		453	51			47	774	1126	150	4291
TOTALT ³⁾		1465	194	0	0	199	1739	2654	531	5233
2003										
Samfunnsvitenskapelige institutter		255	80			91	466	851	153	544
Miljø- og utviklingsinstitutter		257	21			32	173	439	91	220
Primærnæringsinstitutter		562	15			37	338	384	169	347
Teknisk-industrielle institutter		472	48			72	569	1182	324	3753
TOTALT ³⁾		1565	162	0	0	226	1582	2788	734	4835
2004										
Samfunnsvitenskapelige institutter		281	103			86	484	686	173	369
Miljø- og utviklingsinstitutter		240	32			28	171	488	80	104
Primærnæringsinstitutter		631	10			21	408	513	147	378
Teknisk-industrielle institutter		507	54			51	687	1214	210	3592
TOTALT ³⁾		1669	195	0	0	180	1737	2849	604	4432
2005										
Samfunnsvitenskapelige institutter		317	79			104	552	767	192	352
Miljø- og utviklingsinstitutter		260	27		149	18	306	482	76	141
Primærnæringsinstitutter		600	10			33	495	578	95	313
Teknisk-industrielle institutter		478	37			44	874	1125	162	3573
TOTALT ³⁾		1673	154	0	0	201	2253	2893	508	4363
2006										
Samfunnsvitenskapelige institutter				417		44	323	731	175	446
Miljø- og utviklingsinstitutter				346	31	3	211	461	95	197
Primærnæringsinstitutter				587	39	14	560	671	238	367
Teknisk-industrielle institutter				637	135	19	729	727	97	3862
TOTALT ³⁾		0	0	2007	340	82	1828	2544	603	4832

¹⁾ 2002-2005: Omfatter artikler i internasjonale og norske tidsskrifter med fagfellelvurdering.

²⁾ 2006: Omfatter vitenskapelige artikler i periodika eller serier, og vitenskapelige artikler i antologier.

³⁾ Totalen er korrigert for dobbeltføringer og inkluderer også medisinske og helseinstitutter.

Tabell 12 Nyetableringer, lisenser og patenter 2002 - 2006

	Antall patentsøknader					Antall meddelte patenter	Antall nye lisenser solgt	Samlede lisensinntekter 1000 kr
	Antall nyetableringer ¹⁾	Norge	Utlandet					
2002								
Samfunnsvitenskapelige institutter	4	1				3	60	
Miljø- og utviklingsinstitutter			4			27	458	
Primærnæringsinstitutter	2	3				74	16 641	
Teknisk-industrielle institutter	5	21	13			104	17 159	
TOTALT²⁾	11	25	17	22	22	104	17 159	
2003								
Samfunnsvitenskapelige institutter	2					5	475	
Miljø- og utviklingsinstitutter			6			37	425	
Primærnæringsinstitutter	1	2				107	22 458	
Teknisk-industrielle institutter	5	20	138			149	23 358	
TOTALT²⁾	7	22	144	38	38	149	23 358	
2004								
Samfunnsvitenskapelige institutter	1					2	210	
Miljø- og utviklingsinstitutter	1		15			31	788	
Primærnæringsinstitutter		4				291	38 856	
Teknisk-industrielle institutter	8	24	19			324	39 854	
TOTALT²⁾	10	28	34	24	24	324	39 854	
2005								
Samfunnsvitenskapelige institutter	1					1	182	
Miljø- og utviklingsinstitutter			3			22	657	
Primærnæringsinstitutter		6				56	13 704	
Teknisk-industrielle institutter	8	28	126			79	14 543	
TOTALT²⁾	9	34	129	23	23	79	14 543	
2006								
Samfunnsvitenskapelige institutter	2	2				4	40	
Miljø- og utviklingsinstitutter	1					1	20	
Primærnæringsinstitutter	1	5	2			19	734	
Teknisk-industrielle institutter	5	24	13			49	4 422	
TOTALT²⁾	9	29	15	26	26	69	5 176	

¹⁾ Nyetableringer basert på resultater fra instituttene.

²⁾ Totalen er korrigert for dobbeltføringer og inkluderer også medisins- og helseinstitutter.

Tabell 13 Samarbeid med universiteter og høyskoler 2006

Områdetilknytning	Antall hovedfags- og diplomstudenter med arbeidsplass ved instituttet		Veiledere for hovedfags- og doktorgradskandidater ¹⁾			
	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn
Samfunnsvitenskapelige institutter	88	59	29	135	52	83
Miljø- og utviklingsinstitutter	30	23	7	72	20	52
Primærnæringsinstitutter	139	86	53	179	70	109
Teknisk-industrielle institutter	226	78	148	263	42	221
TOTAL ²⁾	481	243	238	652	183	469

¹⁾ Antall ansatte i hovedstilling ved instituttet som har vært hovedveiledere for hovedfags-/doktorgradskandidater i 2006.

²⁾ Totalen er korrigert for dobbeltføringer og inkluderer også medisins- og helseinstitutter.

Tabell 14 Gjesteforskere og faglige utenlandsopphold 2006

Utenlandske gjesteforskere ved instituttene ¹⁾	Norden		EU, ekskl Norden		Europa forøvrig		USA		Canada		Asia		Annet		Totalt	
	Antall	Mnd.	Antall	Mnd.	Antall	Mnd.	Antall	Mnd.	Antall	Mnd.	Antall	Mnd.	Antall	Mnd.	Antall	Mnd.
Samfunnsvitenskapelige institutter	1	3	5	23	4	15	4	14	1	3	1	11			16	69
Miljø- og utviklingsinstitutter	2	10	1	1	4	17	4	7	1	9	2	7	10	5	24	54
Primærnæringsinstitutter			2	7	3	11	1	12			6	25	1	5	13	60
Teknisk-industrielle institutter	9	42	23	124	17	75	8	67	9	65	14	42	4	25	84	440
TOTAL²⁾	12	55	31	155	30	125	18	107	11	77	23	84	15	35	140	637
Institutforskere med utenlandsopphold ¹⁾																
Samfunnsvitenskapelige institutter	0	0	5	26			5	22					1	8	11	56
Miljø- og utviklingsinstitutter					3	18	2	9			1	12	2	13	8	52
Primærnæringsinstitutter	1	2	10	33			9	47	4	19	3	18	5	33	32	152
Teknisk-industrielle institutter	1	3	4	15	4	15	15	86	5	30	7	22			36	171
TOTAL²⁾	2	5	19	74	7	33	31	164	9	49	11	52	9	57	88	433

¹⁾ Omfatter opphold av minst 2 måneders varighet.

²⁾ Totalen er korrigert for evt dobbeltføringer (ingen i dette tilfellet) og inkluderer også medisin- og helseinstitutter.

Tabell 15 Anslått fordeling av totalt antall prosjekter/oppdrag bearbeidet 2002- 2006. 1 000 kroner. ¹⁾

	0 - 100		101 - 500		501 - 2000		> 2001		TOTALT	
	Antall	Beløp	Antall	Beløp	Antall	Beløp	Antall	Beløp	Antall	Beløp
2002										
Samfunnsvitenskapelige institutter	663	35 093	964	158 850	619	242 375	214	193 444	2 460	629 762
Miljø- og utviklingsinstitutter	744	31 612	557	150 011	232	206 894	66	458 169	1 599	846 686
Primærnæringsinstitutter	1220	38 420	1235	691 180	327	254 020	73	192 016	2 855	1 175 636
Teknisk-industrielle institutter	6378	173 840	2554	566 825	1025	860 818	232	756 532	10 189	2 358 015
TOTALT ²⁾	8 929	275 505	5 182	1 545 030	2 138	1 538 852	576	1 589 542	16 825	4 948 929
2003										
Samfunnsvitenskapelige institutter	777	38 559	1040	163 631	665	278 683	219	206 024	2 701	686 897
Miljø- og utviklingsinstitutter	1330	39 514	954	198 262	388	269 096	108	515 868	2 780	1 022 740
Primærnæringsinstitutter	1925	73 914	1411	322 517	605	475 908	159	487 151	4 100	1 359 490
Teknisk-industrielle institutter	6580	179 730	2531	587 870	1031	891 421	259	823 534	10 401	2 482 555
TOTALT ²⁾	10 516	327 860	5 826	1 253 653	2 629	1 887 965	733	2 017 398	19 704	5 486 876
2004										
Samfunnsvitenskapelige institutter	711	29 828	1146	157 956	669	247 879	259	274 118	2 785	709 781
Miljø- og utviklingsinstitutter	902	30 844	669	145 832	252	254 003	68	529 637	1 891	960 316
Primærnæringsinstitutter	1620	52 327	1109	234 497	612	463 226	222	733 929	3 563	1 483 979
Teknisk-industrielle institutter	6269	194 409	2555	562 543	1049	871 458	315	896 441	10 188	2 524 851
TOTALT ²⁾	9 439	304 935	5 372	1 084 761	2 517	1 813 838	843	2 410 576	18 171	5 614 110
2005										
Samfunnsvitenskapelige institutter	816	40 618	1133	176 038	648	269 715	277	280 812	2 874	767 183
Miljø- og utviklingsinstitutter	1140	29 537	629	124 490	212	134 802	147	187 806	2 128	476 635
Primærnæringsinstitutter	1356	43 403	870	233 407	618	451 046	187	781 368	3 031	1 509 224
Teknisk-industrielle institutter	4736	188 096	2617	499 532	1362	816 992	615	1 105 638	9 330	2 610 258
TOTALT ²⁾	7 990	298 875	5 152	1 019 775	2 768	1 643 262	1 205	2 330 379	17 115	5 292 291
2006										
Samfunnsvitenskapelige institutter	917	29 969	1 067	171 732	599	286 085	290	325 138	2 873	812 924
Miljø- og utviklingsinstitutter	1 400	54 899	981	204 551	330	238 756	78	171 221	2 789	669 427
Primærnæringsinstitutter	1 517	55 213	1 147	247 920	525	430 950	229	695 194	3 418	1 429 277
Teknisk-industrielle institutter	5 379	243 972	2 703	526 189	1 433	937 925	607	1 346 093	10 122	3 054 180
TOTALT ²⁾	9 157	381 846	5 785	1 333 049	2 829	1 866 250	1 176	2 508 061	18 947	5 889 205

¹⁾ Fordelingen på størrelseskategorier gjelder prosjektet som helhet - uansett varighet.

²⁾ Totalen er korrigert for dobbeltføringer og inkluderer også medisins- og helseinstitutter.

Vedlegg 4

**NIFU STEPs brev med
spørreskjema og veiledning**

Deres ref.:

Vår ref.: 128136807

Oslo, 29. januar 2007

Nøkkeltall/årsrapportering for 2006 for institutter som omfattes av Retningslinjer for statlig finansiering av forskningsinstitutter

Som for tidligere år innhenter NIFU STEP nøkkeltall/årsrapport for institutter som omfattes av Retningslinjer for statlig finansiering av forskningsinstitutter. Vedlagt følger skjema for rapportering av nøkkeltall for instituttets virksomhet i 2006, samt veiledning for utfylling av skjemaet.

I forbindelse med at Forskningsrådet på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet arbeider med å utvikle et nytt finansieringssystem for instituttsektoren, er deler av rapporteringsskjemaet endret for å tilpasses det nye systemet. Endringene omfatter:

1. Økonomi.

Det er innført nye kategorier for rapportering av generelle inntekter i tillegg til grunnbevilgning og SIP-midler (punkt 1.2 Andre generelle inntekter).

Det er innført en todeling av inntekter fra Norges forskningsråd (punkt 1.3)

Det er innført en todeling av oppdragsinntekter fra Kunnskapsdepartementet, inntekter fra universiteter og høyskoler skal spesifiseres særskilt (punkt 1.4 Kunnskapsdepartementet).

Det er innført en todeling av "øvrige inntekter fra virksomheten" (punkt 1.5)

I tillegg er det for inntektpunktene 1.1 til og med 1.4 innført en kolonne "herav overført til andre". Her rapporteres de deler av regnskapsførte inntekter (per kilde) som instituttet eventuelt har overført til andre i rollen som prosjektkoordinator (for eksempel for EU-prosjekter og NFR-prosjekter) eller der instituttet på annen måte har overført økonomiske ressurser til samarbeidspartnere.

Kolonnene for rapportering av budsjett- og plantall er tatt ut av skjemaet.

Det er lagt til et eget regneark "1B Økonomi 2005" for rapportering av eventuelle endringer i forhold til rapporteringen gjort for 2005. Dette regnearket er identisk med det som ble benyttet for fjorårets økonomirapportering.

2. Personale

Det er innført en spesifisering av avlagte doktorgrader der minst 50 prosent av arbeidet er utført ved instituttet eller der instituttet har finansiert minst 50 prosent av arbeidet (punkt 2.2). Det bes også om en navneliste over disse.

3. Resultater

Rapporteringen av Publisering og formidling er delt i to slik at punkt 3.1 kun omfatter vitenskapelig publisering (publikasjoner omfattet av fagfelleevaluering) og punkt 3.2 omfatter all annen publisering og formidling. For punkt 3.1 skal det i tillegg til antall publikasjoner, også leveres lister over publikasjonene slik det er spesifisert i veiledningen.

Det er gjort en mindre endring i spesifisering av patenter (punkt 3.4/3.5).

4. Samarbeid

Punktene 4.2 – 4.4 (prosjektsamarbeid) og 4.5 (felles nyanskaffelser) i det gamle skjemaet er tatt ut. Punkt 4.2 internasjonale prosjekter er forenklet.

5. FoU-statistikk

Noen punkter er tatt ut. Det er tatt inn et punkt om planlagt aktivitet i 2007.

Veiledningen har nærmere spesifisering av utfylling av de endrede punktene i skjemaet. Det er derfor viktig at veiledningen leses grundig. I tilfelle uklarheter, ber vi om at man tar kontakt slik at felles praksis kan etableres og at eventuelle problemer kan rapporteres til Forskningsrådet. Kontaktpersoner er oppgitt på veiledningens forside.

Vi viser for øvrig til brev fra Norges forskningsråd til instituttene angående årsrapportering fra forskningsinstituttene for 2006.

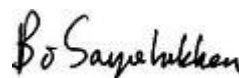
Elektronisk versjon av skjemaet (Excel-format), veiledning, liste over vitenskapelige publiseringskanaler og definisjoner av FoU kan lastes ned fra NIFU STEPs nettsider (<http://www.nifustep.no/norsk/innhold/statistikk/skjemaer>). Utfylt Excel-bok, samt liste over vitenskapelige publikasjoner og avlagte doktorgrader må være NIFU STEP i hende innen 1. mars d.å. Disse kan sendes som vedlegg til e-post til adressen fostat@nifustep.no, eller i papirversjon. Av hensyn til bearbeiding hos NIFU STEP og videre behandling i Forskningsrådet er det viktig at fristen overholdes.

Opplysningene i det vedlagte skjemaets del 1 - 4 vil bli bearbeidet og gjort tilgjengelig på instituttnivå i Forskningsrådets årsrapporter som sendes til departementer og andre interesserte. Del 5 i skjemaet (FoU-statistikk) vil bare bli benyttet til statistiske formål, det vil si at disse dataene ikke vil bli publisert for enkeltinstitutter.

Med vennlig hilsen
for NIFU STEP

Stig Slipersæter

Bo Sarpebakken

Norges forskningsråd: Skjema for innhenting av nøkkeltall for forskningsinstitutter 2006

Instituttets navn:	Tlf.:
Kontaktperson:	E-post:

1 Instituttets økonomi

Alle beløp oppgis i 1000 kr.

1.1 Grunnbevilgninger og strategiske instituttprogrammer

Se veiledningen for nærmere presiseringer.

(Sett inn flere rader/linjer om nødvendig.)

Finansieringstype	Finansieringskilde	Regnskap 2006	herav overført til andre
Grunnbevilgning	Norges forskningsråd		
Grunnbevilgning direkte fra departement (oppgi departement)			
Strategiske instituttprogrammer (SIP)	Norges forskningsråd		
Strategiske instituttprogrammer (SIP) fra departement (oppgi departement)			
Sum basisbevilgning		0	0

1.2 Andre generelle inntekter

Se veiledningen for nærmere presiseringer. Finansieringskilde **må** oppgis - sett inn flere rader om nødvendig, eller spesifiser beløp per kilde på eget ark.

Finansieringstype	Finansieringskilde	Regnskap 2006	herav overført til andre
Tilskudd over statsbudsjettet til nasjonale og/eller forvaltningsrettede oppgaver (oppgi departement)			
Øvrige inntekter til FoU uten beregning av merverdiavgift (oppgi finansieringskilde)			
Sum andre generelle inntekter		0	0

1.3 Inntekter fra Norges forskningsråd (ekskl. grunnbevilgning og SIP)

Se veiledningen for nærmere presiseringer.

	Regnskap 2006	herav overført til andre
Forskningstildeling fra Forskningsrådets programmer og aktiviteter		
Andre inntekter fra Forskningsrådet		
Sum Norges forskningsråd	0	0

1.4 Oppdragsinntekter**Se veiledningen for nærmere presiseringer.**

Spesifiser finansieringskildene der det er aktuelt og beløp for hver kilde. Under departementene tas også midler fra underliggende etater. (Sett inn flere rader/linjer hvis nødvendig.)

Finansieringskilde	Regnskap 2006	herav overført til andre
Departementer og underliggende enheter		
Arbeids- og inkluderingsdepartementet		
Barne- og likestillingsdepartementet		
Finansdepartementet		
Fiskeri- og kystdepartementet		
Fornyings- og administrasjonsdepartementet		
Forsvarsdepartementet		
Helse- og omsorgsdepartementet		
Justisdepartementet		
Kommunal- og regionaldepartementet		
Kultur- og kirkedepartementet		
Kunnskapsdepartementet		
Inntekter fra KD eller annen underliggende etat (unntatt universitet og høyskole)		
Inntekter fra tjenester utført på oppdrag fra/avtale med universitet eller høyskole		
Landbruks- og matdepartementet		
Miljøverndepartementet		
Nærings- og handelsdepartementet		
Olje- og energidepartementet		
Samferdselsdepartementet		
Utenriksdepartementet		
Sum departementer og underliggende enheter	0	0
Kommuner/fylkeskommuner		
Næringslivet		
Industri		
Oljeselskaper		
Øvrig næringsvirksomhet		
Sum næringslivet	0	0
Utlandet		
Utenlandsk næringsliv		
Utenlandske læresteder		
Utenlandske offentlige institusjoner		
Utenlandske private institusjoner		
EU-institusjoner		
Nordiske organisasjoner		
Øvrige internasjonale organisasjoner		
Sum utlandet	0	0
Andre oppdragsinntekter enn de spesifisert ovenfor (oppgi finansieringskilde)	Finansieringskilde	
Sum andre oppdragsinntekter	0	0
Sum oppdragsinntekter	0	0

1.5 Øvrige inntekter fra virksomheten

Andre inntekter knyttet til FoU-virksomheten (lisensinntekter, salg av publikasjoner osv)	
Øvrige inntekter fra virksomheten (husleieinntekter oa)	
Sum øvrige inntekter fra virksomheten	0

1.6 Driftskostnader (eksklusive direkte prosjektkostnader og kostnader ved faglig aktivitet utført av andre)

	Regnskap 2006
Lønn og sosiale kostnader	
Andre driftskostnader	
Avskrivninger	
Sum driftskostnader	0

1.7 Direkte prosjektkostnader og kostnader ved faglig aktivitet utført av andre

	Regnskap 2006
Direkte prosjektkostnader ved eget institutt	
Kostnader ved faglig aktivitet utført av andre institusjoner, institutter, bedrifter mv	
- utført i Norge	
- utført i utlandet	
Sum direkte prosjektkostnader	0

1.8 Driftsresultat

	Regnskap 2006
Sum driftsinntekter (sum 1.1-1.5)	0
Sum driftskostnader (sum 1.6 og 1.7)	0
Driftsresultat (driftsinntekter - driftskostnader)	0

1.9 Finansinntekter og finanskostnader

	Regnskap 2006
Finansinntekter	
Finanskostnader	
Netto finansresultat	0

1.10 Ekstraordinære inntekter og kostnader

	Regnskap 2006
Ekstraordinære inntekter	
Ekstraordinære kostnader	
Netto ekstraordinære inntekter/kostnader	0

1.11 Årets resultat

	Regnskap 2006
Årets resultat (sum 1.8, 1.9 og 1.10)	0

1.12 Investeringskostnader

	Regnskap 2006
Investeringskostnader: Utstyr, instrumenter o.l.	
Investeringskostnader: Nybygg, anlegg, tomter o.l.	
Sum investeringskostnader	0

1.13 Disponering av grunnbevilgningen

	Regnskap 2006
Aktivitet	
Instituttinitiert forskning, inkl. kvalitetssikring, publisering og formidling	
Nettverksbygging, kompetanseutvikling mv.	
Vitenskapelig utstyr	
Sum grunnbevilgning	0

1.14 Instituttets prosjektportefølje i 2006

Størrelse (i 1000 kr) for prosjektet som helhet	Antall prosjekter i 2006	Totalbeløp 2006
0 - 100		
101 - 500		
501 - 2000		
2001 og over		
Sum	0	0

1.15 Eiendeler

	Regnskap 2006
Anleggsmidler	
Omløpsmidler	
Sum eiendeler	0

1.16 Egenkapital og gjeld

	Regnskap 2006
Egenkapital	
Gjeld	
Sum egenkapital og gjeld	0

Norges forskningsråd: Skjema for innhenting av nøkkeltall for forskningsinstitutter 2005

Dette skjema benyttes bare til eventuelle korrigeringer av 2005-tallene.

Instituttets navn:	Tlf.
Kontaktperson:	E-post:

1 Instituttets økonomi

Alle beløp oppgis i 1000 kr.

1.1 Basisbevilgninger og andre generelle bevilgninger

(Sett inn flere rader/linjer hvis nødvendig.)

Finansieringstype	Finansieringskilde	Endelig regnskap 2005
Grunnbevilgning		
Strategiske instituttprogrammer (SIP)		
Sum basisbevilgning		0
Andre generelle midler over statsbudsjettet		
Sum basisbevilgning og andre generelle midler		0

1.2 Andre driftsinntekter (inkl. programmer, prosjekter, oppdrag, konsulenttjenester, nasjonale tjenester etc.)

Spesifiser finansieringskildene der det er aktuelt og beløp for hver kilde. Under departementene oppgis også midler fra underliggende etater, f.eks SFT under Miljøverndept. (Sett inn flere rader/linjer hvis nødvendig.)

Finansieringskilde	Endelig regnskap 2005
Norges forskningsråd	
Departementer og underliggende enheter	
Arbeids- og sosialdepartementet	
Fiskeri- og kystdepartementet	
Helse- og omsorgsdepartementet	
Kommunal- og regionaldepartementet	
Landbruks- og matdepartementet	
Miljøverndepartementet	
Nærings- og handelsdepartementet	
Olje- og energidepartementet	
Samferdselsdepartementet	
Utdannings- og forskningsdepartementet	
Utenriksdepartementet	
Andre departementer, spesifiser	
Sum departementer og underliggende enheter	0
Kommuner/fylkeskommuner	
Næringslivet	
Industri	
Oljeselskaper	
Øvrig næringsvirksomhet	
Sum næringslivet	0
Utlandet	
Utenlandsk næringsliv	
Utenlandske læresteder	
Utenlandske offentlige institusjoner	
Utenlandske private institusjoner	
EU-institusjoner	
Nordiske organisasjoner	
Øvrige internasjonale organisasjoner	
Sum utlandet	0
Andre ordinære driftsinntekter, spesifiser kilde	
Sum andre driftsinntekter	0

1.3 Driftskostnader (eksklusive direkte prosjektkostnader og kostnader ved faglig aktivitet utført av andre)

	Endelig regnskap 2005
Lønn og sosiale kostnader	
Andre driftskostnader	
Avskrivninger	
Sum driftskostnader	0

1.4 Direkte prosjektkostnader og kostnader ved faglig aktivitet utført av andre

	Endelig regnskap 2005
Direkte prosjektkostnader ved eget institutt	
Kostnader ved faglig aktivitet utført av andre institusjoner, institutter, bedrifter mv	
- utført i Norge	
- utført i utlandet	
Sum direkte prosjektkostnader	0

1.5 Driftsresultat

	Endelig regnskap 2005
Sum driftsinntekter (sum 1.1 og 1.2)	0
Sum driftskostnader (sum 1.3 og 1.4)	0
Driftsresultat (driftsinntekter - driftskostnader)	0

1.6 Finansinntekter og finanskostnader

	Endelig regnskap 2005
Finansinntekter	
Finanskostnader	
Netto finansresultat	0

1.7 Ekstraordinære inntekter og kostnader

	Endelig regnskap 2005
Ekstraordinære inntekter	
Ekstraordinære kostnader	
Netto ekstraordinære inntekter/kostnader	0

1.8 Årets resultat

	Endelig regnskap 2005
Årets resultat (sum 1.5, 1.6 og 1.7)	0

1.9 Investeringskostnader

	Endelig regnskap 2005
Investeringskostnader: Utstyr, instrumenter o.l.	

Investeringskostnader: Nybygg, anlegg, tomter o.l.	
Sum investeringskostnader	0

1.10 Disponering av grunnbevilgningen

	Endelig regnskap 2005
Aktivitet	
Instituttinitiert forskning, inkl. kvalitetssikring, publisering og formidling	
Nettverksbygging, kompetanseutvikling mv.	
Vitenskapelig utstyr	
Sum grunnbevilgning	0

1.11 Instituttets prosjektportefølje i 2005

	Antall prosjekter i 2005	Totalbeløp 2005
Størrelse (i 1000 kr) for prosjektet som helhet		
0 - 100		
101 - 500		
501 - 2000		
2001 og over		
Sum	0	0

1.12 Eiendeler

	Endelig regnskap 2005
Anleggsmidler	
Omløpsmidler	
Sum eiendeler	0

1.13 Egenkapital og gjeld

	Endelig regnskap 2005
Egenkapital	
Gjeld	
Sum egenkapital og gjeld	0

2 Instituttets personale (årsverk, doktorgrader, tilgang, avgang mm)**2.1 Årsverk utført av instituttets personale**

	2006	
	Menn	Kvinner
Antall årsverk utført av forskere og annet faglig personale		
Antall årsverk utført av andre ansatte		
Sum årsverk	0	0

2.2 Doktorgrader

	2006	
	Menn	Kvinner
Antall ansatte i hovedstilling ved instituttet med doktorgrad		
Antall doktorgradsstipendiater med arbeidsplass på instituttet		
Antall andre (ikke stipendiater) som arbeider med doktorgrad		
Antall nye doktorgrader avlagt av personer ansatt ved instituttet		
<i>herav avlagte doktorgrader der minst 50 prosent av arbeidet er utført ved instituttet eller der instituttet har finansiert minst 50 prosent av arbeidet. Vennligst legg ved en navneliste.</i>		

2.3 Avgang og tilvekst av forskere og annet faglig personale

	2006	
	Avgang (antall)	Tilvekst (antall)
Næringslivet		
Universitet og høyskole (unntatt nyutdannede)		
Andre forskningsinstitutter		
Offentlig virksomhet		
Utlandet		
Nyutdannede		
Annet (inkl. avgang for aldersgrensen)		
Sum	0	0

2.4 Årsverk utført ved annen institusjon av forskere og annet faglig personale ansatt ved instituttet 2006

	A	B	C
	Næringsliv	Universitet/høyskole	Annet forskningsmiljø
Antall årsverk utført ved A, B eller C av personer i faglig hovedstilling ved instituttet og med			
- bistilling ved A, B eller C			
- arbeidsplass ved A, B eller C			

2.5 Årsverk utført ved instituttet av forskere og annet faglig personale ansatt ved annen institusjon 2006

	A	B	C
	Næringsliv	Universitet/høyskole	Annet forskningsmiljø
Antall årsverk utført ved instituttet av personer med faglig hovedstilling ved A, B eller C og med			
- bistilling ved instituttet			
- arbeidsplass ved instituttet			

3 Resultater av FoU-virksomheten (publisering, formidling, patenter mm.)**3.1 Vitenskapelig publisering 2006**

Merk at det for publikasjoner oppgitt under 3.1 må leveres lister med spesifisering av publikasjonene. Se veiledningen.

Kategori	Antall
Vitenskapelig artikkel i periodika eller serier (ISSN-titler)	
Vitenskapelig artikkel i antologi	
Vitenskapelig monografi	

3.2 Øvrig publisering og formidling 2006

Kun publisering og formidling som ikke er oppgitt i pkt 3.1

Kategori	Antall
Fagbøker, lærebøker eller andre selvstendige utgivelser	
Kapitler eller artikler i fagbøker, lærebøker, konferanserapporter ("proceedings"), fagtidsskrifter	
Rapporter i egen rapportserie	
Rapporter i eksternt rapportserie	
Rapporter til oppdragsgivere (konfidensielle sluttrapporter)	
Foredrag/fremleggelse av paper/poster	
Populærvitenskapelige artikler og foredrag	
Ledere, kommentarer, anmeldelser, kronikker o.l. publisert i tidsskrift, dagspresse	

3.3 Konferanser, seminarer o.l. der instituttet har vært medvirkende som arrangør i 2006 (kun konferanser o.l. med varighet en hel dag eller mer tas med)

Antall konferanser	
--------------------	--

3.4 Patentsøknader 2006

	Norge	Utlandet
Antall innsendte patentsøknader		

3.5 Meddelte patenter 2006

(Sett inn flere rader/linjer hvis nødvendig.)

Betegnelse	Land

3.6 Lisenser solgt i 2006

Antall nye lisenser solgt	
Inntekter fra lisenser i 2006 (i 1000 kr.)	

3.7 Nyetableringer med utgangspunkt i instituttets virksomhet 2006

(Sett inn flere rader/linjer hvis nødvendig.)

Bedriftens, virksomhetens navn	Bransje	Antall ansatte pr. 31.12.2006

4 Samarbeid med andre institusjoner

4.1 Veiledningssamarbeid med universiteter og høyskoler 2006

	Menn	Kvinner
Antall ansatte i hovedstilling ved instituttet som har vært veiledere for hovedfags-/doktorgradskandidater i 2006		
Antall avlagte doktorgrader i 2006 der instituttet har bidratt med veiledning		
Antall hovedfags-/diplomstudenter med arbeidsplass ved instituttet		

4.2 Internasjonale prosjekter 2006

Prosjekttype	Antall prosjekter
EU-prosjekter	
COST-prosjekter	
EUREKA-prosjekter	
Nordisk Ministerråd	
OECD-prosjekter	
FN-prosjekter	
Verdensbanken	
Andre prosjekter	
Sum	0

4.3 Utenlandske gjesteforskere ved instituttet 2006

Kun opphold over 2 mnd tas med.

Fra land/region	Antall gjesteforskere	Antall måneder opphold i alt
Norden		
EU, ekskl. Norden		
Europa forøvrig		
USA		
Canada		
Asia		
Annet		
Sum gjesteforskere	0	0

4.4 Forskere og annet faglig personale i hovedstilling ved instituttet med opphold ved utenlandsk forskningsinstitusjon 2006

Kun sammenhengende opphold over 2 mnd tas med.

Til land/region	Antall forskere	Antall måneder opphold i alt
Norden		
EU, ekskl. Norden		
Europa forøvrig		
USA		
Canada		
Asia		
Annet		
Sum utenlandsopphold	0	0

5 Instituttets forskning og utviklingsarbeid (FoU) i 2006

Mens del 1-4 i spørreskjemaet omfatter all virksomhet ved instituttet, er spørsmålene i denne delen konsentrert om instituttets FoU-virksomhet slik denne er definert av OECD. Svar på denne delen av spørreskjemaet vil utelukkende bli benyttet til statistiske formål ved NIFU STEP.

Instituttets navn:	Tlf.:
Kontaktperson:	E-post:

5.1 Forskning og utviklingsarbeid (FoU) i instituttets totale virksomhet i 2006

Anslå etter beste skjønn hvor stor andel av instituttets egenutførte virksomhet (målt i årsverk, driftskostnader el), dvs eksklusive aktivitet som er utført av andre, som var å regne som forskning og utviklingsarbeid (FoU) i 2006. Ressurser til administrasjon og ledelse av FoU skal også regnes som FoU. Når det gjelder avgrensning mot annen beslektet virksomhet viser vi til vedlegget "FoU-statistikk" punkt A. Ytterligere hjelp ved avgrensningen kan fås ved å studere "Utdrag fra OECDs Frascati Manual i norsk oversettelse" som kan lastes ned fra:

http://www.nifustep.no/norsk/innhold/statistikk/fou_statistikk/om_fou_statistikken/frascati_manualen

Aktivitetstype	Fordeling (%)
Grunnforskning	
Anvendt forskning	
Utviklingsarbeid	
Sum egenutført forskning og utviklingsarbeid (FoU)	0 %
Annen egenutført aktivitet utenom FoU	
Instituttets totale egenutførte aktivitet	0 %

5.2 Tematiske prioriteringer

Dersom instituttet i 2006 hadde FoU-virksomhet som faller inn under noen av områdene nedenfor, vennligst anslå hvor stor prosentvis andel dette utgjorde av instituttets egenutførte FoU-virksomhet i 2006. Områdene er definert i vedlegget "FoU-statistikk" punkt C. NB! Ved overlapp mellom områdene kan innsatsen i sum overstige 100 %. Eksempelvis vil et institutt kunne ha 100 % innsats innenfor hav og 80 % innenfor mat.

Tematiske prioriteringer	Har instituttet hatt FoU innenfor de oppgitte områdene i 2006? Sett kryss.		Hvis ja, vennligst angi andelen av total FoU i prosent.
	Ja	Nei	
Energi og miljø			
Mat			
Hav			
Helse			

5.3 Prioriterte teknologiområder

Dersom instituttet i 2006 hadde FoU-virksomhet som faller inn under noen av teknologiområdene nedenfor, vennligst anslå hvor stor prosentvis andel den utgjorde av instituttets egenutførte FoU-virksomhet i 2006. Områdene er definert i vedlegget "FoU-statistikk" punkt D.

Prioriterte teknologiområder	Har instituttet hatt FoU innenfor de oppgitte teknologiområdene i 2006? Sett kryss.		Hvis ja, vennligst angi andelen av total FoU i prosent.
	Ja	Nei	
Informasjons- og kommunikasjonsteknologi			
Bioteknologi			
Nye materialer			

5.4 Finansiering av FoU-virksomheten i 2006

Anslå med utgangspunkt i inntektsfordelingen instituttet har oppgitt i tabellene 1.1-1.4 i økonomidelen foran, hvor stor andel av midlene fra de ulike finansieringskildene som gikk til egenutført FoU-virksomhet i 2006, slik FoU-begrepet er definert under punkt 5.1.

Finansieringstype/-kilde	FoU-andel (%)
Grunnbevilgning	
Grunnbevilgning direkte fra departement	
Strategiske instituttprogrammer (SIP)	
Strategiske instituttprogrammer (SIP) fra departement	
Tilskudd over statsbudsjettet til nasjonale og/eller forvaltningsrettede oppgaver	
Øvrige inntekter til FoU uten merverdiberegning	
Forskningstildeling fra Forskningsrådets programmer og aktiviteter	
Andre inntekter fra Forskningsrådet	
Oppdragsinntekter fra departementene	
Arbeids- og inkluderingsdepartementet	
Barne- og likestillingsdepartementet	
Finansdepartementet	
Fiskeri- og kystdepartementet	
Fornyings- og administrasjonsdepartementet	
Forsvarsdepartementet	
Helse- og omsorgsdepartementet	
Justisdepartementet	
Kommunal- og regionaldepartementet	
Kultur- og kirkedepartementet	
Kunnskapsdepartementet	
Inntekter fra KD eller annen underliggende etat (unntatt universitet og høyskole)	
Inntekter fra tjenester utført på oppdrag fra/avtale med universitet eller høyskole	
Landbruks- og matdepartementet	
Miljøverndepartementet	
Nærings- og handelsdepartementet	
Olje- og energidepartementet	
Samferdselsdepartementet	
Utenriksdepartementet	
Kommuner/fylkeskommuner	
Oppdragsinntekter fra næringslivet	
Industri	
Oljeselskaper	
Øvrig næringsvirksomhet	
Utlandet	
Utenlandsk næringsliv	
Utenlandske læresteder	
Utenlandske offentlige institusjoner	
Utenlandske private institusjoner	
EU-institusjoner	
Nordiske organisasjoner	
Øvrige internasjonale organisasjoner	
Andre oppdragsinntekter enn de spesifisert ovenfor	

5.5 Planlagt virksomhet i 2007

Forventer instituttet en endring i FoU-omfanget i 2007? Ja Nei

Dersom ja; vennligst anslå endringen målt i årsverk:

Veiledning

Nøkkeltall / årsrapportering for institutter som omfattes av Retningslinjer for statlig finansiering av forskningsinstitutter

2006

Kontaktpersoner:

Kristoffer Rørstad, tlf 22 59 51 26, e-post: kristoffer.rorstad@nifustep.no

Bo Sarpebakken, tlf 22 59 51 63, e-post: bo.sarpebakken@nifustep.no

Ferdig utfylt skjema returneres til:

NIFU STEP

Wergelandsveien 7

0167 Oslo

eller som vedlegg til e-post til adressen:

fostat@nifustep.no

1. Instituttets økonomi

I forbindelse med Forskningsrådets forslag til innføring av et nytt finansieringssystem for instituttsektoren, er økonomimodulen noe endret fra tidligere år. I økonomirapporteringen er det nødvendig med en noe mer detaljert oppstilling av inntektene i 2006 enn tidligere år. På den annen side går innhenting av budsjettall og plantall ut.

Opplysningene skal gi et totalbilde av instituttets inntekter og utgifter regnskapsført i 2006. Samtidig er det behov for at de økonomiske nøkkeltallene kun skal omfatte de økonomiske ressursene som er satt inn i instituttets egen virksomhet. For å fange opp dette, er det i inntektsrapporteringen tatt inn en ny kolonne "herav overført til andre". Her oppgis de deler av regnskapsførte inntekter (per kilde) som instituttet eventuelt har overført til andre i rollen som prosjektkoordinator (for eksempel for EU-prosjekter og NFR-prosjekter) eller der instituttet på annen måte har overført økonomiske ressurser til samarbeidspartnere.

Spørsmålene 1.1 tom 1.11 skal normalt kunne fylles ut på grunnlag av instituttets endelige regnskapstall (foreløpige tall hvis endelige ikke foreligger).

Spørsmålene 1.12 tom 1.14 gir utfyllende opplysninger til regnskapet på enkelte områder.

Spørsmålene 1.15 og 1.16 gjelder tall fra balanseregnskapet.

Dersom instituttet har behov for å korrigere eventuelle foreløpige økonomidata som ble rapportert for 2005, gjøres dette i et eget regneark (*Økonomi 2005*) i henhold til gammel skjemastruktur, og den veiledning som fulgte med utsendelsen av skjemaet for 2005. Eventuell korrigerings av 2005-tall fylles ut bare der endelig regnskap skiller seg fra tallene rapportert i nøkkeltallsrapporteringen for 2005. Endringer som er mindre enn ± kr 100 000 tas ikke med. Ønskes kopi av fjorårets rapportskjema eller veiledning, kan NIFU STEP kontaktes.

1.1 Grunnbevilgninger og strategiske instituttprogrammer (SIP)

Grunnbevilgning og Strategisk instituttprogram

Ta med alle grunnbevilgninger og strategiske instituttprogrammer fra departementer og Norges forskningsråd. Grunnbevilgninger og strategiske instituttprogrammer fra Norges forskningsråd eller kanalisert gjennom Norges forskningsråd oppgis totalt (dvs hvis instituttet mottar basisbevilgning fra flere områder i Forskningsrådet, trenger man ikke spesifisere hvilke områder det gjelder). Grunnbevilgninger og strategiske instituttprogrammer fra andre enn Norges Forskningsråd spesifiseres med beløp per finansieringskilde. Ta også med midler instituttet har mottatt til strategiske instituttprogrammer kanalisert gjennom andre institusjoner (for eksempel ved strategiske instituttprogrammer som gjennomføres i samarbeid med andre institutter).

1.2 Andre generelle inntekter

Tilskudd over statsbudsjettet til nasjonale og/eller forvaltningsrettede oppgaver

Her føres generelle bevilgninger over statsbudsjettet øremerket enten nasjonale oppgaver eller forvaltningsrettede oppgaver. Inntektene spesifiseres med beløp per finansieringskilde (departement eller underliggende enhet). Midler fra Norges

forskningsråd føres *ikke* her, men under 1.3.

Øvrige inntekter uten beregning av merverdiavgift

Her føres øvrige inntekter instituttet har mottatt uten at det er beregnet merverdiavgift. Det kan for eksempel omfatte satsinger i regi av departementene, tilskudd fra Innovasjon Norge, tildelinger fra private organisasjoner og ulike bransje- eller forskningsfond. Inntektene må spesifiseres med beløp per finansieringskilde. Institutter som mottar generelle tilskudd fra fylkeskommuner og kommuner føres disse her. Midler fra Norges forskningsråd føres *ikke* her, men under 1.3.

1.3 Inntekter fra Norges forskningsråd (utenom grunnbevilgning og SIP)

Her føres inntekter fra Norges forskningsråd som ikke inngår i grunnbevilgningen eller strategisk instituttprogram (SIP). Inntektene fra Norges forskningsråd deles her i to kategorier.

Forskningstildeling fra Forskningsrådets programmer og aktiviteter

Inntekter fra handlingsrettede og forskerstyrte programmer, prosjekter og inntekter knyttet til alle andre virkemidler med forskning som hovedformål som instituttet har mottatt direkte fra Norges forskningsråd føres her. Ta også med inntekter instituttet har mottatt som del av NFR-prosjekter kanalisert via samarbeidspartnere. Inntekter fra brukerstyrte forskningsprogrammer og -prosjekter skal føres under den kilden som utbetalte midlene til instituttet. Se også omtalen under 1.4 *Oppdrag for Næringslivet*. Prosjektstøtte fra Norges forskningsråd for å fremme norsk deltakelse i EUs rammeprogrammer føres også her.

Andre inntekter fra Forskningsrådet

Her føres inntekter fra Norges forskningsråd til virksomhet som ikke har forskning som et hovedformål, for eksempel evalueringer, utredninger med mer. Her føres også nasjonal medfinansiering av EU-prosjekter.

1.4 Oppdragsinntekter

Her føres inntekter fra alle øvrige regulære forskningsoppdrag.

Oppdrag for departementer og underliggende enheter

Her føres alle andre inntekter fra departementer og underliggende enheter enn de som fremkommer under 1.1 og 1.2. Dette inkluderer forskningsprosjekter og -oppdrag, konsulenttjenester og analysearbeid. Som en hovedregel vil tildelingene under dette punktet være i samsvar med anbudsreglene, og merverdiavgift vil være beregnet.

Med "underliggende enheter" menes alle organer som inngår i den sentrale statsforvaltningen, bl.a. direktorater, fylkesmennene, ulike "råd" og "tilsyn", (for eksempel Statens forurensningstilsyn, Helsetilsynet, Fiskeridirektoratet, Mattilsynet,). Inntekter fra forskningsoppdrag, undervisningsvirksomhet og administrasjon utført på oppdrag for universitet eller høyskole spesifiseres spesielt under KD, så fremt inntektene tilfaller instituttet (ikke inntekter som går direkte til de ansatte).

Inntekter fra statlig forretningsdrift skal føres under Oppdrag for næringslivet.

Oppdrag for kommuner/fylkeskommuner

Ta også med inntekter fra kommuners og fylkeskommuners underliggende enheter.

Oppdrag for næringslivet

Inntekter fra norsk næringsliv, inkludert statlig forretningsdrift. Inntekter fra multinasjonale selskapers norske avdelinger tas med her. Inntekter fra slike selskapers avdelinger i utlandet tas med under *Utenlandsk næringsliv* nedenfor. Inntekter fra brukerstyrte forskningsprogrammer og -prosjekter føres under den kilden som utbetalte midlene til instituttet. For eksempel føres slike inntekter fra en bedrift her, uavhengig av Norges forskningsråds finansielle bidrag til programmet eller prosjektet. Oppgi inntektene fra næringslivet fordelt på industri, oljeselskaper og øvrig næringsvirksomhet.

Utlandet

Utenlandsk næringsliv: Inntekter fra prosjekter der utenlandsk næringsliv er oppdragsgiver. Hvis oppdragsgiver er et konsern, føres inntekten her bare hvis det er et av konsernets utenlandske selskap som er oppdragsgiver. Dersom selskapet er registrert i Norge føres inntektene under *Næringslivet* over.

Utenlandske læresteder: Inntekter fra prosjekter der en utenlandsk høyere utdanningsinstitusjon er oppdragsgiver.

Utenlandske offentlige institusjoner: Inntekter fra prosjekter der en offentlig utenlandsk institusjon er oppdragsgiver (forskningsråd, etat, offentlig forskningsinstitutt ol). Midler fra eventuelle offentlige utenlandske fond føres også her.

Utenlandske private institusjoner: Inntekter fra prosjekter der et utenlandsk forskningsinstitutt er oppdragsgiver. Midler fra eventuelle private utenlandske fond føres også her.

EU-institusjoner: Her føres inntekter fra prosjekter under EU's rammeprogrammer der instituttet deltar som "contractor", "associated contractor" eller "subcontractor", og andre inntekter fra EU-kommisjonen. Prosjektstøtte fra Norges forskningsråd for å fremme norsk deltakelse i EUs rammeprogrammer føres under *Norges forskningsråd*. Det samme gjelder nasjonal medfinansiering av EU-prosjekter.

Inntekter fra oppdrag utført for andre norske institutter som deltar i EU-prosjekter, men der instituttet ikke selv deltar i prosjektet, føres under *Andre oppdragsinntekter*.

Nordiske organisasjoner: Inntekter fra prosjekter finansiert av Nordisk Råd, Nordisk Ministerråd, Nordisk Industrifond og andre nordiske organisasjoner.

Øvrige internasjonale organisasjoner: Inntekter fra prosjekter ol finansiert av organisasjoner som opererer i flere land, for eksempel FN og FN-organisasjoner, OECD, ESA, Verdensbanken osv.

Andre oppdragsinntekter enn de spesifisert ovenfor

Her føres inntekter fra salg av forskningstjenester til andre oppdragsgivere enn de spesifisert over. Dette vil i første rekke kunne gjelde oppdrag utført for private organisasjoner og for andre forskningsinstitutter. Vennligst spesifiser beløp per finansieringskilde.

1.5 Øvrige inntekter fra virksomheten

Her føres inntekter som ikke er knyttet direkte til salg av FoU-

tjenester. Inntektene splittes i inntekter som kommer som en indirekte følge av FoU-virksomheten og inntekter fra øvrig virksomhet. Førstnevnte kategori vil kunne omfatte inntekter fra salg av publikasjoner og lisenser, mens sistnevnte kan omfatte husleieinntekter og lignende. Finansinntekter føres ikke her, men under 1.9.

1.6 Driftskostnader (eksklusive direkte prosjektkostnader og kostnader ved faglig aktivitet utført av andre)

Omfatter kostnader (utgifter) til instituttets ordinære drift. Institutter som skiller ut "direkte prosjektkostnader" som egen kategori i regnskapet, fører disse under 1.7. Det samme gjelder kostnader i forbindelse med faglig aktivitet utført av andre institusjoner (jf. definisjoner under pkt. 1.7 nedenfor). Lønn og sosiale kostnader

Omfatter lønn og sosiale kostnader, inklusive pensjon og arbeidsgiveravgift.

Andre driftskostnader

Omfatter kostnader til husleie, forbruksmateriell, brensel, telefon, kopiering etc.

Avskrivninger

Årets avskrivninger.

1.7 Direkte prosjektkostnader og kostnader ved faglig aktivitet utført av andre

Direkte prosjektkostnader ved eget institutt

Kostnader instituttet har hatt ved gjennomføring av prosjekter ved eget institutt, men som ikke føres som ordinære lønns- og driftskostnader i regnskapet.

Direkte prosjektkostnader ved faglig aktivitet utført av andre institusjoner, institutter, bedrifter mv.

Midler til faglig aktivitet (for eksempel delprosjekter) som instituttet har inntektsført, men ikke utført selv. Det vil si kostnader til faglig aktivitet som instituttet har satt bort til og som er utført av andre institusjoner, institutter, bedrifter osv. Ta herunder også med midler instituttet har overført til andre i egenskap av administrator av prosjekter med flere deltakere (for eksempel i egenskap av hovedkontraktspartner ("co-ordinator") i EU-prosjekter e.l.).

1.8 Driftsresultat

Sum driftsinntekter

Summen av 1.1-1.5.

Sum driftskostnader

Summen av 1.6 *Sum driftskostnader* og 1.7 *Sum direkte prosjektkostnader*.

1.9 Finansinntekter og finanskostnader

Finansinntekter

Inntekter fra renter, aksjeutbytte mv.

Finanskostnader

Utgifter til renter, provisjoner mv.

1.10 Ekstraordinære inntekter og kostnader

Fylles bare ut dersom instituttet i regnskapet har ekstraordinære inntekter eller kostnader.

1.11 Årets resultat

Summen av 1.8 *Driftsresultat*, 1.9 *Netto finansresultat* og 1.10 *Netto ekstraordinære inntekter/kostnader*.

1.12 Investeringskostnader

Investeringskostnader omfatter alle aktiverte investeringer og direkte kostnadsførte anskaffelser av varige driftsmidler og anleggsmidler, fratrukket eventuelle salg av slike.

1.13 Disponering av grunnbevilgningen

Instituttets grunnbevilgning fordelt på ulike aktivitetstyper. Instituttinitiert forskning, inkl. kvalitetssikring, publisering og formidling

Forskning innenfor instituttets kjerneaktiviteter, igangsatt uten eksterne oppdragsgivere. Omfatter også tiltak for kvalitetssikring av forskningsprosess og -resultater, publisering og formidling knyttet til egeninitiert forskning.

Nettverksbygging, kompetanseutvikling mv.

Tiltak for å styrke samarbeidet med andre, oppbygging av instituttets kompetanse, veiledning og doktorgradsutdanning.

1.14 Instituttets prosjektportefølje

Størrelse for prosjektet som helhet

Størrelseskategoriene gjelder prosjektet som helhet uavhengig av om det er flere finansieringskilder og/eller om prosjektet går over flere år. Eks.: Et prosjekt som er finansiert med kr. 50 000 hvert år i fire år kommer i kategori 101 - 500.

Antall

Antall prosjekter instituttet har arbeidet med innen hver kategori i 2006.

Totalbeløp 2006

Summen av inntekter i 2006 for alle prosjektene innen hver størrelseskategori.

1.15 Eiendeler

Her oppgis det som normalt inngår under balanse i instituttets årsrapport. Bare summene for hhv anleggsmidler og omløpsmidler oppgis.

1.16 Egenkapital

Her oppgis det som normalt inngår under balanse i instituttets årsrapport. Bare summene for hhv egenkapital og gjeld oppgis.

2. Instituttets personale

2.1 Årsverk utført av instituttets personale

Omfatter alle årsverk utført ved instituttet i 2006. Årsverk utført av deltidsansatt personale, engasjementer ol skal tas med.

Antall årsverk utført av forskere og annet faglig personale

Omfatter totalt antall årsverk utført av forskere og annet faglig personale, det vil si alle faglige årsverk utført av personale med hovedfag, siv.ing., siv.øk. eller med tilsvarende realkompetanse og som fungerer som forskere. Administrativt personale tas ikke med her, men under *Antall årsverk utført av andre ansatte*.

Antall årsverk utført av andre ansatte

Her føres alle andre årsverk enn de som er oppført under *Antall årsverk utført av forskere og annet faglig personale*. Her inngår administrativt personale, teknikere og laboratoriepersonale.

2.2 Doktorgrader

Antall ansatte i hovedstilling ved instituttet med doktorgrad

Alle som hadde ansettelse i hovedstilling ved instituttet pr 31.12.2006 og som hadde norsk eller utenlandsk doktorgrad. Ansatte i bistilling tas ikke med.

Antall doktorgradsstipendiater med arbeidsplass på instituttet
Universitetsstipendiater, forskningsrådsstipendiater, stipendiater finansiert av andre norske eller utenlandske organisasjoner, næringsliv ol, og stipendiater finansiert av instituttets egne midler, som hadde arbeidsplass ved instituttet pr 31.12.2006.

Hvis "arbeidsplass ved instituttet" ikke lar seg avgrense entydig pga samlokalisering med universitet, høyskole el, tas etter beste skjønn med de stipendiater som har bidratt til instituttets faglige arbeid.

Antall nye doktorgrader avlagt av personer ansatt ved instituttet

Bare doktorgrader med godkjent disputas i 2006 skal tas med.

I tillegg bes det om en presisering av antall avlagte doktorgrader i 2006 der minst 50 prosent av doktorgradsarbeidet har vært utført ved instituttet eller der instituttet har bidratt med minst 50 prosent av finansieringen av doktorgradsarbeidet. Det bes om at en navneliste med disse personene legges ved.

2.3 Avgang og tilvekst av forskere og annet faglig personale

Bare personer som har vært ansatt mer enn 6 måneder på instituttet skal tas med i tallene for avgang. Tilsvarende skal bare personer som blir ansatt for lengre tid enn 6 måneder tas med i tallene for tilvekst.

Personer som har sluttet i hovedstilling, men beholdt bistilling eller annen redusert stilling ved instituttet, tas ikke med i tallene for avgang. Tilsvarende skal ikke personer som har blitt tilsatt i bistilling eller deltidsstilling under 50% tas med i tallene for tilvekst.

Personer som har permisjon for å gå over til annen stilling men ikke formelt har sluttet, tas ikke med. Disse tas med i rapporten for det året de formelt slutter.

2.4 Årsverk utført ved annen institusjon av forskere og annet faglig personale ansatt ved instituttet

- bistilling ved A, B eller C

Oppgi antall årsverk ansatte i hovedstilling ved instituttet har utført i formelle bistillinger innen hver av de tre kategoriene A, B og C. Årsverk i bistilling regnes om til fulltid (for eksempel 20% bistilling som professor II er 0,2 årsverk).

- arbeidsplass ved A, B eller C

Oppgi antall årsverk ansatte i hovedstilling ved instituttet har utført når de har hatt arbeidsplass ved A, B og C. Bare årsverk utført med lønn fra eget institutt tas med. Årsverk utført med permisjon fra eget institutt tas ikke med.

2.5 Årsverk utført ved instituttet av forskere og annet faglig personale ansatt ved annen institusjon

- bistilling ved instituttet

Antall årsverk de ansatte i hovedstilling ved A, B og C har utført i formelle bistillinger ved instituttet. Årsverk i bistilling regnes om til fulltid (for eksempel 20% bistilling som professor II er 0,2 årsverk).

- arbeidsplass ved instituttet

Antall årsverk de ansatte i hovedstilling ved A, B og C har utført når de har hatt arbeidsplass ved instituttet.

3. Resultater av FoU-virksomheten

3.1 Vitenskapelig publisering

Det skal rapporteres vitenskapelige publikasjoner (artikler, kapitler, bøker etc) utgitt i 2006 som er forfattet av instituttets ansatte og der grunnlaget for publikasjonen er lagt gjennom arbeid ved instituttet.

Med *vitenskapelig publisering* menes publikasjoner i en vitenskapelig publiseringskanal (tidsskrift, serie, nettsted, bokutgiver) der utgiveren har rutiner for fagfellellevurdering. Ikke alle publiseringskanaler har en slik ordning, og det er i forbindelse med tilsvarende rapportering i universitets- og høyskolesektoren utarbeidet lister over tidsskrifter og forlag som har rutiner for fagfellellevurdering. Listen inneholder navn på nesten 16 000 tidsskrifter og serier og mer enn 800 utgivere av vitenskapelige bøker.

Listen med publiseringskanaler kan lastes ned fra:
<http://www.nifustep.no/norsk/innhold/statistikk/skjemaer/>

Det skal i utgangspunktet bare rapporteres publikasjoner som er utgitt i kanalene på denne listen. Mener man å ha publikasjoner i vitenskapelige tidsskrifter, serier og forlag som ikke finnes i listen, skal disse merkes.

Vitenskapelig artikkel i periodika eller serier (ISSN-titler)
Publikasjon (artikkel) i tidsskrift, årbok, serie eller nettsted med vitenskapelig redaksjon og med rutiner for fagfellellevurdering.

Inkluderer originalartikler og oversiktsartikler, men ikke ledere, bokanmeldelser, debattinnlegg og annet stoff.

Oppgi artikkelens tittel, forfatter(e), tidsskrift og ISSN (kontroller riktig stavemåte i listen over vitenskapelige tidsskrifter), utgave av tidsskriftet.

Vitenskapelig artikkel i antologi
Artikkel i en publikasjon med ISBN-nummer, men uten overordnet ISSN, som er utgitt på vitenskapelig forlag med rutiner for fagfellellevurdering. Lærebøker eller bøker for allmennmarkedet regnes ikke som vitenskapelige antologier. I antologier regnes alle hele artikler som vitenskapelige, også artikler der redaktørene setter innholdet i sammenheng (innledning eller avslutning), men ikke forord, sammendrag, diskusjonsinnlegg eller annet materiale.

Oppgi artikkelens tittel, forfatter(e), antologiens tittel og ISBN, forlag (kontroller riktig stavemåte i listen over vitenskapelige forlag).

Vitenskapelig monografi
Publikasjonen har en tittel med ISBN-nummer og er utgitt på vitenskapelig forlag. Doktorgradsavhandling som er publisert på denne måten tas med. Redigerte bøker, lærebøker eller bøker for allmennmarkedet regnes ikke som vitenskapelige monografier.

Oppgi bokens tittel og ISBN, forfatter(e), forlag (kontroller riktig stavemåte i listen over vitenskapelige forlag).

Merk at "kapittel i bok" ikke er en egen publikasjonsform. Publikasjonen er enten en artikkel i en antologi (forfatternavn publiseres i tilknytning til hver artikkel) eller en monografi (en eller flere forfattere er oppgitt i tilknytning til tittelen.) Kapitler i bøker uten fagfellellevurdering oppgis under pkt 3.2.

3.2 Øvrig publisering og formidling

Her rapporteres bare publikasjoner og formidling som ikke er

rapportert under 3.1.

Fagbøker, lærebøker eller andre selvstendige utgivelser
Fagbøker, lærebøker eller bøker for allmennmarkedet der samme forfatter(e) har skrevet hele boken og der boken ikke har vært underlagt rutiner for fagfellellevurdering. Doktorgradsavhandling som er publisert uten ISBN-nummer tas med her.

Kapitler eller artikler i fagbøker, lærebøker, konferanse-rapporter ("proceedings"), fagtidsskrifter

Kapitler og artikler som inngår i en bok, konferanserapport eller annen selvstendig utgivelse. Ta også med artikler i allmenntidsskrifter, formidlingstidsskrifter og fagtidsskrifter (uten fagfellellevurdering), det vil si artikler i tidsskrifter rettet mot brukere, profesjoner eller allmennheten og som ikke regnes som vitenskapelige artikler.

Hvis samme forfatter har skrevet flere kapitler i samme bok, teller hvert kapittel for seg. Hvis samme forfatter har skrevet hele boken, tas den ikke med her, men under *Fagbøker, lærebøker eller andre selvstendige utgivelser*.

Rapporter i egen rapportserie

Rapporter, trykkserie, skriftserier og annet som er utgitt av instituttet (i motsetning til av et forlag).

Rapporter i ekstern rapportserie

Rapporter utgitt av forlag, annet institutt eller annen institusjon.

Rapporter til oppdragsgivere

Rapporter med begrenset sirkulasjon (konfidensielle **sluttrapporter**). "Undervevsrapportering" telles ikke med.

Foredrag/fremleggelse av paper/poster

Foredrag eller presentasjon av paper holdt på vitenskapelig konferanse. Omfatter også foredrag holdt for å formidle resultater til oppdragsgivere, industri etc.

Poster(s) omfatter FoU-materiale presentert på vitenskapelig konferanse i form av stand, plakater, demonstrasjon ol.

Populærvitenskapelige artikler og foredrag

Artikler ol publisert i dagspresse, populærvitenskapelig tidsskrift etc, og foredrag rettet mot allmennheten.

Ledere, kommentarer, anmeldelser, kronikker ol publisert i tidsskrift, dagspresse

Innlegg i tidsskrifter, aviser og andre medier med utgangspunkt i eller referanse til den faglige virksomheten, men som ikke er populærvitenskap.

Omfatter også bokanmeldelser i vitenskapelige tidsskrift.

3.3 Konferanser, seminarer ol

Konferanser, seminarer og lignende med varighet en hel dag eller mer der instituttet har vært enearranger eller medarranger.

3.4 Patentsøknader

Oppgi antall patentsøknader levert i 2006 i henholdsvis Norge og utlandet. Hvis det er søkt om patent for samme produkt i flere land, føres de opp kun som en søknad.

3.5 Meddelte patenter

Patenter som er meddelt i 2006, det vil si patentsøknader som er behandlet og imøtekommet av Patentstyret (jfr. Lov om patenter § 21) eller tilsvarende utenlandsk myndighet. Meddelte patenter tas med uavhengig av om innsigelsesfristen er gått ut eller ikke. Patenter der instituttet er eieier, medeier eller har overført patentrettighetene til samarbeidspartner tas med. Patent av samme produkt i flere land oppføres kun som et patent, men oppgi alle land produktet er patentert i.

3.6 Lisenser solgt

Antall nye lisenser instituttet har solgt i 2006 og totale inntekter fra lisenser i 2006.

3.7 Nyetableringer med utgangspunkt i instituttets virksomhet

Nyetableringer i 2006 der resultater fremkommet ved instituttet har bidratt til:

- at personer ved instituttet har dannet egen bedrift,
- at personer ved instituttet har etablert bedrift gjennom investeringer eller annet initiativ,
- produkter/tjenester som utgangspunkt for en ny bedrift,
- at det på annen måte er foretatt nyetableringer.

4. Samarbeid med andre institusjoner

4.1 Veiledningssamarbeid med universiteter og høyskoler

Antall ansatte i hovedstilling ved instituttet som har vært veiledere for hovedfags-/doktorgradskandidater i 2006

Bare hovedveiledere tas med.

Antall avlagte doktorgrader i 2006 der instituttet har bidratt med veiledning

Bare avlagte doktorgrader der hovedveileder har vært ansatt i hovedstilling ved instituttet tas med.

Antall hovedfags-/diplomstudenter med arbeidsplass ved instituttet

Hvis "arbeidsplass ved instituttet" ikke klart lar seg avgrense pga samlokalisering med universitet, høyskole el, tas etter beste skjønn med de studenter som har bidratt til instituttets faglige arbeid.

4.2 Internasjonale prosjekter

Omfatter bare prosjekter instituttet utfører for internasjonale organisasjoner (næringsliv holdes utenfor).

Antall prosjekter

Totalt antall prosjekter innen hver av prosjektypene.

4.3 Utenlandske gjesteforskere ved instituttet

Omfatter gjesteforskere som har hatt mer enn 2 måneders opphold ved instituttet. Gjesteforskere som formelt har vært gjester ved institusjon som instituttet samarbeider med (universitet, høyskole oa), og som har hatt mer enn 2 måneders opphold ved instituttet, tas også med. Oppgi antall gjesteforskere fra hvert land/region og summen av måneder disse har vært ved instituttet.

4.4 Forskere og annet faglig personale i hovedstilling ved instituttet med opphold ved utenlandsk forskningsinstitusjon

Omfatter instituttets forskere og annet faglige personale i hovedstilling som har hatt sammenhengende utenlandsopphold mer enn 2 måneder. Oppgi antall forskere og annet faglig personale med opphold i hvert land/region og summen av måneder disse har vært i utlandet.

5. FoU-statistikk

Mens del 1-4 i spørreskjemaet omfatter hele instituttets virksomhet er spørsmålene her begrenset til den delen av instituttets virksomhet som kan karakteriseres som forskning og utviklingsarbeid (FoU) i henhold til OECDs internasjonale standarddefinisjoner og retningslinjer. Svarene på denne delen vil utelukkende bli benyttet til FoU-statistiske formål.

5.1 Forskning og utviklingsarbeid (FoU) i instituttets totale virksomhet

Anslå med utgangspunkt i definisjonen av FoU i vedlegget "FoU-statistikk 2006" punkt A skjønnsmessig hvor stor andel forskning og utviklingsarbeid utgjorde av instituttets totale egenutførte virksomhet i 2006 fordelt på grunnforskning, anvendt forskning og utviklingsarbeid. Administrasjon og ledelse av FoU skal regnes som FoU. Ytterligere hjelp ved avgrensningen kan fås i publikasjonen "Utdrag fra OECDs Frascati Manual i norsk oversettelse" som kan lastes ned fra: http://www.nifustep.no/norsk/innhold/statistikk/fou_statistikk/

5.2 Tematiske prioriteringer

Dersom instituttet i 2006 har hatt FoU-virksomhet som faller inn under de tematiske prioriteringene, vennligst anslå hvor stor prosentvis del dette utgjorde av instituttets egenutførte FoU-virksomhet i 2006. De tematiske prioriteringene er nedfelt i siste forskningsmelding, *Vilje til forskning* (St.meld. nr. 20 (2004-2005)), og de er definert i vedlegget "FoU-statistikk 2006" punkt C. NB! Ved overlapp mellom områdene kan samlet innsats overstige 100 %. Eksempelvis vil et institutt kunne ha 100 % innsats innenfor hav og 80 % innenfor mat.

5.3 Prioriterte teknologiområder

Dersom instituttet i 2006 har hatt FoU-virksomhet rettet inn mot noen av teknologiområdene, vennligst anslå hvor stor prosentvis del dette utgjorde av instituttets egenutførte FoU-virksomhet i 2006. Teknologiområdene er definert i vedlegget "FoU-statistikk 2006" punkt D.

5.4 Finansiering av FoU-virksomheten

Anslå med utgangspunkt i opplysningene om instituttets inntektsfordeling under punkt 1.1-1.4 i økonomidelen foran, hvor stor prosentandel av midlene fra hver enkelt finansieringskilde som gikk til FoU i 2006 (jf. 5.1).

5.5 Planlagt virksomhet i 2007

Forventes det endring i FoU-omfanget ved instituttet i 2007? Dersom det forventes en endring i forhold til 2006, vennligst anslå endringen målt i årsverk etter beste skjønn.

Publikasjonen kan bestilles
på [www.forskningsradet.no/
publikasjoner](http://www.forskningsradet.no/publikasjoner)

Norges forskningsråd

Stensberggata 26
Postboks 2700 St.Hanshaugen
N0-0131 Oslo

Telefon +47 22 03 70 00
Telefaks +47 22 03 70 01
post@forskningsradet.no
www.forskningsradet.no

ISBN 978-82-12-02464-9 (trykk)
ISBN 978-82-12-02465-6 (pdf)